Draugas,
4545 W. 63rd St.,
Chicago 29, Ill.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (891) VASARIO - FEBRUARY 23 • 1967 metai • 15 centų • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368 - 6813

Tautinės nuodėmės

Ką? Ar ir nuodėmės tautinės? Seniau sakydavo, kad Dievas yra lenkiškas, ir lietuviškos maldos nesupranta. Bet tai nesąmonė. Ar galime tad sakyti, kad yra lietuviškų nuodėmių? Juk nuodėmės yra aplamai žmogiškos ir, rodos, su tautybe nieko bendro neturi! Taip, teologiškai žiūrint, nuodėmės yra universaliai žmogiškos, tačiau psichologine prasme jos gali būti daugiau ar mažiau susijusios su kuria nors tauta. Pvz. puikybė, tuščias pūtimasis labai būdingas lenkams, kiek mes juos pažįstame, ir žymiai mažiau charakteringas lietuviams. Suktumas priskiriamas daugiau prekybinėms tautoms — žydams, čigonams ir pan. Girtuokliavimas nėra svetimas visoms tautoms, tačiau šioje srityje vargiai kas pralenks slavų tautas bei jų kaimynus ir t.t. Kaip gi su lietuviais? Ir mes turime "tautinių" nuodėmių, t.y. tokių, kurios susijusios su istorijos eigoje susiformavusiu lietuvio būdu. Viena tokių ryškių ydų yra sunkiai apvaldomi, aitrūs tarpusavio ginčai. Svetimtautį lietuvis lengviau pagerbia ir jam nusilenkia nei savos tautos žmogui. Saviesiems lietuvis yra keistai neatlaidus ir tai dažnai neesminiuose dalykuose. Seniau juokėmės iš "bylų dėl linų markos" ir manėm, kad tai neišlavintų kaimiečių būdo bruožas, kuris vedžiojo juos po įvairius teismus. Apsidairę gi dabar, kai toną duoda mūsų šviesuomenė, matome, kad ir augštesnis išsilavinimas nedaug ką pakeitė.

* * *

Tik pažvelkime į stambesniuosius faktus. Štai kad ir Čiurlionio Galerija Čikagoje. Jau kelinti metai ten "verda". Kilęs ginčas dėl galerijos administravimo buvo nuvedęs net į amerikiečių teismą. Gerai, kad pagaliau po ilgo tąsymosi skelbiamas ginčo galas, nors vis dar ten kažkas smilksta. Panašiai buvo su Vasario 16 gimnazija: kiek rašalo išlieta, kiek nervų sugadinta, kol pagaliau nusiraminta. Įsisiūbavimas buvo toks, kad net gimnazijos egzistencija atsidūrė pavojuje. Bene triukšmingiausias ginčas kilo Brazilijos lietuvių tarpe dėl buvusių lietuvių mokyklos rūmų išnuomojimo Tėvams jėzuitams, taip pat lietuviams. Ginčas tebėra neišspręstas ir dabar. Susidarė du frontai, kurių vienas kovoja neva "gelbėdamas" nenaudojamos apleistos mokyklos rūmus nuo lietuvių vienuolijos "įsiveržimo", o kitas — gindamas bendrą lietuviškos visuomenės interesą. Ginčas išsiplėtė į asmeniškumus, į tarpusavį niekinimą ir apkartino sugyvenimą. Panašių "kovų" yra daugelyje lietuvių kolonijų tik žymiai siauresniu mastu. Tai "audros stiklinėse", bet jos tiek įsisiūbuoja, kad savieji neberanda kalbos su savaisiais, nuo jų atsiriboja ir nueina pas svetimuosius, kur randa daugiau respekto ir giedresnę atmosferą. Tai dažni reiškiniai, kurie turi gilias šaknis mūsų būde.

* * *

Galimas dalykas, kad ta sunkiai apvaldomo ginčo nuodėmė nėra išskirtinai lietuviška, kad ją turi ir kitos tautybės. Bet tai menka paguoda: žinojimas, kad ta pačia liga serga ir kaimynas, nieko nepadeda. Padėti gali tik savos ydos pažinimas ir ryžtas ją apvaldyti. Jei gyventume savoje lietuviškoje valstybėje, perdėto ginčo ydą lengviau galėtume apvaldyti, nes savos valstybės ir jos institucijų buvimas sudarytų sąlygas autoritetingam ginčo sprendimui. **Išeivijoje tokių saistančių autoritetų nėra. Čia kiekvienas kareivis jaučiasi karininku, o eilinis karininkas — generolu. Yra daug įsakinėjančių, bet mažai klausančių.** Visa mūsų bendro sugyvenimo atrama yra tiktai gera valia bei respektavimas bendros gerovės. Ten, kur to nėra, iškyla asmeninis arba grupinis egoizmas, kuris pakerta ir atkakliausius idealistus, bet nieko neišsprendžia. **Augščiausias mūsų tribunolas turėtų būti gera valia ir racionalus galvojimas. Fatališka lietuvių silpnybė yra ta, kad jie sprendžia dalykus ne tiek protu, kiek jausmu, t.y. duoda pastarajam pirmenybę. Tuo būdu kyla jausminiai užsikirtimai, užgožia protinius motyvus ir nuveda į neapykantos pozicijas, iš kurių sunku beišeiti.** Dažnai tos pozicijos ginamos dėlto, kad "reikia" ginti, o kai įsikarščiuojama, pradedama dirbtinai telkti argumentus, kad būtų žūt būt laimėta. Ginčytis mokame, bet retai sugebame racionaliai svarstyti ir spręsti. Kol to nepasieksime, neišsivaduosime iš nelemtos "lietuviškos" nuodėmės. **Pr. G.**

Po iškilmingų pamaldų Buenos Aires katedroje, kurias 1967.2.5 atlaikė vysk. V. Brizgys IV PAL Kongreso proga, padėtas vainikas prie Argentinos nepriklausomybės paminklo 1810 m. revoliuciją primenančioje Mayo aikštėje. Prie vainiko (kairėje) VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas ir PLP vicepirm. St. Barzdukas. Kalba kongresui rengti komisijos pirm. Zeferinas Juknevičius. Nuotr. Pr. Ožinsko

Dr. J. Basanavičiaus Argentinos Lietuvių Centro salėje 1967. 2. 4 įvyko IV Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso delegatų pagerbimas vermuto vaišėmis. Dalyvava virš 1.000 asmenų. Meninę programą atliko Onos G. Ožinskienės vadovaujamas "Papartynas", ALC ansamblis, vad. Luis Lemberio ir ALC choras, vad. muziko V. Rymavičiaus. Šoko ir "Rambynas", vad. I. V. Simanauskienės. Visus sužavėjo programa, ypač mažųjų "Papartynas" ir ALC Ansamblis, kuriam atliekant Vytauto Balčiūno "Palangos vėjelį", ALC orkestrui lydint, solo dainavo Zuzana Valadkaitė. Nuotr. Pr. Ožinsko

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

"Ei, pasauli, mes be laisvės..."

T. J. BRUŽIKAS, SJ,
Buenos Aires, Argentina

Pasibaigus jaunimo studijų savaitei, vasario 2 d. vakarinėmis pamaldomis prasidėjo ketvirtasis Pietų Amerikos lietuvių kongresas, į kurį suvažiavo iš įvairių kraštų būriai lietuvių. Iš Brazilijos būtų atvykę arti šimtinės, bet nebuvo įleidžiami tie, kurie nėra gimę Brazilijoj. Tokiu būdu didelė dalis senesnių imigrantų negalėjo atvažiuoti. Iš Urugvajaus taip pat su lietuviškais pasais neįleido. Visdėlto susidarė arti 200 svečių kartu su delegatais. Daugiausia davė Brazilija. Po keliolika asmenų atvyko iš kitų kraštų: JAV, Kanados ir Vokietijos. Iš Venecuelos 2 asmenys: kun. salezietis A. Perkumas ir inž. V. Venckus.

Avellanedos liet. bažnyčioje vakarines Mišias atlaikė vysk. V. Brizgys ir pasakė pamokslą. Kalbėjo ilgokai, bet visiems patiko ir norėjo dar ilgiau klausytis. Vyskupas parėmė patrijotizmą S. ir N. Testamento pavyzdžiais ir visus ragino į vienybę.

Po Mišių visi nuėjo į parapijos sodelį ir tenai prie lietuviško kryžiaus buvo padėtas žuvusiems už tėvynės laisvę vainikas. Prakalbą pasakė Argentinos Bendruomenės vicepirm. Ign. Padvalskis. Tada visi sugužėjo į didžiulę parapijos salę ir ją sklidinai pripildė. Kongreso atidarymo žodį tarė Argentinos lietuviškų organizacijų ir spaudos tarybos pirm. J. Čikštas ir kongreso vadovavimo pareigas perdavė pirmojo P. Amerikos kongreso iniciatoriui ir dabartiniam Bendruomenės vicepirmininkui Zerafinui Juknevičiui.

Į garbės prezidiumą buvo pakviesti ir sveikinimo kalbas pasakė: vysk. V. Brizgys, konsulas Anat. Grišonas, PLB vicep. St. Barzdukas, VLIKo pirm. K. Valiūnas, PLJK pirm. A. Zaparackas, Brazilijos atstovai — prel. P. Ragažinskas ir P. Šimonis, Venecuelos delegatas inž. Vl. Venckus, Urugv. deleg. A. Zupka, T.T. marijonų provincijolas Vikt. Rimšelis MIC, Argentinos Liet. Susivienijimo pirm. inž. Pr. Aleškevičius, Lietuvių Centro pirm. Ant. Jasuitis, Argent. jaunimo atstovė Irena Simanavičienė. Sveikino ir spaudos atstovai.

Darbo posėdis

Penktadienį, vasario 3 d., oras buvo gražus, dėlto ir mažame Hotelio Crillon salonėlyje, kaip rankovėj, kuris buvo tikrai nevykusiai parinktas, nebuvo tvanku. Apie 10 val. susirinko būrys delegatų ir pasiraukė, kad pateko į siaurą, mažą, lyg kokį urvą, požeminį kambarėlį, bet netrukus visi nusiramino ir pradėjo studijų dieną su labai rimtomis paskaitomis. Posėdžiui sumaniai vadovavo Venecuelos atstovas inž. Vl. Venckus, sekretoriavo Z. Vanagaitė ir inž. Idikas.

Labai išsamią ir rimtais argumentais paremtą paskaitą skaitė Avellanedos (Bs. Aires) TT. marijonų viršininkas kun. Aug. Steigvila, MIC. Paskaitos tema buvo "Šeima — lietuvių išeivių tvirtovė". Prelegentas priminė, kad įspūdingai lietuviška šeima senovėje išlaikė lietuviškas tradicijas, kalbą, papročius, lietuvybę ir religiją. Mūsų laikais, ypač išblaškytiems lietuviams po visą pasaulį, dar didesnė ir sunkesnė pareiga krinta lietuviškai šeimai.

Antrąją rimtą paskaitą skaitė Ona Kairelienė tema "Lietuvybės išlaikymo pastangos praeityje". Prelegentė istoriniais faktais įrodė, kaip lietuviai, o ypač žemaičiai, gynėsi nuo priešų, ar jie buvo rusai, lenkai, vokiečiai ar kryžiuočiai.

Diskusijos

Išklausę paskaitų, daugelis pasisakė norinčių kalbėti ir pareikšti savo nuomones. Inž. Idikas stebėjosi, dėlko popiežiai tais laikais nesulaikė kryžiuočių, kurie vartojo netikusias priemones krikštyti Lietuvą. Prelegentė atsakė, kad ir popiežių kryžiuočiai neklausė, kai buvo šaukiami eiti į kovą prieš turkus, kurie tais laikais užplūdo Europą. M. Lenkauskienė prakalbėjo jautriai ir jaudinančiai. Esą, galima išlaikyti lietuvybę per šeimas, jeigu tėvai sutartinai darbuojasi įdiegdami vaikučiams tėvynės ir lietuviškos kalbos meilę. Ji priminė ir savo šeimą, kurią sudaro jau 3 atžalos, bet puikiai kalba lietuviškai. Jai labai smarkiai plojo. Brazilijos delegatas P. Šimonis iškėlė tuos nelaimingus Sao Paulyje ginčus tarp Liet. Sąjungos ir lietuvių jėzuitų; esą vietoj pozityvaus darbo lietuvybės išlaikymui, gaišinamas laikas ir jėgos nereikalingiems ginčams dėl Dr. Vinco Kudirkos rūmų. Į P. Šimonio kalbą reagavo Sąjungos delegatas inž. Idikas. Tos diskusijos paliko nemalonų įspūdį. Geriau, kad jų nebūtų buvę. P. Šimonis teisinonosi: jeigu Sąjunga išdrįsta per spaudą ir savo biuletenius juodinti lietuvius jėzuitus, tai nėra uždrausta ir kitai pusei pasisakyti per kongresą.

Vakare įvyko krepšinio rungtynės tarp Urugvajaus komandos "Vytis" ir Argentinos komandos "Kovas". Urugvajaus vyčiai rungtynes pralaimėjo 59:63. Po krepšinio jau buvo laikas vykti į Argentinos Lietuvių Susivienijimo vakarienę Dr. V. Kudirkos rūmuose Lanus. Vakarienės metu buvo keletas kalbėtojų, deklamuotojų, dainininkų ir pagaliau šeimyniškai pasivaišinta. Po to prasidėjo jaunimo šokiai.

Jaunimo klausimu

Šeštadienį, vasario 3, vėl susirinko delegatai ir svečiai į viešbučio Crillon saliukę ir tęsė toliau svarbiais klausimais paskaitas. VLIKo pirmininkui pavėlavus, buvo kalbama apie Š. Amerikos jaunimo organizacijas. Referavo Pasaulinio Jaunimo Kongreso pirm. inž. Algis Zaparackas. Pavyzdžiais, faktais ir savo pergyvenimais plačiai nušvietė jaunimo veikimą ir priminė, kad senesnioji karta privalo jaunimą remti visokiais būdais. Jeigu jie tai nedarys ir neįsileis jaunimo į platų visuomeninį veikimą evoliucijos keliu, tai jaunimas įeis revoliucijos keliu. Po jo kalbos pasipylė iš jaunimo pusės daug kartėlio, esą ir šio kongreso ruošime nebuvo daugelyje atvejų atsižvelgta į jaunimo teisingus reikalavimus; taip pat ir siunčiant delegacijas į Pasaulio Liet. Jaunimo Kongresą Š. Amerikoj. Jaunimas nusiramino, kai buvo pažadėta ir smarkiai nuplota, kad ateity bus daugiau dėmesio kreipiama į jaunimo reikalavimus.

Lietuvos problema

Atvykęs VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas labai įdomiai ir išsamiai išdėstė Lietuvos klausimą ir pareiškė daug vilties į Lietuvos išlaisvinimą. Lietuvos klausimas stovi nepajudinamai tvirtas tarptautinėje plotmėje. Dauguma tautų Lietuvą pripažįsta kaip smurtu pavergtą ir dėlto Lietuvos atstovai turi pilną juridinę teisę daugelyje kraštų. Š. Amerika labiausiai stovi už Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybes. Pasibaigus paskaitai iš auditorijos pasipylė paklausimai, į kuriuos prelegentas tiksliai ir patenkinamai atsakinėjo. T. J. Bružikui paklausus, kaip toli siekia VLIKo teisės tarptautinėje ir juridinėje plotmėje, buvo atsakyta, kad valstybės su VLIKu skaitosi, laiko Lietuvos klausimo gynėju. VLIKo žodis tarptautinėje plotmėje yra svarbus.

Popietinė programa

Argentinoje gimęs ir ėjęs mokslus, puikiai kalbąs lietuviškai Šv. Agnietės parapijos klebonas Lanus miestelyje kun. Juozas Stasiulevičius visus kongreso kunigus pakvietė pas save pietų. 12 kunigų kartu su vysk. V. Brizgiu nuvyko į minėtą parapiją.

Pasivaišinus pas svetingą kleboną, vysk. V. Brizgys pasiūlė ta proga padaryti kunigų konferenciją. Visi sutiko ir jaukioj dvasioj kunigai pasikalbėjo rūpimais Bažnyčios ir tėvynės klausimais. Buvo tartasi liturginiais klausimais ir paliestos kunigų problemos Lietuvoje.

Vakare daug žmonių susirinko į krepšinio rungtynes tarp Urugvajaus ir Brazilijos komandų. Brazilija pralaimėjo Urugvajui 84:88. Abi pusės labai gražiai žaidė.

(Nukelta į 7 psl.)

Pasaulio įvykiai

PLAKATAI PEKINGO GATVĖSE PASKELBĖ SUSIKIRTIMĄ TARP SOVIETŲ IR KINIEČIŲ KARINIŲ DALINIŲ Mandžiūrijos pasienyje, prie Amūro upės. Incidento data nepateikiama, bet sakoma, kad sovietų batalijonas apšaudė kiniečių kuopą. Įvykusiose kautynėse kiniečiai paėmę į nelaisvę keletą sovietų karių, kurie vėliau buvę paleisti. Šio pranešimo neįmanoma patikrinti, bet jis kelia rimtų abejonių. Galima sutikti, kad buvo pasikeista šūviais Amūro pakrantėse, tačiau nesinori tikėti pasakaite apie belaisvius, nes Amūras yra platiu upė, per kurią persikelti galima būtų tik rimto masto karinėse operacijose. Kiniečių plakatai, matyt, turėjo pagrindinį tikslą — atkreipti Maskvos dėmesį į istorinį faktą, kad carinė Rusija užgrobė 600.000 kv. mylių Kinijos teritorijojs. 1963 m. Pekingas pasirašė sutartis sienų klausimu su visais savo kaimynais, išskyrus Indiją ir Sovietų Sąjungą. Tai rodo, kad Kinija šių žemių dar nėra išsižadėjusi ir kiekvienu metu gali atnaujinti reikalavimus, nors jose dabar yra stambiausia sovietų karinė bazė — Vladivostokas. Kinijos ir Sovietų Sąjungos 6.700 mylių ilgio sieną saugo apie 60 kiniečių ir apie 40 sovietų divizijų. "The Hong Kong Star" laikraščio pranešimu, sovietai ruošiasi užimti Sinkiango provinciją, kur yra sukoncentruoti Kinijos atominiai ginklai ir jų gamyba. Šiuo klausimu esančios vedamos slaptos derybos su kiniečių gen. Kwok Pang, Sinkiango kariuomenės vado gen. Wang En-mao pavaduotoju. Panašų pranešimą paskelbė ir Kanados CBC atstovas Maskvoje W. Stevenson, kuris sakosi žinią gavęs iš patikimų sovietinių šaltinių.

Taikos viltis Vietnamo kare palaidojo Hanojaus režimo nesiskaitymas su karo paliaubomis vietnamiečių N. Metų proga. Oficialiai paliaubos truko keturias paras, o Š. Vietnamo bombardavimą prez. L. B. Johnsonas buvo sustabdęs dar papildomoms 42 valandoms. Amerikiečių paskelbtais duomenimis, Š. Vietnamas per šį laikotarpį buvo sutelkęs 3.770 sunkvežimių ir laivų, kuriais buvo atgabenta 25.000 tonų ginklų ir amunicijos į P. Vietnamo pasienį. Tokiose aplinkybėse naiviai skamba Jungt. Tautų sekr. U Thant siūlymas neatnaujinti bombardavimo, kaip teisingai yra pastebėjęs Britanijos premjeras H. Wilsonas parlamente. Jis pritarė prez. L. B. Johnsono sprendimui, pasiuntusiam lėktuvus į Š. Vietnamą, ir sakėsi jieškosiąs naujų kelių taikai atstatyti.

Naujų sunkumų Atlanto Sąjungai žada V. Vokietijos ekonominė problema. Vokiečiai atsisakė pirkti ginklų iš Britanijos už $88 milijonus ir tuo būdu palengvinti britų 51.000 vyrų Reino armijos išlaikymą Vokietijoje. Premjero H. Wilsono vyriausybė buvo pareikalavusi, kad Bonna padengtų visas metines išlaidas, kurios siekia apie $250 milijonų. Atrodo, kad britai šią savo kariuomenę turės išsivežti iš Vokietijos. Birželio 30 d. baigiasi dvejiem metam tarp JAV ir V. Vokietijos pasirašyta sutartis, pagal kurią vokiečiai buvo įsipareigoję iš amerikiečių pirkti ginklų už $1.35 bilijono. Ši suma turėjo tikslą sumažinti JAV divizijų Vokietijoje išlaidas. Manoma, jog kancleris K. Kiesingeris sutarties negalės atnaujinti, nes Vokietijos biudžetą spaudžia didokas deficitas. Klausimą svarstys vasario 27-28 d. minėtųjų kraštų atstovai. Jeigu nepavyks rasti kompromiso, Amerika gali būti priversta pradėti tiesiogines derybas su Sovietų Sąjunga dėl kariuomenių atitraukimo.

Komunistinė Kinija atšaukė sovietų ambasados apgulimą Pekinge. Po 18 dienų visiškos izoliacijos sovietų diplomatams buvo leista pasirodyti Pekingo gatvėse, bet propagandinis karas tarp abiejų milžinų tebevyksta. Maskvoje leidžiamos "Izvestijos" nusiskundė, kad Maotsetungas nori nutraukti sovietinės paramos teikimą Š. Vietnamui per Kinijos teritoriją. "Pravda" pirmą kartą viešai pasmerkė Kinijos atominius ginklus, Kiniją ir V. Vokietiją apšaukdama didžiausiomis karo pabaisomis. Tame pačiame rašinyje buvo pabrėžta, kad Kremlius yra pasiruošęs pradėti derybas su JAV dėl antiraketinių ginklų gamybos nutraukimo.

Meksikos užsienio reikalų ministerijoje 21 P. Amerikos ir Karibų jūros krašto atstovas pasirašė sutartį, uždraudžiančią atominius ginklus jų teritorijose. Atitinkamus protokolus turi pasirašyti penki atominių ginklų savininkai — JAV, Sovietų Sąjunga, Britanija, Prancūzija ir komunistinė Kinija, pasižadėdami neįvežti atominių ginklų į minėtąją zoną. Kinija atsisakė duoti savo parašą dėlto, kad šią sutartį buvo padėjusios paruošti Jungtinės Tautos. Sovietų Sąjunga sutiktų pasirašyti tik tuo atveju, jeigu įsipareigojimus prisiimtų visos kitos atominės galybės. JAV taipgi nerodo perdidelio entuziazmo, nes į laisvą nuo atominių ginklų zoną yra įtraukta jų Virgin sala ir Puerto Rico.

Indonezijos kongresas specialiame posėdyje kovo 7 d. svarstys prez. Sukarno pašalinimo klausimą ir jo veiklą 1965 m. rugsėjo mėn. komunistų suorganizuotame sukilime. Spėjama, kad sprendimas jau esąs padarytas iš anksto ir tik reikia oficialaus patvirtinimo. Sukarno, pašalintas iš prezidento pareigų, greičiausia bus patrauktas teisminėn atsakomybėn už krašto išdavimą. Toks žingsnis gali iššaukti naujus neramumus Indonezijoje, nes Javos saloje ir dabar dar vyksta susirėmimai tarp Sukarno gerbėjų ir jo priešų.

KANADOS ĮVYKIAI

RINKS NAUJĄ VADĄ

Federacinė konservatorių partija suvažiavimą naujajam vadui išrinkti planuoja sušaukti Toronte rugsėjo 6-10 d. Kadangi suvažiavime dalyvaus apie 7.000 atstovų, Torontas yra vienintelis miestas, kurio viešbučiai gali priglausti tokį didelį svečių skaičių, išskyrus Montrealį. J. Diefenbakeris norėjo ankstesnės datos suvažiavimui. Spėjama, kad J. Diefenbakeris nekandidatuos. Kandidatais jau pasiskelbė — D. Fulton, G. Hees ir kt.

Ontarios provincijos biudžetas pirmą kartą peržengė $2 bilijonų ribą ir jau siekia $2.193.000.000. Manoma, kad deficitas naujajame biudžete pakils iki $162 milijonų. 1966 m. nuošimčiai Ontario skoloms pareikalavo $62 milijonų, šiemet jų reikės jau $74 milijonų. Biudžeto nesubalansavimas liudija, kad dabartinė Ontario vyriausybė yra pasiryžusi skelbti rinkimus. Mokesčių padidinimas būtų pablogines konservatorių partijos santykius su rinkėjais

Ontario premjeras J. Robarts buvo paguldytas Londono ligoninėje. Oficialiai skelbiama, kad jį privertė šauktis gydytojų pagalbos vidinis kraujavimas, kurio priežastis tebėra nenustatyta. Kraujavimo, matyt, būta rimto, nes sveikatai atstatyti teko panaudoti kraujo transfūziją.

Federacinio parlamento gynybos reikalų komitete žodį tarė didžiausias krašto apsaugos ministerio P. Hellyer priešas admirolas W. Landymore, savo laiku pasipriešinęs karinių pajėgų sujungimui ir dėl to praradęs darbą. Jis įtaigojo, kad šis sujungimas esąs pavojingas Kanadai, nes kariuomenės vadas galėtų per vieną naktį pasidaryti . . . diktatorium.

Karalienė Elzbieta Kanados šimtmečio sukakties proga pasakys kalbą federacinio parlamento ir senato nariams liepos 1 d. Kanadoje ji viešės savaitę, daugiausia laiko skirdama Otavai ir vieną dieną Montrealio pasaulinei parodai. Karalienės motina liepos 10-21 d. aplankys keturių Atlanto provincijų sostines, atvykusi karališkąja jachta "Britanija".

Klevo lapo tautinės vėliavos pirmosios metinės buvo atžymėtos prie federacinio parlamento rūmų vasario 15 d. Savo laiku buvo planuota šią dieną padaryti tautine Kanados šventė, bet planų teko atsisakyti, nes jie būtų suerzinę probritiškuosius vėliavos opozicionierius.

Mokytojų streiką Montrealyje užbaigė Kvebeko parlamente priimtas įstatymas, reikalaująs, kad mokytojai tuojau pat grįžtų į darbą. Priešingu atveju jiems buvo numatytos baudos nuo $10 iki $100, o mokytojų unijai dešimteriopai didesnė bauda — $100 — $1.000. Unija norėjo, kad streikas būtų pratęstas dvi dienas, bet 3.466 mokytojai pasisakė už grįžimą į darbą, o 2.210 pritarė unijos skelbiamam protestui. Naujasis įstatymas mokytojams neleis streikuoti iki 1968 m. birželio 30 d. Dėl algų padidinimo bus deramasi provinciniu mastu vyriausybės priežiūroje. Unija planuoja suorganizuoti masinį mokytojų pasitraukimą mokslo metų pabaigoje.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius: k. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata $6, pusmetinė—$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $10
Adreso pakeitimas — 25 ct.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland— Lithuanian Weekly
Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368 - 6813

Galime pasimokyti iš kiniečių

Šiame kontinente sutinkame įvairių tautų žmones. Vien iš pasakytos tautybės jau galima spėti apie žmonių charakterį, nors atskiras asmuo gali būti skirtingo būdo.

Čia noriu trumpai paminėti kiniečių gyvenimo ir charakterio keletą bruožų, kurie iš dalies artimi mūsų tautiečiams.

Šeimos drausmė

Kiniečiai dažniausiai gyvena grupėmis didesniuose miestuose: Niujorke, San Francisco, Vankuvery ir kt. Kiniečiai jaučiasi gyveną vienoje didelėje tautos šeimoje. Pavieniai asmenys jaučia atsakomybę už savo elgesį prieš kitus gimines. Visi nemalonumai, kivirčai baigiami savitarpyje. Jie beveik neima pašalpų iš miesto šelpimo skyrių, nes patekusį nelaimėn aprūpina savi ar artimesni giminės. Tačiau kiniečiai neturi palankumo šeimos nariui, kuris nenori pilnai dirbti arba kuris tik jieško pramogų. Šio kontinento kiniečių vaikai lanko mokyklą labai reguliariai ir mokosi gerai. Jų priežiūra ir mokymas yra griežtoje drausmėje. Jei mokinys apsileidžia, mokytojas praneša tėvams, ir viskas tuojau išlyginama mokinio darbu.

Kiekvienas jaunuolis norėtų laisviau elgtis, bet jis žino, kad šimtai pusbrolių ir kaimynų jo žygio nepagirs. Taip jis nugali klystkelių pagundas.

Policijos nuomonė

Kiniečių kūrimasis šiame kontinente buvo labai sunkus. Nuo senų laikų buvo labai varžoma kiniečių natūralizacija (1882), neleidžiama atsivežti žmonas iš Kinijos. Kalifornijos valstijos įstatymai draudė kiniečiui bylinėtis teisme prieš baltuosius, turėti nekiln. nuosavybę ir pan. Tie varžymai panaikinti tik po antrojo pasaulinio karo.

Visur policijos pareigūnai pastebi, kad net dabar didmiesčiuose yra ramiausia ir saugiausia kiniečių kvartaluose. Niujorko policijos pareigūnas sako, kad nerandama kiniečių kalėjime už plėšimą, prievartavimą ar valkatavimą.

Mokyklų pastatai Niujorko mieste, kuriuos naudoja kiniečiai, yra pripažinti švariausiais.

Pagal tradiciją, šeimą tvarko tėvas, ir kiekvienas šeimos narys klauso tėvo nurodymų be jokių diskusijų.

Augštas Los Angeles policijos pareigūnas išsireiškė, kad policija labai mažai turi nusiskundimų kiniečių rajone. Jis mano, kad tai yra tvirtos šeimos santykių ir auklėjimo išdava.

Paklausti kiniečiai apie jų vaikų auklėjimą atsako, kad jų vaikai turi gauti geriausius dalykus iš savo tautos kultūros, o taip pat pasinaudoti šio kontinento žmonių kultūros bei civilizacijos pranašumais.

Ko galime pasimokyti?

Iš kiniečių gyvenimo ir auklėjimo galėtume pasimokyti ir m e s. Pirmiausia neturėtume lengvai paleisti savo vaikus į viešosios mokyklos ir gatvės auklėjimą. Tėvai turi žinoti, kad jų vaikai yra labiausiai reikalingi savo tėvų paraginimo, sudraudimo, pamokymo ir draugiškumo. Tėvai sėkmingiausiai gali įdiegti vaikui savo tautos kultūros meilę ir pritaikymą šio kontinento gyvenimui. Šeštadieninė mokykla yra tik papildymas tėvų darbo. Kiekvienas vaikas gauna žymiai daugiau šeštadieninėje mokykloje, jei jis atitinkamai yra savo tėvų paruoštas. Tėvai, kurie nesirūpina savo vaikams perduoti lietuvišką kultūrą, tautos papročius, gali nesitikėti, kad jų vaikai dažnai lankytų juos senelių prieglaudoje ar vienišus savam name. Vaikai bus svetimi tėvams, nes pastarųjų pareigos nebuvo laiku atliktos. Džiaugsis tie tėvai senatvėje, kurių vaikai pamils savo tautos papročius ir pagal juos gyvens.

Vitalius M.

Didėjančią įtampą tarp P. Vietnamo katalikų ir Vatikano praneša amerikiečių žurnalas "Newsweek". Vatikano atstovas arkiv. Sergio Pignedoli du milijonus P. Vietnamo katalikų ragino nevengti taikos derybų su Š. Vietnamo komunistais. Katalikų spaudoje pastaruoju metu buvo paskelbta eilė straipsnių, kuriuose priekaištaujama Vatikanui ir kitų kraštų katalikams, kad jie yra pasiryžę paaukoti P. Vietnamą, siekdami palengvinimų katalikams sovietų kontroliuojamuose R. Europos kraštuose.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444
Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442
Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

JAU LAIKAS EITI Į
The Telegram – Maple Leaf sporto žaidynes
RENGIAMAS KANADOS ŠIMTMEČIO PROGA
Penktadienį, vasario 24 dieną, 8 v.v.
MAPLE LEAF GARDENS
ĮSIGYKITE BILIETUS DABAR! Maple Leaf Gardens bilietų kasoje ar reguliariose bilietų agentūrose.
Už kelių dienų kanadiečiai galės pamatyti Kanados šimtmečio proga rengiamose uždarų patalpų žaidynėse pasiektus rezultatus.
Tai puiki proga pamatyti garsiausius pasaulio atletus. Atvykite su savo bičiuliais pamatyti šių spalvingų sporto žaidynių ir...
Pamatykite virš 200 atletų!
• Tarptautiniai atletai • Olimpinės žvaigždės • Kanados čempijonai
Bilietai: $6.00 — $5.00 — $3.50 — -2.50

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Vokietija maišo sovietų kortas

J. KAIRYS

V. Vokietijos dabartinė vyriausybė ne vien kalba apie įtampos sumažinimą tarp komunistinių kraštų ir taikų sugyvenimą su vakarais ir rytais, bet šita kryptimi jau veikia ir pasiekė kaikurių rezultatų.

Buvo daug nenuoseklumo

Nors ir Maskva pripažino R. Vokietiją suverenine valstybe, bet jau Adenauero vyriausybė užmezgė diplomatinius ryšius su Sov. Sąjunga. Su kitais komunistiniais kraštais jų nebuvo ilgą laiką ir jų nėra ir dabar, išskyrus Rumuniją, su kuria jie neseniai užmegzti. Priežastys — visi jie pripažįsta R. Vokietiją suverenine valstybe ir palaiko su ja diplomatinius ryšius. Šitoks pripažinimas R. Vokietijos buvo kliūtimi užmegzti diplomatinius ryšius ir su kaikuriais nekomunistiniais kraštais. Naujoji V. Vokietijos vyriausybė atsisakė to nenuoseklumo.

Maskva veidmainiauja

Kai V. Vokietijos nauja vyriausybė paskelbė savo deklaracijoje apie savo užsimojimus rytų politikoje, Maskva atsiliepė palankiai. Juk, girdi, ir Kremlius esąs už įtampos sumažinimą tarp rytų ir vakarų bei už taiką Europoje ir kitur. Bet kai ji ėmėsi praktiškai vykdyti tą užsimojimą, Maskvos yla pradėjo lįsti iš maišo. Jai pvz. nepatiko V. Vokietijos kanclerio ir užsienio reikalų ministerio kelionė į Paryžių, kur su De Gaulle pasiektas sutarimas abiejų valstybių užsienio politikoje su komunistiniais kraštais. Maskva tai laiko pavojingu dalyku "taikai" ir stengiasi visaip sutrukdyti. O V. Vokietijos pasitarimų išvakarėse su Rumunija ji įteikė Bonnai notą, reikalaujančią sustabdyti taip vadinamą neonacizmą V. Vokietijoje. Bet Maskvos minimas neonacizmas yra ne kas kita, kaip priemonė padaryti V. Vokietiją baubu pasaulio akyse ir atgrasinti savo satelitus nuo užsimojimų megzti diplomatinius ryšius su Bonna. Pasirodo, Kremliaus ponams rūpi tik komunistinė taika Europoje, taika, kuriama apgaule, jėga ir prievarta, bet ne laisvu tautų apsisprendimu.

V. Vokietija atmetė Maskvos notą. Be to, ji pareiškė negalvojanti apie įjungimą R. Vokietijos į V. Vokietiją, bet iš kitos pusės ji neleisianti, kad V. Vokietija būtų įjungta į R. Vokietiją. Bonna siekianti suvienijimo Vokietijos taikoje ir laisvėje. Pagal kancleri Kiesingerį, čia būtų daugiau laimėta, jei Maskva savo šmeižtų kalbą prieš V. Vokietiją paverstų taikos kalba.

Santykiai su Rumunija

Įtampos mažinimą su komunistiniais kraštais Bonna pradėjo nuo Rumunijos. Kad nuo čia pradėta, priežasčių yra daug. Bene svarbiausia tenka laikyti tą aplinkybę, kad Rumunijos teritorijoje nėra nei sovietinės armijos, nei kitokių Maskvos ginkluotų pajėgų. Todėl šio krašto komunistai jaučiasi daug laisvesni nei kitų satelitinių kraštų, kuriuose tokios pajėgos stovi. Taigi, Rumunijos užsienio reikalų ministeris pirmas atvyko į Bonną tartis. Jis atvyko į čia jau su paruoštu sutarties tekstu bei paruoštu planu užmegzti diplomatinius ryšius tarp abiejų valstybių. Ši įvyki V. Vokietijos kancleris Kiesingeris pavadino pradžia laužymo sustingusio fronto tarp V. Vokietijos ir R. Europos.

Susitarta per 20 minučių

Dėl diplomatinių ryšių užmezgimo tarp V. Vokietijos ir Rumunijos susitarta per 20 minučių. Tai bene bus pirmas toks atsitikimas žmonijos istorijoje, kad partneriai per tokį trumpą laiką susitartų. Matyt, abiem šalim netrūko noro susitarti. Tai patvirtina ir komunikatas apie pasitarimus.

Pranešdamas parlamentui apie diplomatinių ryšių užmezgimą su Rumunija, V. Vokietijos kancleris pareiškė, kad dėl šitų ryšių Vokietijos teisinė padėtis lieka ta pati. Bonnos vyriausybė ir toliau turi teisę kalbėti bei veikti visos tautos vardu. Tai reiškia — pasitarimo bei susitarimo metu Rumunija nereikalavo iš V. Vokietijos vyriausybės, kad ji atsisakytų nuo savo teisės kalbėti ir veikti visos tautos vardu, kad pripažintų R. Vokietiją suverenine valstybe, o Lenkijai — jos valdomas sritis ir t.t. Tai visą laiką siekia Maskva, R. Vokietijos ir Lenkijos komunistai. Rumunija savo tautinius, politinius, ūkinius ir kitus interesus pastatė augščiau už taip vadinamą proletarinį internacionalizmą.

Taigi, Bonna užmezgė diplomatinius ryšius su komunistine valstybe, kuri pripažįsta R. Vokietiją suverenine valstybe ir palaiko su ja diplomatinius ryšius. Tai naujas žygis V. Vokietijos užsienio politikoje, kuris, atrodo, turės didelių pasekmių ne vien susitarusioms valstybėms, bet ir visam tarptautiniam gyvenimui Europoje.

Dabartiniai Vakarų Vokietijos politikos vairuotojai: kancleris K. G. Kiesingeris ir užsienio reikalų min. W. Brandtas

Didelis nerimas Rytuose

V. Vokietijos susitarimas su Rumunija sukėlė didelį nerimą R. Vokietijoje, Lenkijoje ir Sov. Sąjungoje. Visi jie bijo, kad Rumunija nepasektų ir kiti komunistiniai kraštai. R. Vokietijos valdovai padarė Rumunijai priekaištą dėl jos žygio Bonnoje. Ypač prikišo jai nutylėjimą V. Vokietijos vyriausybės skelbiamos teisės atstovauti visai Vokietijai.

Aptarti naujajai būklei Varšuvoje įvyko Varšuvos Sąjungos valstybių pasitarimas, kuris buvo paruoštas Tito, Brežnevo ir kitų politikų tarpusaviais vizitais.

Kas yra nutarta Bonnos atžvilgiu Varšuvoje ir kokie kiti klausimai buvo svarstyti, paskelbtame komunikate konkrečiai nepasakyta. Bet iš pastarojo tenka daryti išvadą, kad pasitarimo dalyviai nėra priėję vienodos nuomonės.

Paseks kiti kraštai?

Tokia galimybė yra. Jugoslavija bus bene pirmoji, kuri užmegs diplomatinius ryšius su Bonna. Kaip žinom, Tito visą laiką svyruoja tarp Rytų ir Vakarų. Be to, Jugoslavijos teritorijoje taip pat nėra jokių sovietinių ginkluotų pajėgų. Todėl ir šio krašto komunistai gali kiek laisviau veikti. Pradėtas laužymas sustingusio fronto tarp V. Vokietijos ir komunistinių kraštų, atrodo, nesibaigs nei Rumunija, nei Jugoslavija. Jis eis ir toliau, nors Maskva, padedama ypač R. Vokietijos su Lenkija, darys viską, kad šitokią evoliuciją sutrukdytų bei ją sulaikytų ir V. Vokietiją izoliuotų tiek rytuose, tiek vakaruose. Lenkija bus čia gera talkininke Maskvai tol, kol Bonna nepripažins jos dabartinės sienos su V. Vokietija. Po šitokio pripažinimo greičiausia ir Lenkija bandys veikti pirmoje eilėje pagal savo interesus, nors jos teritorijoje ir yra Maskvos ginkluotų pajėgų. Pagaliau, kaip ten bebūtų, V. Vokietijos naujosios vyriausybės pradėtas ėjimas inešė jau maišaties į Varšuvos Sąjungos valstybių bloką.

Brazilijoje įsitvirtina diktatūra

Po gen. Humberto Castello Branco vadovaujamo karinio sukilimo Brazilijos parlamento dauguma buvo už demokratiją, todėl Branco nepaleido sukilimui nepalankaus parlamento ir naują rinkimų nepaskelbė, nes manė, kad tauta gali vėl išrinkti tokios pat sudėties parlamentą. Opoziciniams parlamentarams jis pradėjo atiminėti aktyvią ir pasyvią rinkimų teisę. Šitokiu būdu jis "išvalė" parlamentą taip, jog jame pasiliko karinio sukilimo šalininkų dauguma. Jis taipgi atėmė politines teises opozicijos politikams, gubernatoriams ir buvusiems prezidentams.

Kai parlamente pasiliko naujo režimo dauguma, Branco pasiūlė patvirtinti jo suplanuotą naujos konstitucijos projektą. Parlamentas tai padarė š.m. sausio mėn. gale. Nauja konstitucija atima iš parlamento bemaž visą valdžią, o prezidentui suteikia bemaž neribotą valdžią, panašią į tą, kurią turėjo Hitleris Vokietijoj ir Mussolini Italijoj. Tuo pačiu žygiu priimtas spaudos įstatymas, kuris spaudą labai suvaržė.

Pagal naują konstituciją Brazilijos prezidentas turi teisę leisti dekretus, turinčius įstatymo galią, ir gali skelbti apgulos stovį; jis nėra įpareigotas tartis su parlamentu. Federacinė vyriausybė kontroliuos atskirų provincijų finansus. Tuo būdu Brazilija bus visai centralizuota valstybė ir vadinsis nebe Jungtinės Brazilijos Valstybės, o tiesiai Brazilija.

Visa eilė JAV žurnalistų ir leidėjų prisidėjo prie savo kolegų brazilų žurnalistų ir pasmerkė spaudos įstatymą, kuris duoda valdžiai pilną spaudos ir informacijos kontrolę Brazilijoje. Tas spaudos įstatymas laiko betkokią vyriausybės kritiką nelegaliu veiksmu. Įstatymas apima visas informacijos formas žodžiu ir raštu. Jo įsigaliojimo data — 1967 m. kovo 14 d., tai yra viena diena prieš Branco įpėdinio naujo prezidento Arthur Costa e Silva valdžios vairo perėmimmą.

Įtakingiausi Brazilijos dienraščiai "Journal do Brasil" ir "O Estado" aptarė naują Brazilijos santvarką kaip diktatūrą. Profesinės žurnalistų sąjungos, advokatai, universitetų profesoriai ir penki Brazilijos katalikų arkivyskupai sukritikavo naują konstituciją ir spaudos įstatymą. Mokytojai ir kunigai pasisakė prieš spaudos įstatymą.

Humberto Castello Branco pakvietė Inter-American Press Association atstovą dalyvauti liudininku to įstatymo priėmimo akte, bet šis pakivetimą atmetė. Opozicijos vadas Carlos Lacerda, 1960 m. kandidatavęs į prezidentus, tą spaudos įstatymą pavadino "demokratijos karstu".

Dauguma laikraščių leidėjų mano, jog būsią neįmanoma nelaužyt to įstatymo; kiekviena žinia iš vyriausybės sferų taps "melu", jei vyriausybė ją vėliau paneigs. Taip pat spaudos įstatymas draudžia žurnalistams skelbti opozicijos politikų pareiškimus. **J. Gbs.**

Pašalpos nukentėjusiems dėl tautybės

Kanados užsienio reikalų min. Paul Martin praneša, kad Jungtinių Tautų augštasis komisaras pabėgėlių reikalams pasirašė sutartį su V. Vokietijos respublika ir gavo $875.000. Jie s k i r i a m i specialiam fondui, iš kurio bus mokamos atitinkamos sumos nuo nacių režimo nukentėjusiems asmenims. Panašus fondas buvo įsteigtas 1960 m., bet jo pašalpomis galėjo pasinaudoti tik tie asmenys, kurie buvo pabėgėliais 1953 m. spalio 1 d.

Papildomasis atlyginimų fondas kaip tik ir yra taikomas asmenims, nepatekusiems į augščiau minėtąją grupę. Jis skiriamas: pabėgėliams, kurie įsigijo kitą pilietybę prieš 1953 m. spalio 1 d. ir tuo būdu prarado pabėgėlio teises; asmenims, kurie pabėgėliais tapo po minėtosios datos, bet nevėliau 1965 m. gruodžio 31 d. Pašalpas galės gauti visi nukentėjusieji, kurie dėl tautybės buvo nacių persekiojami ir bent tris mėnesius yra praleidę koncentracinėse stovyklose ar nacių kalėjimuose. Pašalpos taipgi bus išmokamos minėtose vietose žuvusių asmenų artimiesiems. Į šią kategoriją neįeina persekiotieji ir kalintieji dėl rasinių ar religinių motyvų. Papildomasis fondas yra skiriamas nukentėjusiems dėl tautinių motyvų.

Norintieji gauti pašalpas privalo užpildyti prašymų blankus, kurie Kanadoje gaunami šiuo adresu: United Nations High Commissioner for Refugees Branch Office, 329 Bloor St. W., Toronto, Ont. Užpildyti blankai iki 1967 m. rugsėjo 30 d. turi būti pasiųsti į Šveicariją ant voko užrašius: The Indemnification Section, UNHCR, Palais Des Nations, Geneva, Switzerland. Įspėjama, kad visi ankščiau rašyti prašymai panašioms pašalpoms gauti negalioja. Juos reikia užpildyti ir pasiųsti iš naujo. Atlyginama bus tik tiems, kurie buvo kalinti, o jeigu jie yra žuvę, jų artimiesiems. Į šią kategoriją neįskaitomi nacių persekiotieji, kurie dirbo priverstinius darbus, buvo karo belaisviai, prarado sveikatą. Pagrindinis papildomojo fondo reikalavimas — bent trys mėnesiai nacių koncentracinėse stovyklose ar kalėjimuose už tautinius įsitikinimus.

Amerika suradę jieškom Europos

(Tęsinys iš pr. numerio)

ANTANAS MUSTEIKIS

Žavinguoju pajūriu

Tris dienas su puse keliavom iš Barcelonos į Romą. Pirmąją n a k t į praleidom "L'Horison" viešbutėlyje netoli Montpelier, nuvažiavę 371 km. per visą dieną. Šeimininkavo jauna pora: jis — prancūzas, o ji sakėsi esanti lenkų kilimo, bet iš Vilniaus. Domėjosi Lietuva, patyrusi iš pasų, kas esame. Deja, visą naktį keliu dundėjo gausybė sunkvežimių, tad negalėjom ramiai ilsėtis. Rytą nutarėm daugiau jau nenuomoti viešbučio prie didžiųjų kelių. Deja, tas nutarimas vėjais nuėjo. Beveik kiekvieną vakarą pavargę neturėjom noro rinktis ir apsistodavom pirmame pasitaikiusiame viešbutyje.

Daugelį valandų dūmėm tiesiais ir rangytais prancūzų keliais, gėrėdamiesi nesibaigiančiomis alėjomis. Pagaliau mano brolis žemėlapininkas mus visus nudžiugino žinia, kad greit įvažiuosime į kelią, kokio kito nesą pasaulyje. Ir iš tikrųjų prieš Nicą apie pusšimtį kilometrų dūmėm gražiausiu Europos greitkeliu. Naujas ir lygus grindinys, po dvi eiles į abi kryptis, aiškiausios rodyklės, o vidurinis žemės ruožas pilnas įvairiausių žydinčių krūmų ir gėlių. Ne. Čia ne Potiomkino dekoracijos, o tikras kelias, kuriuo galėjo naudotis kiekvienas keleivis.

Nicos grožybės

Įsukę į Nicą, pasileidom nuostabia Viduržemio jūros pakrante į rytus. Nicos architektūra vėrė akį iš kairės; dešinėje tyvuliavo žavingiausio mėlynumo jūra. Ji tokia, kad savo natūralumu atrodo nenatūrali, o iškirpta iš saldžiųjų atvirukų. Jos tyri mėlyni vandenys priminė ežero ramumą. Ir dangus čia, ir žmonės atrodė kitoki. Beje, didžioji jų dalis turėjo būti turistai, puošniais maudymosi kostiumais apsitempę, susiporavę...

Už Nicos dešimtimis ir šimtais kilometrų vingiavo žavingas pajūrio kelias, pilnas staigių posūkių ir kilpų. Kairėje pusėje nebuvo šaligatvio ir kelias rėmėsi stačiai į uolą, kai dešinėje dažnuose vingiuose tvyrojo akmeninė ar geležinė tvora, kad praeiviai ar važiuojantieji netaip lengvai nugarmėtų į pakriaušę ir jūrą. Nebuvo kur įsismaginti automobiliams. Dažnai reikėjo įjungti pirmąjį bėgį, kad pėsčiųjų greičiu užbaigčiau užsivilkti į kalvos ar kalno viršūnę. Važiuoti greitai negalėjau ir dar dėl vienos priežasties: turėjau pilną automobilį "bedarbių vairuotojų", kurie vienas po kito aikčiojo, dejavo ir vis gražiuoju ir negražiuoju mokė.

"Tėte, kilpa!" šaukė Rimutis. "Atsargiai!"

Aš sumažinu greitį. Po kiek laiko vėl girdžiu: "Tėte, pavojus!" Nustembu, nes kelias tiesus ir jokių kliuvinių nematyti.

"Kas yra, Rimuti?"

"Aš mačiau policininką!"

"Tai kas?"

"Tėte, kai Buffalo keliuos aš pamatau policininką ir tau pranešu, tu man sakai: ačiū..."

Pravažiavom pro kaimus ir miestelius, ir nebuvo aišku, kur vienas baigiasi, o kitas prasideda. Čia kažkur gyvena žinomi lietuviai savo viloj, ir mes turėjom jų adresą, bet nesiryžom nukrypti nuo numatyto maršruto. Pravažiavom ir pro šalį garsiojo Monako, bet į jį neužsukom ir neaplankėm princesės Gracijos...

Į Apeninų pusiasalį

Pervažiavę Prancūzijos—Italijos sieną, tuoj išsikeitėm kelioninius čekius į itališkas liras, kurių 624 buvo atskaitomos už vieną dolerį. Banknotų dydis nežmoniškas: lankstėm kaip paklodes ir skaičiavom dešimtimis ir šimtais tūkstančių. Apsirūpinom ir turistiniais benzino kuponais, kurie sutaupo kuro išlaidas ligi 25%.

Pirmas didesnis miestelis buvo San Remo. Apsistojom "Mozandi" viešbuty ir tik paskui, pasitikrinę informacijas turistinėj knygoj (Europe on $5.00 a Day), suradom, kad tai rekomenduotinas viešbutis.

Džiaugėmės gavę laisvus kambarius ketvirtajame, viršutiniame augšte, iš kur kiti pastatai neužstojo ramaus Viduržemio jūros vaizdo. Beje, vakare, uždarę duris į balkoną, pastebėjome, kad kambariai neturi paskirų langų, tik stiklines duris.

Pusryčiavom gražiame viešbučio kieme po didžiulėm palmėm ir žydinčių krūmų bei gėlių aplinkoj. Prie kito staliuko gėrė kavą jauna pora, kalbanti angliškai. Nustebom, kad tai buvo "kaimynai" torontiškiai. Su jais ir nusifotografavom. Taigi, artimi svetimieji.

Pizos bokštas dar buvo toli, o lėtas ir atsargus važiavimas pajūriu jau privargino, tad pasukom didesniu keliu. Jis greit mus išvedė į didžiąją autostradą, kuri šovė iš šiaurės į pietus išilgai viso Apeninų pusiasalio. Beje, nei autostrados važiavimo kaina, nei automobilių greičiu Italija neatsiliko nuo Niujorko.

Mūsų "Tautybių viešbutyje" (Hotel delle nazioni), kur apsistojom Florencijos mieste, buvo miniatūrinis Babelio bokštas, tikra maišalynė. Daugybė turistinių grupių ir paskirų įvairių tautybių keleivių. Krito į akis vidutiniška švara, lėtas patarnavimas, o į gomurį — paprastas maistas. Vienas iš amerikiečių studentų ekskursijos vadovų, kurio pavardė skambėjo lyg Mr. Bennet, pasisakė gyvenęs Lietuvoj, dirbęs britų atstovybėj; užjautė mūsų tėvynės likimą.

Itališki vynai valgyklose patiko. Ir Coca-cola čia yra populiarus gėrimas, tik jis saldesnis ir brangesnis nei Amerikoj. O itališko alaus geriau nė neragauti — neskanus. Esą ir italai muša vokiečius jų pačių būdu: pagamina įvairiausių sintetinių erzatcų, pvz., sūrį iš akmens dulkių ar pjūvenų ir pn. Gal todėl ir jų alus prastas.

Sekmadienį, liepos 24, švilpėm tiesiąja autostrada į Romą. Stotelėse ilsinom ne tik save, bet ir įkaitusį Opelį, kurį pastatydavom po specialiai paruoštu prašviečiamų vytelių stogu — pavėsy. Troškulį malšinom gazuoto ar natūralaus vandens ištekliais, kuriuos pirkom bonkomis. Įpratau ir aš lėkti ligi 125 km. greičiu į valandą, nors dažnai pralenkianti mašina siekė, galimas dalykas, 150 km.

(Bus daugiau)

LENKTYNĖS DEMAGOGIJOJE

Nesenai įvykusiame britų liberalų partijos suvažiavime jaunoji karta davė vedamąjį toną ir tiesiog ėjo lenktynių su darbiečių partijos kairiuoju sparnu. Jaunieji liberalai įstengė atmesti rezoliuciją, kad Britanija turi ir toliau dalyvauti Šiaurės Atlanto Sąjungoje, laikėsi griežtai antiamerikinės linijos. Jų švarkų atlapuose buvo įsegti ženklai su šūkiu "Mylėkite užuot kėlę karą". Vėliau jaunieji liberalai su entuziazmu priėmė rezoliuciją, kad Britanija bombarduotų Rodezijos teritoriją ir tuo sutrukdytų Rodezijai naftos gaminių tiekimą. Taigi, karas ir dar agresyvus prieš Rodeziją — tai jų idealas.

Reikia abejoti, ar šitokiomis rezoliucijomis ir tokiais šūkiais liberalų partija patrauks anglų mases, nes viešosios opinijos institutų anketos parodė, kad anglai 4:1 santykiu nenori ginklo pavartoti prieš Rodeziją.

Būdami ilgus metus opozicijoje ir netekę galimybių valdyti, britų liberalai neteko atsakomybės jausmo ir tapo visokių eksperimentų šalininkais.

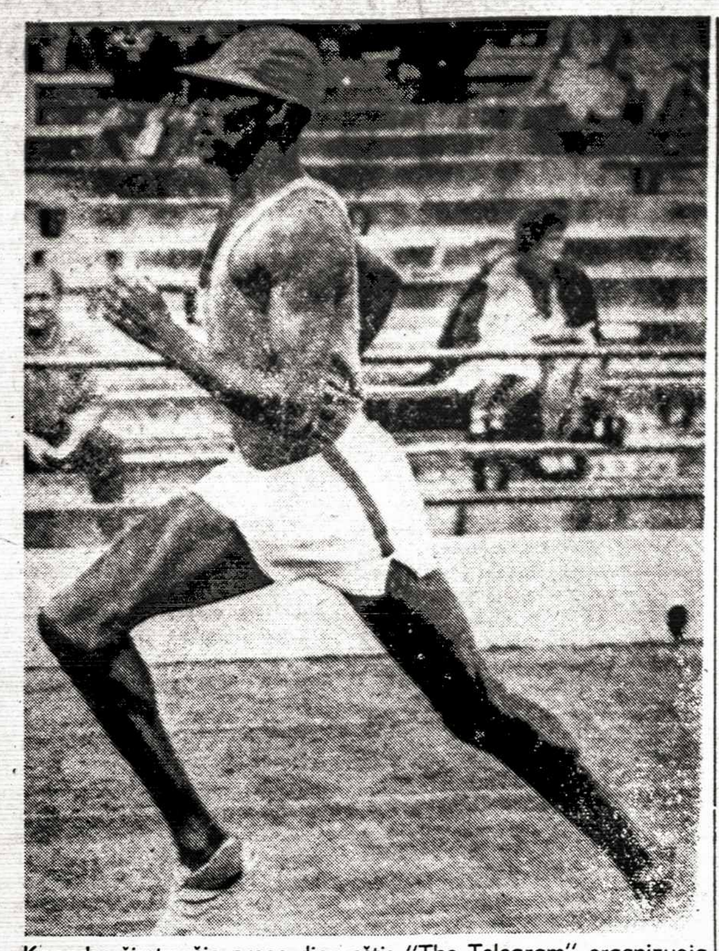

Kanados šimtmečio proga dienraštis "The Telegram" organizuoja sporto žaidynes. Žiūr. skelbimą 2 psl.

"GIMTASIS KRAŠTAS"

Naujas tonas, bet raudonas...

"Tėvynės Balsą" pakeitęs "Gimtasis Kraštas" nuo savo pirmtako skiriasi gerokai prastesniu popierium, kuriame atspausdinti Lietuvos vaizdai šaukiasi viešos užuojautos dėl jų natūralaus grožio negailestingo sumenkinimo. Redakcijos įvadiniame žodyje daug kalbama apie kultūrinį bendradarbiavimą tarp "dorų" išeivijos lietuvių ir motinos-tėvynės, kuri, savaime suprantama, nėra tik Lietuva, bet "Tarybų Lietuva", "kurianti laimingą ir šviesų gyvenimą broliškų tarybinių tautų šeimoje". Naujame tone išlenda sena propagandinė frazė — "užsienio nacionalistinių veikėjų melas ir šantažas", liudijanti, kad tas naujasis tonas visdėlto yra raudonas.

Vlado Vaičiulio rašinys "Pirmąsyk aušęs rytas" mėgina kirsti 1918 m. vasario 16 šaknis, jas pakeisdamas pavėlavusio V. Mickevičiaus-Kapsuko revoliucinėmis tarybomis, kurias, girdi, išstūmė nevidonai iš Vakarų, suteikę paramą nepriklausomos Lietuvos vyriausybei. "Knygų lentynoje" skaitytojams pristatomas iš Brazilijos į sovietų okupuotą Lietuvą sugrįžęs komunistinio plauko neva žurnalistas Linas Valbasys, žadąs parašyti eilėraščių ir apsakymų rinkinį. "Mažosios lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" vyr. red. pavaduotojas Pr. Ulevičius bando regzti emigracijos istorijos apybraižą "Lietuviai svetur" su prierašu "bus daugiau". Nuotraukomis ir F. Kirkos rašiniu atiduodama duoklė Čikagos lietuvių komunistų chorui "Laisvės kanklės". Laiškų skyriuje D. I. į užsienį norinčiai išvažiuoti draugei pataria: "Atvažiuok, jausmus — į šalį, užsidėk kaukę, vietoj dabartinės, lietuviškos širdies, įsidėk, pavyzdžiui, plastinę..." Tai draugei Paryžiuje žadama parodyti L. da Vinci "Moną Lizą" ir dar daugiau: "...Aplankysime dar įdomų kvartalą, kur išsidažiusios moterys pardavinėja savo meilę, lyg sakydamos: "O, pirkit, ponai mano, tik dvidešimt sū!..."

Mūsų išeivijai atstovauja beveik visas puslapis, skirtas Algimanto Mackaus poezijos rinkinių ištraukoms, redakcijos įvadas, supažindinąs skaitytojus Lietuvoje su tragiškai žuvusiu jaunuoju poetu. Skelbiamas Kazio Almeno, viešėjusio Vilniuje ir šiuo metu studijuojančio Varšuvoje, žodis apie A. Mackų. Minima dr. M. Alseikaitės-Gimbutienės Kalifornijos un-te surengta lietuvių liaudies meno paroda: "Gausiai eksponatų M. Gimbutienė pasirūpino iš Tarybų Lietuvos, kur ji pastaraisiais metais viešėjo porą kartų ir su kuria ji palaiko ryšius."

"GK" bendradarbis Vilius Baltrėnas pateikia ilgoką pasikalbėjimą su Ona Žukauskiene, kuri keturis mėnesius viešėjo Amerikoje pas sūnų aktorių Vitalį Žukauską. Įspūdžiai pasakojami tik apie sūnų ir marčią — iš jų skaitytojai nieko nesužino apie lietuvių gyvenimą Amerikoje, išskyrus vieną ir šiaipjau visiems gerai žinomą faktą: "...kiek susitikau buvusių bendradarbių — kadaise tarnavau žemės ūkio ministerijoje, — kiek šiaip senų pažįstamų kauniečių pamačiau, visi man sakė, kad labai išsiilgę Lietuvos, kad labai norėtų pargrįžti..."

Nuoširdumu dvelkia seno vilniečio žurnalisto Rapolo Mackonio rašinys, supažindinąs buvusius Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos mokinius su muzikos mokytojo Ant. Krutulio 80 m. amžiaus sukaktimi, jo nuveiktais darbais. Neįdomus nei skaitytojams Lietuvoje, nei mums išeivijoje Rimanto Budrio rašinėlis apie Lietuvos gamtą, atskiestas saldžiu limonadu, primenąs sentimentalios gimnazistės graudžius dūsavimus mėnulio šviesos užlietose pusnyse. Be reikalo dvi skiltis užima ir Egidijaus Baleišio reportažas "Po šampiono kepure", iš kurio sužinome, kad šampionai yra pievagrybiai, kad jie auga ne miške, bet Panerio tarybinio ūkio šiltnamiuose, brigadininko Kazio Dainausko priežiūroje. Čia tų pievagrybių pas mus pilnos krautuvės, o baravykų, sudžiovintų ar marinuotų, iš Lenkijos atvežtų, tenka pajieškoti.

Paskutiniame puslapyje pateikiama Lietuvos kultūrinio gyvenimo apžvalga, į kurią įpinamos daugiau ar mažiau politinio pobūdžio vadinamosios Lietuvos Dienos Maskvoje su A. Sniečkaus pavarde. Naujove tenka laikyti straipsnių autorių suglaustus biografinius duomenis. Iš mūsiškių šį kartą skaitytojams Lietuvoje buvo pristatytas Kazys Almenas.

Taip atrodo "Gimtojo Krašto" nr. 1. Jo vyr. red. yra M. Jackevičius, pavaduotojas — Vyt. Kazakevičius. Pirmasis pastaruoju metu redagavo ir numarintąjį "Tėvynės Balsą". Redakcinę kolegiją sudaro: A. Baltakis, K. Bogdanas, J. Būtėnas, V. Jakelaitis, J. Jurginis, K. Meškauskas, P. Tamuliūnas, A. Vaivutskas, K. Ulvydas, H. Vancevičius ir V. Žalakevičius. Ši dailininkų, režisorių, kalbininkų, rašytojų ir meno veikėjų galerija, aišku, tėra papuošalas naujojo laikraščio vitrinoje. Tikrieji darbininkai yra abu redaktoriai, o jų darbo vaisiai priklauso nuo kompartijos valios ir malonės.

V. Kst.

★ **Katalikų pasauliečių** kongresas šaukiamas š.m. spalio mėn. Romoje; dalyvaus iš viso pasaulio virš 2.000 delegatų. Pagrindinė kongreso tema: "Dievo tauta žmonijos kelyje". Gvildens svarbiąsias moderniosios visuomenės problemas. Šalia to bus diskutojamas bendradarbiavimas tarp vyrų ir moterų profesiniame gyvenime, darbe, politinėje bei visuomeninėje veikloje.

★ **Rekolekcijos Vatikane** prasidėjo vasario 12 d., pirmąjį Gavėnios sekmadienį, ir baigėsi vasario 18, šeštadienį. Rekolekcijose dalyvavo ir popiežius Paulius VI. Rekolekcijų vedėjas - Tėvas P. Dezza, jėzuitas.

SVEIKATOS KLINIKA – Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spindulial, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydomieji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008

Idėjos mažoms lietuvių kolonijoms

LEONTINA RIMVYDAITĖ

"Mažas kupstas didelį vežimą verčia"

BESIKALBANT su mažų kolonijų vadovybėmis, visada tenka išgirsti nusiskundimų sunkiomis betkokio kultūrinio darbo sąlygomis Dažniausiai čia turima galvoje švenčių, įvairių minėjimų parengimus, vieno, kito vaidinimėlio suklijavimą ir pan. Daugelyje vietų šios progos ir beliko pagrindiniai ir didžiausi tautiečių susibūrimai. Į banketus ir gegužines gal ir daugiau žmonių susirenka, bet šie į kalbamąją kategoriją neįeina.

Visi, kokio pobūdžio tie susibūrimai bebūtų, palaipsniui skystėja. Tie patys veidai nusibodo ir viena į kitą panašios programos nebevilioja.

Taigi, atrodo, kad jei nėra garsiais vardais ansamblių, pripažintų ir išgarbintų menininkų, artistų, tai nebėra ir cemento, kuris tampriai ir pastoviai išlaikytų mažos kolonijos gyvybę. Nebėra galimybės kaip savo tautos atstovams išeiti į viešumą — belieka tik gulti ir laukti, kol žemėmis užvers.

Nagi pažiūrėkim, pasvarstykim, ar taip jau ištikrųjų ir yra.

Pirmučiausia, jei savo veikimą ribojame tik švenčių minėjimais, tai jau esame prasnaudę daug auksinių progų lietuvio vardui išnešti viešumon. Per daugelį metų esame užmerktomis akimis praleidę galimybių įvairiomis progomis padirbėti ir pasirodyti. Praleistų progų nebegrąžinsime. Tačiau, jei apsižvalgytume, tai pamatytume, kad ir šiandien progų yra daugybė ir darbo rastume iki valios. Ne tik galime eiti į viešumą, bet ir kiekviename kampelyje, kur tik yra nors ir mažiausia lietuvių kolonija, įamžinti Lietuvos vardą, parodyti būsimoms kartoms, kad paverkšlenę metus, kitus nesutirpome, kaip gabaliukas cukrus, įmestas į karštą kavą.

1967 metai yra Kanados šimtasis gimtadienis. Visokių progų ir progelių yra ir bus, kur tik pasiklausysime, kur tik pasisuksime. Taigi, nubuskime iš miego ir nevilties ir ženkime į plačią, derlingą dirvą, kurioje kitos tautybės jau gerokai yra mus pralenkusios.

* * *

ANSAMBLIAI? O kiek jau tų ansamblių turėjome nepriklausomoje Lietuvoje? Negi ten, kur jų nebuvo, ir lietuviška daina neskambėjo? Negi ten niekas mūsų tautinių šokių nešoko? Anaiptol! Ne ansambliai davė pradžią mūsų dainoms, šokiams ir kitoms meno šakoms. Mūsų dainos, mūsų šokiai gimė krašto gilumoje, kaip tie gaivinantieji šaltiniai miškų glūdumoje. Iš ten jie veržėsi į miestelius ir miestus, kol juos mylinčios širdys ir kvalifikuotų menininkų ausys pagavo ir didesniu meniniu mastu visa subūrė į ansamblius.

Pirmoji sąlyga, kad mažytėje lietuvių kolonijoje tiek saviesiems, tiek kitataučiams skambėtų lietuviška daina, yra **kuklumas**. Kažin kodėl, kai tik mes užtraukiame dainą, tuojau norime, kad mūsų balsas skambėtų, kaip dainos menui metų metais pasiruošusių solistų? Mums ne tiek rūpi dainavimas, kiek atkreipti į save klausytojų dėmesį. To negana. Mes ne dainuojame, o bliauname! Mes norime, kad mūsų "žavingas" balsas perrėktų kitus, kad išsiskirtų. Ir kas iš to išeina? Daromės mažyčiai, juokingi. Tuo sudarkome savo dainų grožį, o tiems, kuriems norėtume jį parodyti, tik pasirodome, kad esame nepriaugę, ir jie bevelytų mūsų nebegirdėti. Taip pat ir savo tarpe. Kuklesnės prigimties ir daugiau dainavime nusimanantieji asmenys gėdisi tokių dainininkų tarpe ir būti.

Įsidėkim į galvą, kad ne aš — Juozas, Vincas ar Barbora turiu pasirodyti, bet mes. Pilna žodžio prasme mes ir tai kaip susidainavęs, susiklausęs vienetas. Kartu dainą pradėti, kartu baigti ir kad niekad, niekad neprasikištų nors ir pats gražiausias balsas iš kitų tarpo, jei to nepageidavo chorvedis! Tik tuo būdu pasirodysim kultūringi dainininkai, nors ir dainuotume pačią paprasčiausią, nesudėtingiausią, kad ir vienbalsę dainelę.

Ko ne ko, o jau dainų mums netrūksta. Čia vėl problema. Kai tik atsiranda reikalas dainuoti, tai tuojau tiek nuomonių dainų pasirinkime, kiek ir dainininkų. Nekartą nesutarimas ir visus gerus norus sugriauna. Žodžiu, jei netaip, kaip aš noriu, tai — tesižino — nedainuosiu visai. Šiuo atveju turime laikytis vienos ir pagrindinės taisyklės: geriau pasirinkti paprastą, lengviausiai išmokstamą dainelę ir ją kuo geriausiai paruošti, negu sudėtingą, ir parodyti savo nepajėgumą jos išpildyme.

Man teko garsaus pianisto koncerte girdėti Brahmso "Lopšinę", išpildytą tik vienu pirštu. Ji susilaukė daugiau ovacijų, negu kaikurių sudėtingų veikalų išpildymas. Pasirodom ne mes, o rodom savo tautos turtų dalelę. Ne savo ambicijas sprauskim į šitą darbą, bet pasistenkime įsisąmoninti jo tikslą ir prasmę. Tuo būdu pasieksime geresnių rezultatų nei tikimės.

Mažai dainininkų? O kam jų daug reikia? Du vyrai, dvi mergaitės-moterys gali, reikalui esant, labai gražiai paruošti porą dvibalsių dainelių taip, kaip mūsų broliai ir seserys kaime dainuodavo.

Sudarius dainininkų branduolėlį, darbo nenutraukti. Labai jau populiarus paprotys ruošti ką nors tik tam kartui. Tuo būdu niekad nieko gero ir neturima ir, kiekvienai progai atsiradus, reikia iš naujo organizuoti, jieškoti ir vargti. Juo labiau, kad trumpu laiku daugiau ir dienų sugaišti reikia. Nuolatos ir ne skubomis dirbant, atsiras daugiau dainininkų ir darbo rezultatai bus geresni.

* * *

KIEKVIENA KOLONIJA turi turėti mūsų tautinių šokių atstovus. Nebūtinai vien jaunimo keliolika porų. Laimingi, kurie jo turi! Dviejų tautiniais drabužiais apsirengusių porų užtenka, kad gražiai pašoktų suktinį, klumpakojį, noriu miego.

Suktinį?! Taip. Jis mūsų ir tiek mūsų, kad šokame jį visi ir be jokių ansamblių.

Kur yra keletas lietuviškų šeimų, reikia manyti, kad ir vaikų jose yra. Beveik visur ir visi žavisi tautinius šokius šokančiais vaikais. Jie puikiai gali padainuoti ir pašokt taip vadinamą rateli "Zūr-zūr malūnėlis". Mums jis perdaug jau paprastas, bet tikėkite, kad daug kas juo tikrai žavėtųsi. Taigi, leiskime, kad tie, kurie Lietuvos nematę ir beveik nieko apie ją negirdėję, gautų pajusti savo vietą kitų tautybių tarpe. Jei neįvelsime jų į savo rietenas, jei paskatinsime ir padrąsinsime, mūsų vaikai greit pajus, kad jie ne betkokios tautos vaikai.

Taip pat — pradėjus nesustoti. Kartoti, kas išmokta ir pamažu, pasimedžiojus pagalbos, mokytis naujų.

Ne tam dirbkime, kad visur išeitume pirmaisiais. Tą garbę ne su širdgėla, bet su pasididžiavimu perleiskim ansambliams. Mes tik užpildykim spragą, tik parodykim savo apylinkės kaimynams kitataučiams, kad esame ir kad mylime bei branginame tai, ką turime. Kuklumu dažnai daugiau laimėsi, negu žiodamas perdidelį ir perkietą kąsnį. Pasprindimas niekada nėra malonus.

(Bus daugiau)

Mažlietuvių šiupinio metu Toronte p. Šernaitė - Meiklejohn įteikia p. Dambarienei loterijoje laimėtą nemokamą kelionės bilietą į pasaulinę parodą Montrealyje (V. Bačėno dovana). Nuotr. K. Baltrūno

Lietuviai Dachau stovykloje

JAV žydų žurnalas "The National Jewish Monthley" 1966 m. rugsėjo laidoje paskelbė į atsargą išėjusio amerikiečių plk. Herbert P. Schowalter atsiminimus. Jam teko pirmomis išvadavimo dienomis lankytis Dachau koncentracijos stovykloje, kai dar krematoriumuose gulėjo krūvos nesuskubtų sudeginti kalinių lavonų, o barakuose vaikščiojo į žmones nepanašūs išlaisvintieji skeletai.

Dachau stovyklą 1945 m. balandžio 29 d. užėmė amerikiečių VII armijos daliniai — jau I D. kare išgarsėjusi 42-ji "Vaivorykštės" divizija ir 45-ji Oklahomos-Teksas tautinės gvardijos divizija. Gegužės 1 d. buvo paruoštas apytikris Dachau stovykloje rastų tautybių sąrašas: 9.082 lenkai, 3.918 prancūzų, 2.184 italai, 1.173 vokiečiai, 670 vengrų, 4.258 rusai, 2.907 slovėnai, 1.632 čekai, 848 belgai, 558 olandai, 253 austrai, 194 ispanai, 103 kroatai, 50 rumunų, **39 lietuviai**, 30 albanų, 195 graikai, 133 liuksemburgiečiai, 79 norvegai, 44 slovakai ir 36 asmenys iš Alsace-Loraine srities.

H. P. Schowalter sakosi buvęs nustebintas šių duomenų, nes manęs, kad Dachau stovykloje naciai kalino tik žydus. Paskelbęs sąrašo duomenis, jis pabrėžia, kad taipgi buvo rasta daug tūkstančių žydų iš įvairių Europos kraštų. Ši jo pastaba peršą mintį, jog tie 39 lietuviai nebuvo Lietuvos žydai.

SENATVĖS PENSIJOS GAVĖJAI!

AR TURITE TEISĘ Į

GARANTUOTĄ PAJAMŲ PAPILDĄ?

Jau gavote prašymo blanką ir informacijos knygelę. Neatidėliodami atidžiai ją perskaitykite. Jei atitinkate nustatytas sąlygas, nedelsdami užpildykite blankus gauti pensijos papildui. Sutvarkymas didelio skaičiaus prašymų užims daug laiko. Juo greičiau kreipsitės, juo greičiau gausite pirmąjį išmokėjimą. Išmokėjimai bus derinami su senatvės pensijos čekiu. Jeigu turite teisę į papildą nuo 1967 metų sausio mėnesio, tai į jūsų pirmąjį čekį bus įjungtas ir papildas už kiekvieną mėnesį, skaitant nuo sausio mėnesio.

Naujasis garantuotas pajamų papildas yra mėnesinis $30 priedas, kuris pridedamas prie jūsų $75 senatvės pensijos, jeigu neturite jokių kitų pajamų. Jei turite kitų pajamų, nesiekiančių $720 per metus ($60 mėnesiui), galite gauti sumažintą papildą. Tai reiškia, kad Kanadoje dabar kiekvienam senatvės pensininkui garantuojamos mėnesinės pajamos bent $105. Vedusių porai garantuojamos mėnesinės pajamos bent iki $210, jeigu abu yra senatvės pensininkai. Jei atitinkate sąlygas, tuojau paduokite prašymus. Jeigu esate reikalingi pagalbos užpildyti prašymo blankui, kreipkitės į artimiausią įstaigą: Old Age Security, Canada Pension Plan arba Income Tax Office. Adresai nurodyti jūsų knygelėje.

ISSUED BY HON. ALLAN J. MacEACHEN
MINISTER OF NATIONAL HEALTH AND WELFARE

Skanūs maisto siuntiniai į Lietuvą

Geriausias amerikietiškas maistas

DABAR SUMAŽINTA KAINA — PALYGINKITE SU KITAIS

Muitas ir kitos išlaidos apmokamos iš anksto; gavėjas nieko nemoka.

40 sv. kviet. miltų ..... $23.50 JAV
40 sv. cukraus ..... $24.90 JAV
20 sv. kiaulinių taukų ..... $26.00 JAV
10 sv. rūkyto bekono ..... $19.70 JAV
IT-504 ..... $22.00 JAV
4½ sv. kviet. miltų, 2¼ sv. cukraus, 2¼ sv. razinkų, 2¼ sv. rūk. bekono, 2¼ sv. makaronų, 2¼ sv. ryžių, 2¼ sv. farinos, 1 dėž. (2 unc.) "Nescafe".

Type 417 ..... $33.75 JAV

10 sv. cukraus, 10 sv. kviet. miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. taukų

Type 419 ..... $39.50 JAV

20 sv. taukų, 10 sv. cukraus, 10 sv. ryžių.

Type 411-A ..... $35.20 JAV

1¼ sv. deg. kavos, 1¼ sv. oland. kakavos, 1 sv. šokolado, 2½ sv. margarino, 2½ sv. kviet. miltų, 2½ sv. ryžių, 1¼ sv. oland. Edam sūrio, 2½ sv. rūk. bekono, 2½ sv. maišytų vaisių, ½ sv. datulių, ½ sv. figų, 1½ sv. ger. rinktinių biskvitų ir vaflerių.

Mes turime didelį pasirinkimą įvairiausių maisto gaminių. Reikalaukite mūsų nemokamo katalogo! Taupykite pinigus.

UŽSAKYKITE TIK PER
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street
New York, N.Y. 10010, USA.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ŽIRGŲ LENKTYNĖS

Tradicinės žirgų lenktynės ant Sartų ežero Dusetose vasario 5 d. sutraukė kelis tūkstančius žiūrovų, virš 80 dalyvių iš dvylikos rajonų, jų tarpe net iš Šilutės ir Tauragės. Lenktynes laimėjo: jaunų mišrūnų — ignalinietis J. Mateika su žirgu "Daina", jaunų grynaveislių — širvintiškis M. Sekmokas su "Vulkanu", suaugusių mišrūnų — zarasiškis K. Šilaikis su "Naru", suaugusių grynaveislių — širvintiškis A. Žarnauskas su "Asbestu". Lenktynėse dalyvavo ir daugkartinis jų laimėtojas J. Likša su žemaituku "Sakalu", bet jo senstantis žemaitukas jau atsilieka nuo grynaveislių ristūnų. Dėl gilaus sniego ir didelio šalčio šį kartą buvo atsisakyta šalutinių pramogų — karnavalinių figūrų, automobilių lenktynių ir lėktuvų aerobatikos.

ĮSIPAREIGOJIMAI SPALIUI

Spalio revoliucijos penkiasdešimtmečio sukakties proga Lietuvos įmonės įsipareigoja šiemet pralenkti ir viršyti planus. Vilnius iššaukė Kauną lenktynių. Kauno kompartijos komiteto posėdyje buvo konstatuota, kad pernai trys miesto įmonės neįvykdė planų — statybinių konstrukcijų gamykla, grūdų gamyklų valdyba ir "Elektros" gamykla. Ši nesėkmė visdėlto neatbaidė nuo varžybų partiečių, kurie kauniečių vardu įsipareigojo metinį planą įgyvendinti iki gruodžio 26 d. Virš plano jie žada pagaminti 500 elektros variklių, 270.000 metrų šilko, 60.000 metrų vilnonių audinių, 75 tonas triacetatinio ir 60 tonų diacetatinio šilko, 30.000 porų odinės avalynės, 1.000 tonų mėsos, 2.000 tonų pieno gaminių ir t.t. Skaitant šį ilgą įsipareigojimų sąrašą, prisimena kadaise "Šluotoj" paskelbta V. Bukausko satyra:

"Kad ašis negautų
Griežto papeikimo,
Paskutiniai ratai
Tarės,
Kol užkimo,
Ir vežimui davė
Žodį:
Per metus
Būtinai pavyti
Priekinius ratus."

Planuotojų nepaprasto uolumo priežastis atskleidžia P. Raščius:

"Pora vyrų prakaitavo
Trečias darbą apskaičiavo...
Gavo vyrai po rublinę,
Jis gi — visą dešimtinę."

SNIEGO VALYTOJAI

Radviliškio autobusų stoties viršininkas R. Lipnevičius nusiskundžia, kad sniegas plentuose sustabdo susisiekimą. Autobusai, neišsikapstydami iš Radviliškio zonos, dažnai grįžta nepasiekę maršruto galo, o keleiviai rašo piktus laiškus, skambina telefonu. Sausio antrojoje pusėje net kelioms dienoms susisiekimas buvo nutrauktas tarp Radviliškio, Raseinių ir Baisogalos. Kaltę jis suverčia kelių valytojams: "Radviliškio kelių eksploatavimo ruožas teturi tik du sniego valytuvus. Jiems į pagalbą rajono vykdomojo komiteto sprendimu buvo pasiųsta 14 buldozerių. Jie galėtų daug padaryti, jeigu dirbtų visi, o ne pusė, jeigu kai kurie buldozerininkai darbo metu nepasigertų..."

MOKYKLOS ŠIMTMETIS

Šaukėnų valsčiaus mokykla pradėjo antrąjį darbo šimtmetį. Ji buvo atidaryta 1866 m. kaip liaudies mokykla, kurioje vaikai tik pramokdavo skaityti ir rašyti. 1938 m. jau veikė šeši skyriai su 150 mokinių ir 6 mokytojais. Pokario metais buvo pastatytas naujas pastatas, mokykla persiorganizavo į gimnaziją ir 1952 m. išleido pirmąją abiturientų laidą.

NUOSTOLINGAS SPIRITAS

Inž. Alf. Žukas, aplankęs nuostolius nešančią Šilutės spirito gamyklą, pasakoja: "...jų išlaidos prekinei produkcijai už rublį pagaminti sudaro rublį ir 6 kapeikas. Pagrindinės jų produkcijos — žalio spirito — savikaina beveik sutampa su pardavimo kaina, tačiau pašarines mieles jiems pagaminti atsieina dvigubai brangiau, negu gauna jas pardavę..." Per pirmąjį 1966 pusmetį mielių gamyba nesiekė nė 40 tonų, o per metus jų reikia pagaminti virš 300 tonų. Maisto pramonės ministerija pagaliau nutarė sustabdyti pašarinių mielių gamybą, įšaldydama 222.000 rb. vertės gamybos priemones. Padidinus spirito gamybą 15%, įmonė gali tikėtis 3-4 kapeikų pelno už kiekvieną dekalitrą. Jis toli gražu nėra pakankamas ir problemos neišsprendžia. Inž. A. Žukas siūlo kitą išeitį — plėsti pašarinių mielių gamybą iki tokio laipsnio, kad ji taptų pelninga, nes dabar laukan išpilamos spirito gamybos atliekos, iš kurių būtų galima pagaminti pašarines mieles. Darbininkams turėtų būti sudarytas specialus materialinio paskatinimo fondas.

"DAILĖS" SUKAKTIS

Kauno "Marginių" kooperatyve suorganizuotas "Dailės" kombinatas atžymėjo 25 m. darbo sukaktį. Jo steigėjų gretoms priklausė dailininkai: L. Kazokas, J. Mikėnas, St. Žukas, V. Mackevičius, A. Gudaitis, A. Tamošaitis, V. Drėma, L. Vaineikytė, M. Bulaka, P. Aleksandravičius, V. Vizgirda ir J. Vienožinskis. "Dailė" šiandien turi šiuos skyrius: dailiosios keramikos su išplėstine laboratorija, dailiosios tekstilės, medžio ir metalo darbų, dailiųjų odos dirbinių, liaudies meno suvenyrų ir buitinių gaminių. "Dailės" kombinato tikslas — atlikti įvairius užsakymus ir parūpinti gausų kūrinių pasirinkimą visuomenei. 1958 m. įvykusioje Briuselio parodoje "Dailės" odos, keramikos ir tekstilės kūriniai buvo atžymėti aukso medaliais. Pernykštėje Leipcigo mugėje "Dailė" pardavė 700 įvairių gaminių. Į šiemetinę pasaulinę parodą Montrealyje planuojama pasiųsti apie 2.000 keramikos, tekstilės, metalo, plastikos, odos, medžio gaminių, vaizduojamosios ir dekoratyvinės dailės kūrinių. Sukakties proga buvo surengta speciali paroda M. K. Čiurlionio dailės muzėjuje Kaune.

UTENIŠKIŲ SKUNDAS

Utenos kelių linijinės valdybos darbininkai B. Patumsis, P. Aleksejevas, A. Cibas, J. Žvynys, D. Babrauskas ir kt. "Tiesos" redakcijai nusiskundžia nepakenčiamomis darbo sąlygomis naujajame garaže: "Ir štai vėl žiema, o mus šildo tik pažadai, tik gražūs žodžiai, pasakyti prieš metus. Autokelių valdyba turi naują talpų garažą. Tokiose patalpose nesunku ir geras sąlygas darbui sudaryti. Tačiau tuo reikia pasirūpinti. Deja, niekas savęs papildomais rūpesčiais neapkrauna. Štai, sakysim, įvestas centrinis apšildymas, bet kažkodėl jis iki šiol neįjungtas. Todėl patalpos šaltos. Po darbo nėra kur nusiplauti rankas. Nėra geriamo vandens, trūksta rūbams spintelių. Dušas pradeda veikti tik pavasarį, nėra poilsio kambario, radijo. Greitosios pagalbos vaistinėlė dažniausiai būna taip pat tuščia. Neįrengiami ventiliatoriai, taip pat nėra atskirų patalpų suvirinimui. Visi šie trūkumai smarkiai mažina darbo kokybę ir spartą. Dėl to daug darbininkų išeina dirbti kitur, o kai apie tai pasakome valdybos viršininkui J. Valuntai, jis į tai nereaguoja."

V. Kst.

BUFFALO, N.Y.

VASARIO 16 MINĖJIMAS įvyko vasario 12 d. Tarptautiniame Institute. Prof. R. Sealey, Lietuvių Klubo pirm., atidarė susirinkimą, pakviesdamas Tėvą B. Mikalauską, OFM, sukalbėti maldą. Sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus, prof. Sealey tarė žodį apie vienus pirmųjų tremtinių — izraelitus senojoj istorijoj, kurių grįžimo viltis silpnėjo po kiekvieno dešimtmečio. Mokyt. O. Šilėnienė iš Erie, Pa., sugrįžino klausytojus į dabartį; papasakojo jaunimo nuotaikas nepriklausomoje Lietuvoje ir panagrinėjo konservatyvių ir liberalių tremtinių santykius su pavergtu kraštu pastaraisiais metais. Sol. B. Čypienė iš Ročesterio buvo meniškosios programos centre. Pranešinėjo stud. A. Masiulionytė. Pradžioje A. Šilėnaitė padeklamavo. Po to sol. B. Čypienė, akompanuojant R. Obaliui iš Ročesterio, padainavo tris dainas: "Mano gimtinė" — A. Kačanausko, "Vai gražu gražu" — A. Kačanausko ir "Oi greičiau, greičiau" — St. Šimkaus. R. Šilėnaitė gražiu ištarimu padeklamavo ilgesnę ištrauką iš B. Sruogos poemos apie Gediminą. K. Keciorius pagrojo klarnetu Šopeno "Nokturną in Eb" ir Rubinsteino "Melodiją in F dur"; akompanavo R. Obalis. D. Musteikytė padeklamavo Minelgos eiles. Pabaigai sol. B. Čypienė, akompanuojant R. Obaliui, padainavo B. Budriūno "Tykiai tykiai", A. Dvožako "Tėvynės ilgesį" ir Thomo operos "Mignon" ariją "Ar žinai šalį tą". Klausytojai buvo sužavėti solistės balsu, nes Buffalo lietuviams retai tokia proga tenka. Solistė buvo apdovanota gėlėmis ir papildomai padainavo A. Kačanausko "Miela širdžiai".

Minėjimas baigtas prie vaišių stalo. Dalyvavo per 60 žmonių.

Tą dieną 10 v. ryto Tėv. V. F. Andriuška, MIC, Šv. Jurgio parapijos klebonas Niagara Falls miestely, atnašavo Mišias už kritusius dėl Lietuvos laisvės. A. M.

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

21 Main Street East, Room 203 — Telefonas JA 8-0511

Duodamos asmeninės paskolos iš 8% iki $5.000, mortgičių paskolos iš 7½% iki 66% turto vertės. Už šėrus mokama 5% dividendo iš pelno, už depozitus — 4%. Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos: pirmadieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais 9 val. ryto — 3 val. po pietų, antradieniais ir penktadieniais 9 val. ryto — 7 val. po pietų ir 5 val. — 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto — 12 val.

Prie Adelaidės Lietuvių Katalikų Centro. Iš kairės: I. Taunys, E. Zakis, mons. P. Jatulis, kun. A. Kazlauskas, B. Plokštis, B. Dičiūnas. Mons. P. Jatulis šiuo metu lankosi Australijos lietuvių kolonijose.

HAMILTON, ONT

"AUKURO" IŠVYKA su "Gulbės giesme" į Čikagą vasario 11 d. dėl sniego buvo atšaukta. Dabar "Aukuras" į Čikagą vyks balandžio 14-15 d., o kovo viduryje — į St. Catharines, Ont.

"TALKOS" SUSIRINKIMAS. 1967 m. vasario 25, šeštadienį, 4.30 v.p.p., šaukiamas metinis Hamiltono Liet. Kredito Kooperatyvo "Talka" narių-šėrininkų susirinkimas Aušros Vartų parapijos salėje, 58 Dundurn St. North., Hamilton, Ont. Darbotvarkė: 1. Narių registracija, 2. Susirinkimo atidarymas, 3. Praeitų metų protokolo skaitymas, 4. Valdomųjų organų pranešimai, 5. Dividendo nustatymas už šėrus, 6. Rinkimai į valdybą (2 narių), kredito komitetą (1 nario) ir revizijos komisiją (1 nario), 7. Auditoriaus E. P. Nolan patvirtinimas 1967 m., 8. Diskusijos, 9. Susirinkimo uždarymas. Nuoširdžiai kviečiame visus narius dalyvauti kooperacinio bankelio metiniame susirinkime pakviečiant kartu ir savo draugus atvykti. Į susirinkimą prašome atsinešti savo nario-bankelio knygutes. Laukiame atvykstant!

E. Sudikas, pirm.,
St. J. Dalius, sekr.

KAZIUKO MUGĖ. Kovo 5, sekmadienį, Jaunimo Centro patalpose "Širvintos" ir "Nemuno" tuntų skautai rengia turtingą Kaziuko mugę, į kurią kviečia visus Hamiltono ir apylinkių lietuvius. Mugė bus turtinga skautiško jaunimo rankdarbiais, žaidimais, loterija, lietuviškais užkandžiais ir gėrimais. Bus skanūs lietuviški vėdarai, dešros, kopūstai, baronkos, tortai, saldainiai, karšta kava, nepamirštant ir skanios lietuviškos giros.

Tad visi nepraleiskime progos, kuri būna tik kartą metuose! Apsilankykime tuoj po kiekvienų Mišių pas kruopščiuosius Hamiltono skautus.

L. S.

Delhi, Tillsonburg

KALĖDŲ EGLUTĖ apylinkės valkams įvyko Delhi miesto savivaldybės salėje sausio 8 d. Programą paruošė mokytojai — A. Ratavičienė, B. Vytienė ir St. Kairys. Matėme scenoje "Miegančią karalaitę", giedojo šeštadieninės mokyklos mokinių choras, buvo daug gražių deklamacijų. Atkeliavo net iš Lietuvos Kalėdų senelis (P. Augaitis), atnešęs maišą dovanų ir papasakojęs savo kelionės nuotykius. Beveik pilna salė vaikų, jų tėvelių ir svečių gėrėjosi gražia eglutės programa.

PER PEREITUS METUS Šv. Kazimiero parapija neteko šių asmenų: Juozas Viliūnas mirė balandžio 19 d. Tillsonburgo ligoninėj; Vanda Mažeikienė — gegužės 23 d. toj pačioj ligoninėj ir Jonas Andraitis spalio 16 d. Simcoe ligoninėj.

VEDYBOS. 1966 m. gruodžio 26 d. susituokė Šv. Kazimiero bažnyčioje J. Astrauskaitė ir Fr. Smitas. J. Astrauskaitė yra Teresės ir Juozo Astrauskų iš Delhi duktė, lankiusi lietuvišką mokyklą, gražiai kalbanti, skaitanti ir rašanti lietuviškai, sąmoninga lietuvė. Nors jos išrinktasis nėra lietuvis, bet girdėti, kad jau mokosi lietuviškai padedamas jaunos žmonelės. Nenustebsime, jei naujoji Smitų šeima pasidarys lietuviška ir neatitrūks nuo lietuviško gyvenimo.

Sausio 28 d. sumainė aukso žiedus Vytautas Pečiulis ir Irena Grigutytė Šv. Kazimiero bažnyčioje, giedant chorui lietuviškas giesmes. Abu jaunieji yra punskiečiai, tvirto lietuviško nusistatymo žmonės, gražiai pritapę ir prie lietuviškos bendruomenės, ir prie lietuviškos parapijos. Vytautas prieš kelis metus atvyko į Kanadą ir ėmė verstis tabako auginimu. Prieš kelis mėnesius atsigabeno iš Punsko ir savo būsimąją. Jų vestuvės buvo tikrai gausios ir gražios.

TABAKO KAINOS šiais metais labai pastovios ir geros. Esti dienų, kada vidurkio kaina už svarą siekia virš 80 ct., o po kelių dienų keliais centais krenta. Šiuo metu vidurkio kaina yra virš 70 ct. svaras. Ūkininkai džiaugiasi geromis kainomis ir tabako ūkių kainos kyla — geresnis pabrango iki 20 ar 30.000. Neviena šeima iš miestų grįžta tabako auginti, nes geresniame ūkyje ir pusininkas padaro ligi $15.000 gryno pelno per metus. Atsikelia į šią apylinkę ir pavieniai asmenys. Reikalingi informacijų gali kreiptis šiuo adresu: Rev. J. Gutauskas, P. O. Box 909, Delhi, Ont. Kor.

ŠV. KAZIMIERO ŠVENTĖS meninėje programos dalyje sutiko dalyvauti Vytauto Babecko studijos orkestras, dramos teatras "Aukuras", vad. aktorės-režisorės E. Dauguvietytės-Kudabienės, ir Mildos Pusdešrytės baleto studija. Ruošiasi ir ateitininkiškasis jaunimas — jaunesniųjų moksleivių tautinių šokių grupė ir vyresniųjų moksleivių ateitininkų chorelis. Minėjimas įvyks kovo 12 d. Jaunimo Centre.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ ekskursijoje vasario 12 d. į Ontario muzėjų Toronte dalyvavo 40 jaunuolių. Grįždami iš muzėjaus buvo sustoję Toronto Lietuvių Vaikų namuose, kur jų laukė Toronto ateitininkiškasis jaunimas su vaišėmis. Jaunimas praleido keletą valandų kartu, kur skambėjo dainos ir jaunatviškas juokas. Hamiltoniečiai nuoširdžiai dėkoja Torontui už tokį gražų priėmimą. Jaunimas šia ekskursija patenkintas — visi grįžo pilni gražiausių įspūdžių. J.P.

ZUZANA IR EMILIS BOGUSLAUSKAI vasario 11 d. paminėjo 20 metų vedybų sukaktį savo namuose draugų tarpe, kurie ir suruošė šį pobūvį. Ponia Zuzana yra Škotijos lietuvaitė, gimusi netoli Glasgovo, Bell Hill. Emilis yra radviliškietis, atsiradęs Škotijoje po karo ir ten sukūręs šeimą.

KREPŠINIO TRENIRUOTĖS. Nuo vasario 25 d. Westdale mokyklos salėje kiekvieną šeštadienį bus krepšinio treniruotės. Visi krepšinio mėgėjai prašomi atvykti į pirmą treniruotę. Informacijų reikalu skambinti Alg. Grajauskui JA 2-2698.

SPORTO KLUBAS KOVAS dėkoja bankeliui "Talka" už 100 dol. paramą, kuri įgalino Kovą pasamdyti salę treniruotėms. K. B.

KATEDROS MERGAIČIŲ GIMNAZIJA dalyvavo gimnazijų vaidybos festivalyje ir laimėjo pirmą vietą. Šioje vaidybos grupėje vaidino net keturios lietuvaitės: D. Kudabaitė, D. Deksnytė, N. Vaitonytė ir D. Šopytė, o S. Šopytė yra šios grupės kostiumų paruošėja bei siuvėja.

VANCOUVER, B.C.

JAUNIMAS PRADĖJO ORGANIZUOTIS: jau ruošiamos skautų sueigos, kurių metu skamba lietuviškos skautiškos dainos. Berniukai ir mergaitės, išplėtę akytes ir ausytes, žiūri ir klauso ką jiems rodo ir kalba vadovai. Jau yra įsteigta mišri "Maironio" draugovė, kuriai pradžioje dar vadovauja Tėvas J. Vaišnys, SJ, bet jis tikisi, kad tuoj šias pareigas pasidalins kiti vadovai ir vadovės. Labai entuziastingai sutiko su skautais darbuotis A. Šmitienė, A. Baronienė, G. Dundienė, E. Kaulius, R. Dunda ir J. Šmitas.

Jaunimas nekantriai laukia vasaros stovyklos. Nors Vankuverio apylinkės labai gražios ir tinkamos stovyklavimui bei iškylavimui, bet jaunuolių siekiai ir žvilgsniai nesustoja Vankuverio apylinkėse, o skrenda net iki Montrealio ir Los Angeles. Jie labai norėtų vasarą ten nuvykti ir dalyvauti skautų stovyklose, užmegzti naujų pažinčių ir pasinaudoti savo daugiau patyrusių brolių ir sesių žiniomis. Tikimės, kad jų norai galės išsipildyti.

LITUANISTINĖ MOKYKLA. Labai energingai imamasi suaktyvinti Vankuverio lituanistinę mokyklą. Jau sutiko mokytojauti F. Valys, J. Vileitaitė ir Tėvas J. Vaišnys, SJ. Turbūt poniai Z. Kaulienei bus didelė paguoda, kad jos ilgametės pastangos, dirbant šioje mokykloje, nenuėjo niekais. Štai jau viena jos buvusi mokinė Jurgina Vileitaitė stoja mokyti lietuvių kalbos tuos "pipiriukus", kuriems ši kalba dar yra labai nesuprantama. Jau yra užsakyta mokyklai reikalingų vadovėlių ir kitos mokyklinės medžiagos.

LIETUVIŠKOS PAMALDOS. Paklaidžiojus iš vienos bažnyčios į kitą, pagaliau apsistota labai meniškoje ir jaukioje Šv. Vincento ligoninės koplyčioje (33rd Ave. ir Heather St.). Kiekvieną sekmadienį 12 val. čia būna lietuviškos pamaldos, kurių metu gražiai giedamos lietuviškos giesmės, vargonais palydint jaunai muzikei Vidai Šmitaitei. Bet į šias pamaldas turi atvykti dar daug daugiau lietuvių, nes tik tada bus vilties turėti pastovias lietuviškas pamaldas. Kor.

LIETUVIŲ NAMŲ REIKALU

Į Hamiltono Lietuvių Namus įdėtas gana stambus kelių šimtų lietuvių kapitalas, bet projektas tebėra neįvykdytas, nors praėjo daugel metų. Tad suprantamas žmonių susirūpinimas. Prieš dalininkų susirinkimą iškilo viešas pasikeitimas nuomonėmis spaudoje. Ta proga "TŽ" redakciją pasiekė HLN klausimu daug pasisakymų. Štai būdingesnieji.

A. Patamsis, HLN valdybos pirmininkas: Aš nekalbėsiu apie buvusį pasiūlymą "Deltai" parduoti, nes pirkėjas yra atsisakęs nuo savo pasiūlymo, tik primenu, kad uždarymo data buvo š.m. vasario 28 d. Tai buvo pasiūlymas, kurį turėjo priimti ar atmesti visuotinis narių-šėrininkų susirinkimas. St. Bakšys čia įžiūrėjo norą likviduoti Lietuvių Namus. ... Prašau, kaip valdybos pirmininkas, St. Bakšį kalbėti tik savo, o ne Lietuvių Namų valdybos vardu. Skaitančiam laikraštį atrodo, lyg valdyba būtų įgaliojusi reikalų vedėją rašyti prieš valdybą ir jos pirmininką. St. Bakšys nebuvo ir nėra įgaliotas rašyti apie tai... Aš randu, kad 1965 m. sąskaitos neapmokėtos $1971 sumai ir kad jos nebuvo parodytos sąskaitybos knygose... Jeigu tos sąskaitos būtų buvusios apmokėtos, tai pelnas prieš amortizaciją būtų ne $4404,39, bet $2433,39. Ir dar į tą pelną įeina grynos pajamos iš autoaikštės, būtent, $1653,51. Atėmus iš bendro pelno, "Deltos" pajamos už 1965 m. būtų $779,88, o mortgičių reikia mokėti $4000 į metus. Prašau visus šėrininkus spręsti, ar yra pagrindo "Deltą" laikyti? Už tai ir atsirado kapitalo sumažėjimas, (nuostolis) $11.913,02. Tai, kas čia parašyta, yra ištrauka iš 1965 m. metinio balanso ir paremta dokumentais. Jeigu kas norėtų pasitikrinti, visuomet bus parodyta.

J. Romikaitis: Spaudoje neįmanoma visko parašyti apie LN, nes kaikas gali būti jiems ir kenksminga. Patys šėrininkai turėtų dalyvauti susirinkime. Čia jie bus pirm. A. Patamsio ir kitų valdybos narių pilnai painformuoti apie esamą HLN padėtį.

J. Staškevičius iš Port Colborne (atpasakota mintis): Kas savo peikia, tą iš turgaus varo — sako lietuviškas priežodis. Nepeikime to, kas padaryta. Atrodo, kad einama prie likvidacijos to, kas per eilę metų buvo kurta. Kol esame pajėgūs, ne griaukime, o statykime jaunajai kartai paminklą.

Daniliūnas iš Londono: St. Bakšys, telkdamas lėšas HLN, parodė nepaprasto ryžto bei pasišventimo. Tai pagrindinė priežastis, kodėl ir šiandieną didžioji šėrininkų dalis, gyvenanti už Hamiltono ribų, pasisako už St. Bakšį. Tiesa, pastarojo atsisakymas nuo didžiojo projekto savo laiku sumažino šėrininkų entuziazmą, bet tai jis padarė nenorėdamas išstatyti pavojun sunkiomis aplinkybėmis surinktų ir lietuvių jam patikėtų pinigų: bankroto atveju jie nueitų į svetimą kišenę. Argi jis ne mums, šėrininkams, gero norėdamas taip pasielgė? Taigi, už ką mes turėtume jį kaltinti ir kodėl turėtume šį nepaprasto darbštumo žmogų nušalinti nuo to projekto, į kurį jis yra įdėjęs visą savo sielą? Pagaliau, geroje vietoje nupirkto sklypo vertė kyla ir tai gali sudaryti sąlygas pastatyti norimus namus.

A. S. iš Hamiltono: Mes turime tik vieną išeitį — "Deltos" neparduoti ir joje palaipsniui įrengti Liet. Namus. "Deltą" galime parduoti už pusę kainos ar dar mažiau, bet kas tuo atveju išeitų? Man rodosi, kad kūrėme Liet. Namus ne tam, kad juos vėliau atiduotume už pusę kainos ar mažiau... Kadangi miesto v-ba, mano manymu, sutinka leisti įrengti klubą ir salę, tad prie to ir eikime. Su automobilių pastatymu problemos nebūtų, nes ir dabar į kino teatrą susirenka arti 1000 žmonių iš tolimiausių Hamiltono vietų. Be to, netoli yra Loblaws, kur galima pastatyti gana daug automobilių... Klubas ir salė galėtų išsilaikyti be jokių pajamų iš esamų butų ir LN sklypo.

Red. pastaba. Per eilę "TŽ" numerių davėm progos viešai pareikšti savo nuomones viešu lietuvių reikalu. Tikimės, kad klausimas yra bent iš dalies paaiškėjęs. Tai galbūt sudarys pagrindą tolimesniems, bet jau konkretiems, svarstymams uždaruose posėdžiuose. Dabar laikas sutelkti protus, suderinti iniciatyvas ir pajiešktoti išeities, priimtinos ne tik hamiltoniečiams, bet ir visiems tautiečiams.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

DR. P. GRIGAITIS, Čikagos "Naujienų" redaktorius, klampodams per gilų sniegą parkrito ir smarkiai sutrenkė petį ir šlaunį. Į namus jį parvežė kaimynas, nes buvo manyta, kad tai esąs tik paprastas susitrenkimas. Nesiliaujantis skausmas privertė kreiptis į ligoninę, kur buvo konstatuotas šlaunikaulio įlaužimas. Gydytojų teigimu, sunku bus išsiversti be operacijos.

DAIL. ADOMAS VARNAS sulaukė 88 m. amžiaus. Jis tebėra žvalus, talkina Montessori vaikų darželiui Čikagoje. Nors šiuo metu yra pensininkas, savo ir žmonos įnašą Lietuvių Fondui pasižadėjo padidinti iki $1.000. Per ilgus darbo metus A. Varnas sukūrė apie pusantro tūkstančio tapybos darbų, neskaitant grafikos kūrinių ir akvarelių.

"CHICAGO DAILY NEWS" didžiosios sniego pūgos proga paskelbė savo bendradarbio pasikalbėjimą su Juozu Vasiliausku, kuris yra Čikagos sanitacijos biuro darbininkas — sunkvežimio vairuotojas. Jam ir jo bendradarbiams buvo tekęs sunkus uždavinys — atkasti sniegu užverstą miestą. Į šias herojiškas pastangas J. Vasiliauskas žiūri su šypsena: "Herojus? O ne, aš esu tik šiukšlių troko šoferis, ir už tai man moka algą..."

SOVIETAI PRALAIMĖJO BYLĄ Bostone, Mass. teisme. Jie norėjo gauti $20.000 palikimą vienam asmeniui, gyvenančiam Lietuvoje, bet tam pasipriešino Lietuvos garbės konsulas adv. Anthony Shallna. Teisėjas nutarė pinigų sovietams neatiduoti. Jie būtų išmokėti tik tokiu atveju, jeigu minėtasis asmuo iš Lietuvos atvyktų į Ameriką jų atsiimti.

Brazilija

DR. FRIKAS MEIERIS, Lietuvos atstovas Brazilijoje, mirė vasario 6 d. Velionis daug jėgų yra skyręs laisvę atgavusiam Klaipėdos kraštui, eidamas atsakingas pareigas Klaipėdos krašto direktorijoje. Naciams okupavus Klaipėdą, dr. F. Meieris išvyko į P. Ameriką. Prez. A. Smetonos aktu jis buvo paskirtas Lietuvos pasiuntinybės Brazilijoje attache, o vėliau diplomatijos šefas S. Lozoraitis jam suteikė įgalioto ministerio titulą. Lietuvos pasiuntinybės Rio de Janeiro buv. sekr. P. Babicko pranešimu, velionies laidotuvėse dalyvavo kun. Janilionis, p.p. Saurusaičiai, Zieziai ir J. Adamavičius. Spaudai atsiųstame pranešime P. Babickas konstatuoja: "Kadangi Lietuvos Respublikos konsulas Brazilijoje A. Polišaitis jau yra miręs prieš metus, tai su min. Meierio mirtimi liūdnai pasibaigia Lietuvos Respublikos atstovavimas Brazilijoje."

Kolumbija

PASAULINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS įvyks Bogotoje 1968 m. Ta proga kun. Tamošiūnas planuoja suruošti ir pasaulio lietuvių kongresą, kuriam jau sudarytas organizacinis iniciatorių komitetas. Jo pirmutinis uždavinys — susirišti tuo reikalu su lietuvių bendruomenėmis ir veiksniais.

Australija

LIETUVIŲ DIENŲ SIDNĖJUJE išsamų aprašymą pateikia J. A. Jūragio ir kitų korespondentų "Tėviškės Aiduose" paskelbti rašiniai. Atidaromąjį žodį gruodžio 26 d. tarė rengėjų komiteto pirm. K. Kavaliaus. Sveikinęs LD dalyvius lietuvių vyskukas ir PLB pirm. J. Bačiūnas, papų, PLB valdybos, Kanados LB-nės ir Australijoje viešėjusių krepšininkų vardu. Toliau sekė Melburno lietuvių "Aušros" teatro spektaklis — V. Adomėno komedija "Svetimos plunksnos", režisuota V. Kružienės. Vaidino jaunoji karta: N. Mališauskaitė, V. Miliauskas, A. Butkutė, E. Šidlauskas, M. Miliauskienė, M. Didžys ir A. Šimkus.

MENO PARODA El Dorado Galerijoje — Lithuanian Art Exhibition, veikusi nuo gruodžio 21 d., oficialiai buvo atidaryta kaip Lietuvių Dienų parengimų dalis gruodžio 21. Vyriausias jos organizatorius buvo Vaclovas Ratas, dalyviai — iškiliausi Australijos lietuvių dailininkai: J. Bistrickas, L. Urbonas, E. Kubbos, H. Šalkauskas, V. Ratas, A. Vaičaitis, skulptoriai V. Jomantas ir I. Pocienė. Atidarymo metu galeriją užpildė lietuviai ir svečiai. Paroda susilaukė puikaus įvertinimo žymiuose Australijos laikraščiuose.

LITERATŪROS IR DAINOS VAKARAS įvyko gruodžio 27 d. latvių salėje. Jo programą atliko mūsų literatūros veteranas Pulgis Andriušis, paskaitęs vaikystės atsiminimų fragmentą ir feljetoną "Iš vienos kišenės į kitą", literatas Mantas, poetai — V. Kazokas, A. Gasiūnas, M. Slavėnienė ir J. A. Jūragis. Koncertinę programos dalį išpildė sol. Gintaras Kalpokas ir sol. Genovaitė Vasiliauskienė, padainavę operų arijų ir lietuvių kompozitorių dainų. Šio parengimo organizatorius ir meninis vadovas — Vincas Kazokas.

JAUNIMO KONCERTAS sujungė į darnų vienetą įvairių šakų jaunuosius muzikus. Maloni staigmena buvo jaunosios pianistės — Danutė Jokūbauskaitė, Nemira Masiulytė, Marija Manikauskaitė, Zita Balkutė ir Gabija Genytė, paskambinusios eilę kūrinių, pradedant F. Šopenu ir baigiant M. K. Čiurlioniu. Publiką linksmino akordeonistai — Edvardas Šurka, Ričardas Steponavičius, Leonas Vasiliūnas. Dainos menui atstovavo sesutės Marija ir Veronika Manikauskaitės, pačios sau pritardamos gitara ir akordeonu, "Rūtelių" kvartetas, kurį sudaro: M. Mališauskaitė, R. Žiedaitė, S. Dagytė ir S. Kemežytė. Keletą baleto numerių pateikė jaunosios šokėjos — Snieguolė Opanavičiūtė, Danutė Dulininskaitė ir Vida Brazauskaitė. Programą deklamacijomis paįvairino Ant. Stepanas, Dalia Statkutė, Rita Tamošiūnaitė. Koncerto pranešėja buvo L. Apinytė.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ FESTIVALIS ir chorų koncertas buvo surengtas Sidnėjaus miesto salėje, kurią užpildė ne tik lietuviai, bet ir australai bei kitų etninių grupių atstovai. Juos ypač domino tautiniai šokiai, atlikti keturių grupių: Melburno lietuvių parapijos (vadovė H. Statkuvienė), Melburno apylinkės (vad. A. Gabas), Adelaidės (vad. B. Lapšienė) ir Sidnėjaus (vad. J. Reisgytė). Įspūdingas buvo "Kalvelis", kurį pašoko visos keturios grupės ir kuriam pritarė jungtinis choras, diriguojamas muz. K. Kavaliausko. Tautinių šokių festivalio programą sudarė ir jam vadovavo B. Lapšienė. "Gyvatarą" televizijos žiūrovams parodė Sidnėjaus ABC stotis.

JONO VANAGO suorganizuotą lietuvių muzėjų-archyvą Adelaidės Lietuvių Namuose sausio 28 d. oficialiai atidarė PLB pirm. J. Bačiūnas, lankęs lietuvių kolonijas Australijoje. Ponams Bačiūnams pagerbti buvo surengta speciali vakarienė. Muzėjaus atidarymą ir J. Bačiūno viešnagę Adelaidėje paminėjo vietinis australų laikraštis "Advertiser". Iš Adelaidės p. Bačiūnai išskrido į Sidnėjų, o iš ten — į Hong Kongą ir Japoniją.

St. Catharines, Ont.

Rekolekcijos St. Catharines ir Niagara Falls, Ont., lietuviams — vasario 24, 25 ir 26 d.d. Tėvų pranciškonų koplyčioje. Pamokslus sakys Tėvas Viktoras Gidžiūnas, OFM.

"Žalgirio" vietininkijos skautai, kuriems vadovauja B. Simonaitis, iškilmingai paminėjo Vasario 16 vasario 19, sekmadienį, Tėvų pranciškonų patalpose. Patys skautai paruošė paskaitą ir meninę programos dalį.

Skautų rėmėjų draugija, kurios valdybą š.m. sudaro A. Zubrickas, J. Žemaitis, A. Šetikas, A. Žinaitis ir S. Stankevičienė, jau pradėjo ruoštis Joninių šventei birželio 24 d.

L. Bendruomenės valdyba veikli ir planuoja eilę naujų dalykų; yra numačiusi pasikviesti pranešėją iš centro valdybos, paskui dar prieš Velykas suruošti pramogą, pasikviečiant "Aukuro" teatrą su "Gulbės giesmės" drama.

Šv. Kazimiero minėjimas ir Kaziuko mugė įvyks kovo 5, sekmadienį, tuojau po pamaldų. Koresp.

PLB valdybos pirm. J. Bačiūnas su Ponia pasitinkamas Australijoj, Adelaidės miesto aerodrome

Plačo vadovėlis "Tėviškės sodyba"

Pasirodo vis naujų vadovėlių mūsų lietuviškoms mokykloms. Paskutiniu laiku JAV LB Kultūros Fondas išleido J. Plačo trečiajam prad. mokyklos skyriui skirtą "Tėviškės sodybą". Medžiagos parinkimu ir įvedimu naujo liet. gramatikos mokymo metodo šitas vadovėlis yra ki toks, kaip ligi šiol mūsų turėti. Jis yra švietimo tarybos patvirtintas ir dabar, suvienodinus programas, tinka ir Kanados lietuvių šeštadieninėms mokykloms. Jame randame beveik vieno autoriaus straipsnelius skaitiniams, aplinkos pažinimui, o daugumą eilėraščių — Vikt. Šimaičio. Labai mažai aprašomo pasakojimo, beveik viskas tiesioginėje — dialoginėje kalboje. Vaikui pratinantis skaityti, bus tai gyva ir įdomu. Krinta į akis autoriaus geras vaikų psichologijos pažinimas straipsneliuose, kur jis aiškina apie mūsų tėvynės okupaciją. Tik ar gali mokyklos vadovėlis apsieiti be įprastų mūsų kalbos šekspyrinių deimančiukų, kaip J. Biliūno "Brisiaus galas", L. Pelėdos "Jonelis", M. Valančiaus "Vaikai neklaužados" ir kt. Vikt. Šimaitis labai geras su savo naujais eilėraščiais, kaip "Raketa", bet skambiam deklamavimui pasigendi Maironio, Vaičaičio, Vytės Nemunėlio eilėraščių. Visi puslapiai pilni paties vadovėlio autoriaus ir kitų pavardžių. Ligi šiol, bent mokyklos vadovėliuose, mes nebuvome pratę to matyti. Tik iš kitur paimto kūrinėlio būdavo pažymėtas autorius.

Mokytojams šitame vadovėly patiks įvestas naujas ir lengvas būdas mokyti vaikus gramatikos. Jei ligi šiol gramatika buvo mokinio pati nemėgstamiausia knyga, tai čia J. Plačas parodė, kad be jos galima apsieiti arba bent palikti ją vyresniems skyriams. Labai lengvu ir suprantamu būdu duodamos pirmosios fonetikos ir morfologijos žinios, lyg tai būtų parašyta sau vienam mokytis. Tik vėl skubama su visokiu rūšiavimu ir bereikalingomis taisyklėmis. Pačiam mokytojui prisimiršta tos rūšys, o mūsų devyniametis, vieną dieną tai iškalęs, sekančią dieną nebežinos, ar čia priebalsė "pučiasi", ar čia "sprogsta"... Gal truputį nerealu reikalauti iš III-čio skyr. vaiko rašyti rašinį apie pavergtą Lietuvą ir lietuvių kančias. Dar kitur reikalaujama parašyti rašinį apie laisvę.

Aplinkos pažinimas paliestas siaurai. Viskas imta iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo. Kaip autorius sako, kad su tuo gyvenimu vaikas privaląs būti supažindintas, o su vietos aplinka supažindinančios reguliarios mokyklos. Be to, ir aplinka, mums visur gyvenant, bus visur skirtinga. Yra pilna mįslių, priežodžių, patarlių, sunkiai ištariamų žodžių pratimų, kurie tikrai pagyvins pamoką. Ar nebūtų galima paįvairinti tai ir kryžiažodžiais? Mūsų tautosakiniais pasisakymais ir aplamai tautosaka sudominti trečiaskyrį bus sunku. Ten perdaug jau negirdėtų senovinių žodžių ir net svetimybių.

Vadovėlio iliustracijos pieštos Zitos Sodeikienės. Iliustracijos skoningos, jų daug, kelios net spalvotos; visur — tautinis motyvas. Viršelio spalva — nusitepusi gelsva. Gal tai praktiška spalva, bet vaikas tokios spalvos niekada neišsirinktų. Spausdino Vl. Vijeikio spaustuvė. Nepaprastai geras ir tvirtas knygos įrišimas. Jei mes čia su savo vadovėliais turime vargo, tai, atrodo, šitai knygai nėra pavojaus iširti. Knygos gale yra likę keletas tuščių lapų. Jei dėl techniško įrišimo tie lapai ten turi būti, tai juos reikėjo užpildyti ar Lietuvos kunigaikščių, ar Lietuvos miestų vaizdais.

K. Mileris,
Vysk. M. Valančiaus
Lietuvių Šeštad. Mokykla

Vlniečių mokytojų kursai Kaune jaunesniojo mokytojo cenzui gauti 1940. VI. 25 — VIII. 25

Alės Rūtos "Žemės šauksmas"

P. CELIEŠIUS

(Tęsinys iš pr. numerio)

2. LITERATŪRINĖ VERTĖ

Toks yra Alės Rūtos "Žemės šauksmo" suglaustas turinys. Tai tik veikalo griaučiai. Tikrumoje jie yra įvilkti į gyvą kūną ir jam suteikta lietuviškai mąstanti bei jaučianti dvasia.

Kūrinio meninę vertę, kaip žinome, sudaro ne turinys. Jis yra tik atrama arba medžiaga meniškam apipavidalinimui. Taip ir šio kūrinio turinys tėra medžiaga, sudėta iš paskirų situacijos kompleksų, kaip statybinių akmenų, kuriuos menininkas turi sukrauti į architektūrinį pastatą. Literatūros meno kūrinio dvasią sudaro jo gilus išgyvenimas, charakteriai, kompozicija ir idėja.

a. Įdėta daug sielos

Alė Rūta "Žemės šauksme" įdėjo daug sielos. Ją pajuntame žodyje, sakinyje ir situacinių kompleksų vaizduose. Jausmingai išgyvenama sava žemė, prakaitu ir darbu sukurtas jaukus ūkis, kaip neatskiriama Rudėnų šeimos dalis. Lino, dar vaiko, meilė šuneliui, kaip šeimos draugui ir sargui, jo atvirumas savo draugui Zeniui lydėjo jį visą kelionę į Sibirą, pačiame Sibire ir kelionėje atgal... "Kažin ką dabar veikia Zenius?"... Kiekvieną naują įvykį jis krauna atsiminimų lobynan, kad grįžęs galėtų papasakoti Zeniui. Senelio Kajetono pasakos ir istoriniai padavimai sudaro tėvynės meilės romantiką ir lietuviškos dvasios branduolį. Adelės Rudėnienės sieloje atspindi lietuvės motinos idealus tipas. Ji nuolatos rūpinasi vaikais, jų geru auklėjimu, ji dalinasi ūkio darbų naštą su vyru, jį užjausdama. Ji pamilus ne tik savo šeimos narius, bet kiekvieną ūkio gyvulėlį, kiekvieną jo kampelį. "Vaje tu mano, tokiam laike kur jie mus vežioja... Kas pašers gyvulius, pamilš karves..." Mažiau jausmo duota Dzidoriaus Rudėno charakteriui. Jis yra daugiau stojikinio, o ne sentimentalaus, kaip buvusiam kariui ir tinka, charakterio lietuvis vyras. Adomas Pavasaris yra senovės lietuvių milžinų ainis. Stipruolis, tylus, bet geraširdis vyras. Adomienė — nerami, nervinga, staigi moteris. Didelei nelaimei užgriuvus, ji nemoka pasikliauti Dievu, kaip kad Adelė, bet blaškosi, šūkauja, nerimsta, kol pagaliau išprotėja.

b. Apysakos didvyris

Tačiau apysakos didvyriu autorė parenka ne kurį iš minėtų stojiškos kantrybės vyrų, bet jaunametį Rudėnų sūnų Linuką. Jis scenon išeina tik vaiko rolėje, kaip geras paprastas kaimo vaikas. Tačiau jis geria tėvynės istorijos ir geografijos žinias iš senelių — Užkurnio ir romantiko Kajetono — pasakojimų, iš savo tėvelių prisiminimų. Jis paveldėjęs mamos geraširdiškumą, tėvelio kantrybę ir senelio tėvynės praeities meilę. Jis gabus ir uolus vaikas; mokslo žinias semiasi kiekviena proga, tėveliams padeda kiek jo amžiaus pajėgumas leidžia. Auklėtas būti visuomet teisingu, visus mylėti, nieko neskriausti, Linas kelionėje į Sibirą yra vis dar aplinką bestudijuojantis vaikas. Jo charakterį subrandina patirtos nelaimės. Kodėl kareivis jam pirštą nukirto? Juk jis tenorėjo lašą vandens pro vagono plyšį pagauti? Kodėl sesutė Roželė mirė? Kodėl mama taip dažnai verkia? Kodėl tėvelis toks rimtas ir susimąstęs? Kodėl maisto nėra? Kodėl stovykloje šalta ir tėveliams reikia taip sunkiai dirbti? Kodėl juos išvežė iš Lietuvos? Kodėl jo žaidimų draugė pusseserė Pavasarytė žuvo? Kodėl tėvelį atskyrė? Kodėl mama mirė? Visos nelaimės palietė jo sielą ir sugulė jos gelmėse. Jos Liną grūdino ir ugdė jo asmenybę. Didžiausią smūgį jis išgyveno savo sieloje, kai paklusdamas tėvelių raginimui neužmiršti savos žemės, taip vargingai parkeliavo namo ir ten niekur negalėjo prigyti — net ir norėdamas kitiems dirbti už pavalgymą nebuvo priimtas. Kur eiti ir ką daryti? Švystelėjo dar viena vilties kibirkštėlė — grįžti atgal Sibiran pas piemenavimo laikų draugus, pas Marušką... Ten įsidarbinti ir gyventi netoli tėvelių kapų. Kai neranda nei Maruškos, nei įsidarbinti galimybių, Linas lieka gyvenimo parblokštas. Dar jiesko paguodos prie motinos kapo. Ten jo gyvybė šalčio ir bado nulaužiama. Nors fiziškai nugalėtas, tačiau dvasioje jis lieka visdėlto didvyriu. Nelygioje kovoje su gyvenimo žiauriu likimu grumdamasis žuvo, bet dvasioje nepalūžo.

Veikalo pagrindinė idėja yra kančios problema, kurią autorė išreiškia užsklendžiamajame puslapyje: "Linas pamažu pamažu lenkėsi, klaupėsi ant žemės... Jis norėjo kažko paklausti... Ir ištiesęs ranką iš po skaros rodomuoju pirštu įspaudė sniege: "UŽ KĄ?" (psl. 305)

c. Situacijų įvairumas

Veikalo sąrangoj autorė stengėsi išlaikyti skaitytojo dėmesį vis naujų situacijų išradingumu ir įvairumu. Štai naujakurio Rudėno graži sodyba, idiliškas gyvenimas, tarpusavio meilė ir gražus sugyvenimas. Darnią idiliją ištinka kontrastas — žmonių vežimas Sibiran ir idiliško gyvenimo sugriovimas. Žiaurios kelionės gyvuliniuose vagonuose Sibiran siaubingumas atmiešiamas senelio Kajetono ir Užkurnio prisiminimais iš Lietuvos praeities romantikos ir Lino su pussesėmis žavėjimasis naujomis aplinkybėmis, naujais miestais ir žmonėmis. Nesvetingojo Sibiro, sunkaus darbo, alkio ir išsekimo desperacija transformuojama į susikurto šeimos židinio — naujai pasistatyto namelio ir šeimos vieningumo džiaugsmą. Lino rizikinga kelionė Lietuvon, įvairūs mirtimi gresiantieji pavojai perpinami nelauktai pasitaikiusiomis laimingomis situacijomis, kurių dėka Linas pasiekia tėvynę. Nusivylimas komunistinio persekiojimo baime sukaustytoj Lietuvoj sukelia priešingybę — atgaivina piemenavimo romantiką Sibire, susitikimą su Maruška. Tik paskutinio gyvenimo smūgio situacija neturėjo jokios laimingesnės išeities, kaip tik motinos kapo aplankymą, kur sibiriškasis šaltis nutraukė jo gyvenimo siūlą.

Veikalo kompozicijoje pastebimas silpnesnis momentas, kai palyginama Lino sunki kelionė Lietuvon su jo grįžimu Sibiran. Autorė lyg išsisemia grįžimo situacijose ir tik paskubomis praveda pro įvairias stotis, pradeda kartoti ir tuo nustoja įdomumo.

d. Tuščžudystės epopėja

Paprastai kūrėjas stengiasi savo kūrinių stilių išreikšti puošniai. Alė Rūta, nors rašo labai jautriai ir nuoširdžiai, bet stiliaus puošmenomis labai nepasižymi. Labai taupi gilesnėse mintyse, palyginimuose, žaviuose išsireiškimuose. Visdėlto tų puošmenų yra.

Vertinant Alės Rūtos "Žemės šauksmą" meniniu požiūriu pasakytina, kad veikalas yra meniškas, nes situacijos išgyventos, charakteriai psichologiškai pagristi. Visas veikalas nuo pradžios iki galo yra rašytas širdimi ir ašaromis; širdimi, kuri myli savo tėvynę, savo tėvų žemę ir jos žmones. Dėl jų likimo ji sielojasi, kartu su jais džiaugiasi, rūpinasi, baiminasi, išsigąsta ir liūdi, užjaučia, meldžiasi, tiki, ryžtasi. Ji nori atspėti gyvenimo kančios prasmę veikalo herojaus žodžiais klausdama: "UŽ KĄ?"

Tiesa, čia nėra užgriebta psichologinių gilybių, gilaus protinio įžvelgimo būties sąrangon kaip kad klasikuose. Bet čia yra lietuvio, velkančio bolševikinę vergiją, tikrovinis, pilnas kančios pavaizdavimas. Tai yra mūsų tautos didžiosios kančios — tautžudystės epopėja.

Skelbiama ilgo ginčo pabaiga

1962 m. kilęs ginčas tarp tuometinės Čiurlionio Galerijos direkcijos ir Amerikos Lietuvių Menininkų Klubo yra laimingai pasibaigęs. Taikomosios komisijos padarytas sprendimas buvo pradėtas įgyvendinti 1966 m. balandžio 16 d., sudarant Laikinąjį Čiurlionio Galerijos Globos Komitetą. Jo kadencija pasibaigė 1966 m. saplio 30 d. priėmus Čiurlionio Galerijos statutą. Statutui įsigaliojus, buvo sudarytas Čiurlionio Galerijos Globos Komitetas: dr. Petras Daužvardis — nepr. Lietuvos gen. konsulas Čikagoje, teis. Jonas Jasaitis — A. L. B. centro valdybos pirm., Tėv. Jonas Borevičius, SJ, — lietuvių jėzuitų atstovas, dail. Vanda Balukienė ir dail. Bronius Murinas.

Čiurlionio Galerijos Globos Komitetas pasiskirstė pareigomis: pirm. — Tėv. J. Borevičius, vicepirm. — dail. B. Murinas, sekr. — dail. V. Balukienė, nariai — dr. P. Daužvardis ir pirm. J. Jasaitis.

Nepaisant įvairių kliūčių, 1966 m. gruodžio 10 d. Čiurlionio Galerijos Globos Komitetas perėmė faktiškąjį galerijos tvarkymą ir jos turto globą. Perėmimo aktas buvo sudarytas dalyvaujant A. L. Menininkų Klubo revizijos komisijai, buv. Čiurlionio Galerijos direkcijos atstovams ir kviestiesiems lietuviškos visuomenės atstovams; A. L. Menininkų Klubo nei valdyba, nei jos atstovai nedalyvavo, nors jie patys buvo pasiūlę tą dieną galerijai perduoti.

Aktą pasirašius tą pačią dieną, Čiurlionio Galerija ir jos sandėlis buvo perimti ir rastas turtas surašytas specialios komisijos, kuri yra išvardinta akto trečioje pastraipoje. Ta pati komisija patikrino ir surašė buv. Čiurlionio Galerijos direkcijos turimus ir Čiurlionio Galerijai priklausomus dokumentus bei turtą 1966 m. gruodžio 30 d.

A. L. Menininkų Klubo valdyba iki šiolei dar neatsiliepė į jai pasiųstą Čiurlionio Galerijos perėmimo aktą. Tikimasi, kad ji, pagaliau, paklus A. L. Menininkų Klubo visuotinio narių susirinkimo (1966. V. 1.) įpareigojimams vykdyti abiejų pusių priimtą susitarimą 1966 m. balandžio 16 d. ir perduos Čiurlionio Galerijos Globos Komitetui galerijai priklausomus dokumentus, pinigus ir kitokį dar tebelaikomą galerijai priklausantį turtą.

Čiurlionio Galerijos tolimesnėje veikloje jau yra sutarta eilė meno parodų, kurių pirmoji — dail. K. Žoromskio — buvo atidaryta š.m. vasario 4 d. naujai išdekoruotose galerijos patalpose.

Čiurlionio Galerijos Globos Komiteto dabartiniai rūpesčiai yra — surinkti galerijai priklausomą turtą, sutvarkyti galerijos įsipareigojimus ir sudaryti pajėgią Čiurlionio Galerijos direkciją.

Galerijos steigėjų mintis rinkti nepriklausomai Lietuvai lietuvių dailininkų kūrinius ir ugdyti lietuviškoje išeivijoje kultūrinį gyvenimą yra pilnai prigijusi ir išbujojusi į gražią kultūrinę instituciją. Tikimasi, kad lietuviai dailininkai, kurių dėka ši galerija gimė ir išaugo, ir ateityje ja rūpinsis bei ją palaikys. Taip pat tikimasi, kad ir lietuviškoji visuomenė ateityje dar labiau vertins šią gražią idėją ir rems šios institucijos veiklą.

Čiurlionio Galerija jau dabar yra verta lietuvio pasididžiavimo.

Čiurlionio Galerijos Globos Komitetas

Čikaga, 1967 m. vasario 6 d.

Pavasariniai ir vasariniai siuntiniai 1967 metams

Iš daugelio specialiai sudarytų mūsų siuntinių 1967 metų pavasariui ir vasarai siūlome du, kurie yra labai praktiški, už pigią kainą. Į juos yra įtraukta visa, ko labiausiai reikia jūsų artimiesiems.

Be to, kiekvienas siuntėjas gali sudaryti dovanų siuntinį savo nuožiūra, pasinaudodamas mūsų kainoraščiu.

MOTERIŠKAS (1967)

Nailoninis su diržu itališkas lietpaltis, 3 jd. vilnonės angliškos medžiagos eilutei, 4 jd. puikios suknelei medžiagos, 1 komplektas nailoninių apatinių drabužių, 2 p. geriausios rūšies nailoninių kojinių, 1 šilkinė gėlėta skarelė, 1 nailoninė skarelė, 12 specialiai parinktų namų darbui adatų, 2 ritės labai stiprių siūlų, 1 trumpom rankovėm megztukas.

Kaina $75.00.

VYRIŠKAS (1967)

Itališkas nailoninis su diržu dėvimas lietpaltis, 3½ jd. angliškos vilnonės medžiagos eilutei, 2 nailoniniai marškiniai, 1 terilino kaklaraištis, 1 komplektas apatinių drabužių, 2 p. nailoninių arba vilnonių kojinių, 12 įvairaus dydžio adatų, 2 ritės labai stiprių siūlų, 3 jardai vilnonės medžiagos apsiaustui.

Kaina $75.00.

Jungtinis - moteriškas (1967) ir vyriškas (1967) siuntinys kainuoja $135.00.

Tebesiunčiame ir visus kitus mūsų anksčiau skelbtus siuntinius dar vis už tą pačią kainą.

Automobilius, dviračius, motociklus, siuvamąsias mašinas, svaiginamus gėralus, tabaką ir maistą (sov. gamybos) pristatome iš kooperatyvų Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje.

Persiunčiame ir Jūsų pačių sudarytus siuntinius.

BALTIC STORES LTD. (Z. JURAS).,
421 Hackney Rd. London, E. 2, England

Seniausia šioje srityje lietuvių firma, greitas ir garantuotas pristatymas.

Atstovai: A. Kusinskis, 167 College St., Sudbury, Ont., Canada.
L. Radzevičius, R.R. 2, Port Arthur, Ontario, Canada

Galime pervesti ir pinigus, už kuriuos gavėjas turi teisę pasirinkti tai, kas jam patinka iš specialių krautuvių.

KLB Calgario apylinkės scenos mėgėjai, suvaidinę vieno veiksmo komediją "Dėdė atvažiavo" Vasario 16 minėjime š. m. vasario 4 d. Iš kairės: P. Gluoksnys, P. Devenis, O. Gluoksnienė, K. Dubauskas — režisorius, G. Rastenienė, A. Kučinskas ir L. Rastenis

Nuotr. P. Devenio

Atsiųsta paminėti

Aloyzas Baronas, TREČIOJI MOTERIS. Premijuotas romanas. Leidėjas Lietuviškos Knygos Klubas, 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill. 60629, USA. Čikaga 1966 m., 196 psl., kaina $3.00.

Vytautas J. Bagdanavičius, Kultūrinės gelmės pasakose I. Keturių dalių tautosakinė-teologinė studija. Mokytojo variantai. Leidėjas — Lietuviškos Knygos Klubas. Čikaga 1966 m., 262 psl., kaina $3.00.

Aidai nr 1, 1967 m. Mėnesinis kultūros žurnalas, leidžiamas Tėvų pranciškonų, redaguojamas dr. J. Girniaus. Be visos eilės įdomių straipsnių, šiame numeryje apstu dail. V. Vizgirdos portretinės tapybos darbų nuotraukų. Metinė prenumerata $7, atsk. nr. — $0.70. Administracijos adr.: 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221, USA.

Laiškai Lietuviams nr. 11, 1966 m. gruodis. Tėvų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas, kurio vyr. red. yra Kęstutis Trimakas, SJ. Adr.: 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

Metmenys 12, 1966. Vyr. red. dr. Vyt. Kavolis. Metinė keturių numerių prenumerata — $5, atskiras nr. — $1.50. Leidėjas — "Metmenų" bendrovė, administratorius — Ramojus Vaitys, 4726 Russet Ave., Apt. R-109, Skokie, Ill. 60076, USA.

Akėčios nr. 4(9), 1966 m. gruodis. "Vagos" leidžiamas humoro laikraštėlis. Red. Balys Varūnas. Metinė prenumerata už 4 numerius — $2. Paskiri numeriai gaunami už $0.50 pas spaudos platintojus ir leidykloje "Vaga", 122 Wyckoff Ave., Brooklyn, N. Y. 11237, USA.

Lietuvių Katalikių Moterų Organizacijų Pasaulinės Sąjungos Žinios nr. 1, 1967 m. sausis. Rotatorium spausdinamas biuletenis. Redaguoja sąjungos valdybos pirm. M. Galdikienė, 110 Ridgewood Ave., Brooklyn, N. Y. 11208, USA. Gaunamas pas administratorę A. Radzivanienę, 84-16 110th St., Richmond Hill, N. Y. 11418, USA.

Evangelijos Šviesa nr. 6, 1966 m. lapkritis-gruodis. Leidėjas ir adresas šiame numeryje nepažymėti.

Mare Balticum nr. 3-4, 1966. Kultūrinis žurnalas vokiečių kalba. Leidėjas — Ostseegesellschaft e. V. Hamburg 13, Johnsallee 14, W. Germany.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

VINCO RAMONO romaną "Dulkės raudonam saulėleidy", išverstą Emilio Skujenieko, išleido latvių leidykla "Selzemnieka Apgads". Knyga gražiai įrišta ir apipavidalinta.

BERNARDUI BRAZDŽIONIUI 60 m. amžiaus sukakties proga Los Angeles Dailiųjų Menų Klubas įteikė sveikinimo adresą su eiliuotu tekstu. "Dirvos" pranešimu, poetas nesutiko, kad jam būtų surengtas įprastinis oficialus pagerbimas sukakčiai atžymėti.

PASTORIUS ALFRED FRANZKEIT, Lietuvos vokietis, Freistatte prie Diebholzo išvertė į vokiečių kalbą beveik šimtą įvairių mūsų poetų eilėraščių. Knygą išleisti žada "Baltische Gesellschaft in Deutschland".

DR. JUOZAS RIMVYDAS VAIŠNYS, geofizikas, einąs pritaikomųjų mokslų ir inžinerijos profesoriaus (assoc. prof.) pareigas Yale universi-,tete, padarys pranešimą kovo mėn. Čikagoje įvykstančiame Amerikos Fizikų Draugijos suvažiavime.

DAIL. STASĖS SMALINSKIENĖS du darbai yra išstatyti grupinėje parodoje, kuri iki šio mėnesio pabaigos atidaryta AAA galerijoje Detroite, Mich.

PASAULIO MUGĖJE, kurią suorganizavo Ann Arbore Michigan universiteto studentai, lietuviams atstovavo p. Pečiūrų parūpinti gintaro dirbiniai, albumai, V. Petravičiaus spalvota grafika, tautiniai drabužiai, juostos, takeliai, kaklaraiščiai, rūpintojėliai, koplytėlės, knygos apie Lietuvą prancūzų ir anglų kalbomis. Mugės svečius supažindino su eksponatais lietuvių studentų grupės pirm. Algis Ratnikas, stud. Laima Kušleikytė, Viktorija ir Antanina Čiunkaitės. Koncertinėje programoje dalyvavo Galinos Gobienės vadovaujama tautinių šokių grupė "Šilainė", pašokusi "Malūną" ir "Pasiutpolkę".

PROF. A. SALYS IR PROF. J. PUZINAS šią vasarą skaitys paskaitas Fordhamo universiteto lituanistikos skyriuje.

VL. RAMOJAUS paruošta dokumentinė knyga "Kritusieji už laisvę" jau sulaužyta ir paruošta spausdinimui. Ji pateikia apie 200 pavardžių partizanų, kurie žuvo Augštaitijoje, Žemaitijoje, Dzūkijoje ir Suvalkijoje pokario metais, aprašo eilę įvykusių kautynių. Leidėjas — Lietuviškos Knygos Klubas.

LITUANISTIKOS INSTITUTO II SUVAŽIAVIMAS įvyks Filadelfijoje gegužės 6-7 d. Numatomos paskaitos: dr. A. Salio — "Vardo 'Lietuva' kilmė", kun. dr. V. Gidžiūno — "Žemaičių byla Konstancijos susirinkime 1414-17 m.", dr. K. R. Jurgėlos — "Naujoji literatūra apie 1863 m. sukilimą", dr. T. Remeikio — "Tautos sąvoka dabartinėje sovietinėje filosofijoje ir sociologijoje", V. Trumpos "Amerikos interesai Baltijos jūroje XIX amžiaus pradžioje".

VYSK. P. BUČIO ATSIMINIMŲ II tomą suredagavo ir paruošė spausdinimui Čikagoje viešėjęs Tėvų marijonų generalinis prokuratorius kun. dr. Juozas Vaišnora, kurio nuolatinė gyvenvietė yra Roma.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

ANTANAS KRUTULYS, ilgametis Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos muzikos mokytojas, atšventė 80 m. amžiaus sukaktį. Lenkų okupacijos metais jis yra vadovavęs "Varpo", "Raudos" bei kitiems chorams, daug dirbęs su dramos grupėmis, parašęs pirmąjį lietuvišką muzikos žodyną. Šiuo metu sukaktuvininkas mokytojauja J. Tallat-Kelpšos muzikos mokykloje Vilniuje.

LEOPOLDAS DIGRYS, žymiausias lietuvis vargonininkas, vasario 12-13 d. dalyvavo vargonų muzikos koncertuose Glinkos akademinės choro kapelos salėje Leningrade.

PROF. DR. ZIGMAS JANUŠKEVIČIUS, Kauno medicinos instiuto rektorius, už mokslinius darbus kardiologijos srityje susilaukė augščiausio įvertinimo Sovietų Sąjungoje — buvo priimtas į sovietinę Medicinos Mokslų Akademiją tikruoju nariu. Jis yra vienintelis lietuvis gydytojas, susilaukęs tokio pripažinimo.

KOMJAUNIMO SĄJUNGOS KONKURSĄ geriausiems bendrabučių projektams sukurti laimėjo Kauno politechnikos instituto studentai, vadovaujami architektūros katedros docento J. Pero: I vietą — J. Šipalis, II — R. Petroškaitė, III — D. Gricius ir S. Balčiūnas. Jie įveikė varžovus iš visos Sovietų Sąjungos.

JUOZO TYSLIAVOS poezijos rinktinė "Nemuno rankose" 8.000 egz. tiražu išleista Vilniuje. Eilėraščius iš anksčiau išleistų šešių knygų atrinko ir leidinį paruošė V. Galinis.

L. JASIULIO paruoštą monografiją-albumą "Vytautas Jurkūnas" rusų kalba išleido "Sovietskij chudožnik" leidykla Maskvoje. Leidinys supažindina skaitytojus su grafiko V. Jurkūno gyvenimu ir kūryba, pateikia 72 estampų ir iliustracijų reprodukcijas.

DAILĖS MUZĖJUJE VILNIUJE buvo atidaryta Pabaltijo taikomosios liaudies dailės paroda, į Vilnių atkeliavusi iš Talino ir Rygos. Trijų broliškųjų tautų liaudies meistrams atstovauja apie 700 medžio drožinių, gintaro, keramikos, metalo, tekstilės dirbinių, mezginių. Atidarymo proga Vilniaus konservatorijos liaudies instrumentų ansamblis pagrojo estų šokį "Tuljak", latvių liaudies dainą "Vėjeli, pūsk", lietuvių — "Piemenėlius".

DOCENTUI LEONUI KAULAKIUI Kauno politechnikos instituto mokslinė taryba suteikė technikos mokslų daktaro laipsnį. Elektrotechnikos fakulteto dekanas A. Barauskas 60 m. amžiaus ribą peržengusį L. Kaulakį pavadino Lietuvos energetikų tėvu, nes jis visą savo gyvenimą yra paskyręs Lietuvos elektrifikavimo reikalams, kurdamas pirmąsias elektros laboratorijas, nuolatinės srovės modelius, spręsdamas tinklų apskaičiavaimo problemas. Šiuo metu dr. L. Kaulakis vadovauja Kauno politechnikos instituto elektros tinklų ir sistemų katedrai, rašo straipsnius elektros energijos kokybės klausimais.

MONTREALIO PASAULINEI PARODAI Algimanto Stoškaus ir Antano Garbausko sukurtas vitražas "Tėvynė" yra 9 metrų ilgio, 1 metro 60 centimentrų augščio, sveria virš 5 tonų, nes pagamintas iš 25 cm storio lieto stiklo. A. Garbauskas spaudos puslapiuose aiškina: "Dirbome dviese. Ir šiandien sunku atriboti, kur kieno mintis, vaizduotės produktas. Nemaža tarėmės, svarstėme, jungdami į vieną įvairius variantus, pasiūlymus. Bendras darbas su didesnę patirtį turinčiu draugu, mano buvusiu mokytoju, suteikė galimybę dar plačiau, giliau pajusti ir atskleisti storo stiklo savybes, veikti emocionaliai pačia medžiaga..." A. Garbauskas yra sukūręs vitražus: "Esperanto — taikos draugas", "Eglė žalčių karalienė", "Afrikos rytas", "Į šviesią ateitį" ir kt. Jo didžiausias troškimas — susilaukti spalvoto stiklo gamyklos Lietuvoje: "Juk turime puikią žaliavą, ne prastenę kaip Čekoslovakijoje, turime ir gabių žmonių, kurie tikrai galėtų garsinti ir Lietuvos vitražą, ir meninį stiklą..."

KANDIDATAIS SOVIETINĖMS LENINO PREMIJOMS pasiūlyti: J. Avyžius už romaną "Kaimas kryžkelėje"; dail. Aug. Savickas už tapybos darbus "Rekviem fašizmo aukoms", "Sudegintame fašistų kaime. Prie žuvusių", "Išlaisvintame Vilniuje. 1944 m. vasarą"; Algimantas Stoškus už vitražus "Gyvenimo giesmė", "Kosmoso fantazija", "Žemė — motina", "Iškovota taika"; grafikas St. Krasauskas už knygų iliustracijas — E. Mieželaičio "Žmogus", "Kardiograma", R. Roždestvenskio "Rekviem"; Kazys Kisielius už paminklą kun. Ant. Strazdui, kompozicijas — "Brigadininkas" "Seno žvejo portretas"; rež. V. Žalakevičius, filmuotojas J. Gricus, aktoriai D. Banionis ir B. Oja už filmą "Niekas nenorėjo mirti". Iš visų pasiūlytųjų grynai propagandiniu turiniu išsiskiria Aug. Savicko tapyba ir V. Žalakevičiaus filmas. Rimčiausiu kandidatu laikytinas Jonas Avyžius, kurio romanas "Kaimas kryžkelėje" yra žymiai tvirtesnis kūrinys už E. Mieželaičio "Žmogų", atžymėtą Lenino premija.

"LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNO" VII tomą, apimantį l raidę ir dalį m raidės, išleido "Minties" leidyklą Vilniuje. Jo atsakingasis red. J. Kruopas atliktą darbą apibūdina šiais žodžiais: "...Tai filologinė enciklopedija, kurioje trumpai paaiškinta daugybė žodžių (savų, tarptautinių terminų ir dažniau vartojamų kitų kalbų skolinių). Prie kiekvieno antraštinio žodžio duodama iliustracinių pavyzdžių, posakių, frazeologizmų, kurie akivaizdžiai rodo, kaip žodis vartojamas, kaip jis įsigalėjęs kalboje, literatūroje, tautosakoje ir apskritai tautos buityje bei dvasiniame gyvenime..." J. Kruopas, atrodo, nusiskundžia dabartine darbo sparta: "Norint Žodyno rengimą bei leidimą dar labiau paspartinti, kad kas vieneri-dveji metai būtų išleidžiama po vieną Žodyno tomą, reikia kiek padidinti prie žodyno dirbančių leksikografų kadrus, paraleliškai rengti ir leisti kelis tomus ir pagreitinti Žodyno spausdinimą..." Jo nuomone, šimtmečiais kurtas lietuvių kalbos lobis turėtų būti kiek galint greičiau pateikiamas visuomenei.

VILNIAUS UNIVERSITETO LITERATAI išleido literatūrinio almanacho "Nuoširdumas" trečią numerį. Jis turi keturis skyrius: "Mūsų kūryba", "Anketa", "Literatūrinės datos", "Siokiadieniai". Literatūrinėms datoms atžymėti skiriamas A. Kustos straipsnis apie humorą ir lyrizmą P. Cvirkos ir R. Rolland romanuose, P. Žemgulytės ir V. Drungilaitės rašiniai B. Sruogos, J. Janonio 70-tosioms gimimo metinėms. "Siokiadienių" skyriuje R. Umbrasaitė nušviečia literatų mokslinį darbą, N. Guodytė pasakoja įspūdžius iš Latvijoje įvykusios augštųjų mokyklų mokslinės konferencijos, kurioje dalyvavo Lietuvos, Latvijos, Estijos, Gudijos ir Karaliaučiaus srities atstovai.

"GEDIMINO LAIŠKUS", rašytus Hanzos miestams, popiežiui Jonui XXII ir vienuolynams, ruošiasi išleisti "Minties" leidykla. Pergamentą primenančiame popieriuje bus atspausdinti šeši Gedimino laiškai ir gauti atsakymai. Visa ši istorinė medžiaga pateikiama lotynų, lietuvių ir rusų kalbomis su atitinkamais paaiškinimais. Leidinio tiražas — 5.000 egz.

V. Kst.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

DUNDAS — BROCK
$1.900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira skola, arti susisiekino ir krautuvių.

QUEBEC — BLOOR
$10.000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS,
$2.900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europon. galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE,
$7.500 įmokėti, 8 kambariai per 2 augštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvių ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR,
$8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN,
$9.000 įmokėti, 8 metų senumo dupleksas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO,
$15.000 įmokėti, 6 butų apartmentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, $7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLEKSAS. Bloor - Indian Grove, $7.000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augštus dupleksas, vieta — dviem automobiliam. šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių

MAN & MARTEL

REALTORS

1928 Weston Rd. Tel. 249-7691

WESTON, gražus, naujas 6 kambarių namas su garažu, geroj vietoj. Galima užimti tuojaus. Prašoma kaina $30.000.

PRINCE EDWARD — DUNDAS, $27.900, 2 virtuvės, 2 prausyklos, 2-jų augštų plytų namas, 7 kambariai gražus kiemas, geras, švarus namas.

WESTON ROAD - ROGERS, $1.300 įmokėti, vienas atdaras mortgičius $13.500, atskiras 5-kių kambarių, plius 2 saulės kambariai; $95 mokama mėn., arti prie krautuvių ir susisiekimo; užimti galima tuojau.

MARTIN GROVE - DIXON RD., 1½ metų senumo, 6¾% mortgičius, $2.900 įmokėti, 7 dideli kambariai, garažas, privatus įvažiavimas, kambarys rūsy; daug kitų priedų.

KIPLING — ORKNEY CRES, $48.900 dvuksusinis namas, 7 kambariai, užbaigtas rūsys, didelis sklypas, naujas namas, viskas prabangiai padaryta.

ST. CLAIR-JANE, $1.900 įmokėjimas, atskiras plytų namas, 3 dideli miegamieji, moderni virtuvė, nauj s šildymas, arti centrų, $95 mėn mokėjimai.

WESTON, $2.500, gražus 6 kambarių plytų namas, garažas, didelis sklypas, 2 prausyklos privatus įvažiavimas.

St. Vaupšas

Darbo tel. 249-7691 Namų tel. 244-3519

Turime taip pat daug kitų nuosavybių parduoti. Priimame namus pardavimui.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

RONCESVALLES - DUNDAS. Moderniškai įrengta kirpykla, 2 kėdės, 2 dideli veidrodžiai, 5 laukimo kėdės ir kiti įrengimai. Gera klientūra, geros pajamos. Nuoma $75 mėn. Parduoda už $1.800.

JANE - ANNETTE $4-5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras 6 kambariai, moderniška virtuvė, šoninis įvažiavimas. Namas be skolų. Prašo $21.500.

BLOOR - PACIFIC $10.000 įmokėti, atskiras, mūrinis 9 kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, geras sklypas, skubus pardavimas.

INDIAN RD. - BLOOR $8.000 įmokėti, 6 kambariai, mūrinis, atskiras. Vandens - alyvos šildymas, garažas. Dešimčiai metų išmokėjimas.

BLOOR - RUNNYMEDE $12.000 įmokėti, mūrinis, 7 gražūs kambariai, dvi virtuvės, garažas ir geras įvažiavimas. Namas be skolų, skubus pardavimas.

BLOOR - DUNDAS $7.000 įmokėti, rupių plytų, atskiras, 6 kambariai, moderniška virtuvė, garažas. Įrengtas kambarys rūsyje. Namas be skolų.

WEST TORONTO - LEMONWOOD DR. $12.000 įmokėti, vienų metų senumo, gražus mūrinis, 7 dideli kambariai, įrengtas rūsys, dvigubas garažas ir privatus įvažiavimas.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždarytas
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

Augštesni nuošimčiai už indėlius
Geresnės skolinimosi sąlygos
100% saugumas.
Nemokama gyvybės ir paskolų drauda.
Visiems patogios kasos valandos.

Tapdami aktyviais nariais padedate sau, padedate lietuviškiems kultūriniams reikalams.

GREIČIAUSIAI AUGĄS LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių.

JIEŠKAU PIRKTI pirmą skolą - mortgičių iki $20.000.
$15.000.00 įmokėti, 100 akrų geros žemės prie 10 ir 24 kelio; prašoma $29.000.
KIPLING - RATHBURN RD. $10.000 įmokėti, mūro, gražių plytų 6 kambarių vienaaugštis, garažas, privatus įvažiavimas, rūsys baigtas. Prašo $27.800.
DUNDAS - RONCESVALLES $5.000.00 įmokėti, mūro, atskiras, 10 kambarių, 3 virtuvės, 2 garažai, geras įvažiavimas. Kaina $25.500.
ST. CLAIR AV. OAKWOOD AVE $15.000 įmokėti, mūro, atskiras, 17 kambarių, 7 butų pastatas, garažas, privatus įvažiavimas.
PRINCE EDWARD DR. — BERRY RD. $6.000.00 įmokėti, mūro, atskiras, žiavimas, gražus kiemas. Prašo $25.900.
6 kambarių vienaaugštis (bungalow), baigtas rūsys, garažas privatus įva-

J. KUDABA, LE 1-1161, namų RU 3-2105

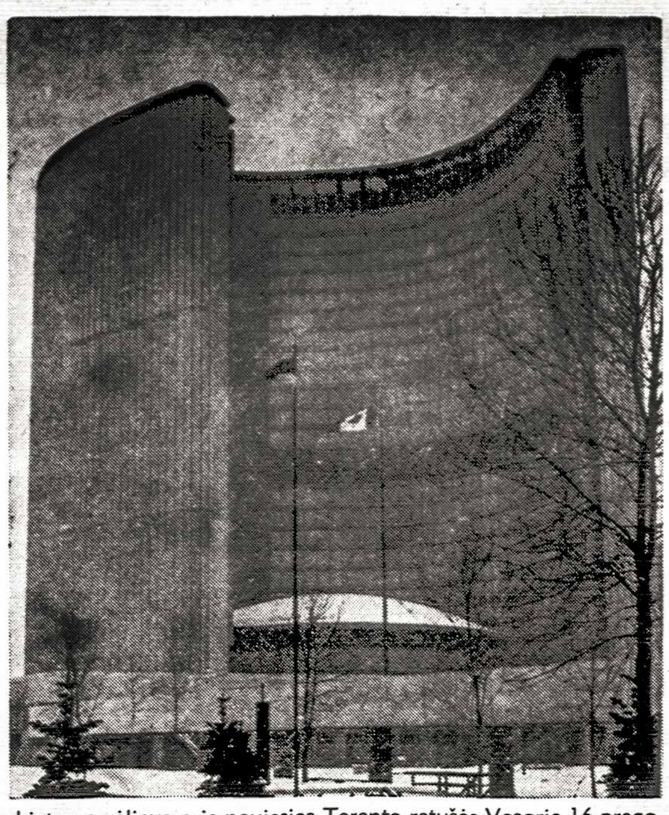

Lietuvos vėliava prie naujosios Toronto rotušės Vasario 16 proga
Nuotr. M. Pranevičiaus

TORONTO ONT

"Latvija — America" Vasario 16 proga įdėjo specialų straipsnį, parašytą Aleksandro Vilks. Laikraštis išeina dukart per savaitę ir yra redaguojamas Alf. Vinčels.

"Religija ir gyvenimas" serijos paskaitos rengiamos katalikų informacijos centre 830 Bathurst St., Toronto 4. Vasario 12 d. kalbėjo Toronto arkivyskupas P. F. Pocock tema "Besikeičiantis kunigo vaidmuo". Vasasio 26 d., 8 v.v., kalbės Bonnie Brennan tema "Besikeičianti viešosios nuomonės nuotaika". Viena paskaita — $2; 8 paskaitų serija — $6.

"The Globe a. Mail" dienraščio švietimo skyrius pakvietė mokytojų grupę į savo patalpas ir parodė moderniuosius įrengimus. Pakviestųjų tarpe buvo ir muzikos mokyt. V. Verikaitis, dirbąs Danforth Tchnical School.

M. Lapinskaitė dirba katalikų savaitraščio "The Canadian Register" administracijoj Toronte. Angliškai jos pareigos vadinamos "Executive Assistant to the Manager". Ji yra senųjų ateivių dukra, gimusi Montrealyje. Jos tėvai šiuo metu gyvena Londone, Ont.

Su miela Ponia J. BERŽINSKIENE ir jos šeima,

jos **TĖVELIUI** Lietuvoje mirus liūdime kartu —

J. A. Gurevičiai

A. B. Ščepavičiai

Brangiam Tėveliui

A † A

JUOZUI ŽIČKUI Lietuvoje mirus,

jo dukrai INAI ŽIČKUTEI - BERŽINSKIENEI ir jos šeimai reiškia nuoširdžiausią užuojautą —

St. ir J. Beržinskai

Ir. ir M. Pranevičiai

A † A

broliui **JUOZUI** Amerikoje mirus, DAMUTĘ BARTULIENĘ, jos šeimą ir artimuosius gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

V. A. Mažeikos

H. S. Kairiai

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Kaune vyksta Sov. Sąjungos krepšinio pirmenybių atkarpa, kurioje dalyvauja 3 lietuvių komandos. Gerai pasirodė Kauno Politechnika, kuri augščiausios grupės pirmenybėse dalyvauja pirmą kartą. Politechnika laimėjo prieš Leningrado ASK 53:44; Rygos TTT 51:39 ir Tbilisio Politechniką 52:51; pralaimėjo Sov. Sąjungos rinktinei 60:84. Antra moterų komanda — Vilniaus Kibirkštis gerai sužaidė su Sov. Sąjungos rinktine, nors pralaimėjo 46:50. Ji laimėjo prieš Leningrado ASK 58:53 ir po dviejų pratęsimų prieš Tbilisio Politechniką 62:60; pralaimėjo Maskvos Dinamo 59:61. Vyrų Kauno Žalgiris žaidžia be savo geriausių M. Paulausko ir R. Vensbergo. Pirmose rungtynėse jis laimėjo prieš Rygos VEF 70:56, pralaimėjo Maskvos CASK 51:70. Žalgirio komandoje gerai pasirodė V. Sarpalius.

Kauno pogrupio pirmenybėms einant prie galo paaiškėjo, kad moterų grupėje, po Sov. Sąjungos rinktinės, kuri žaidžia šiose pirmenybėse be konkurencijos, pirmauja abi lietuvaičių komandos — Kauno Politechnika ir Vilniaus Kibirkštis. Vyrų grupėje Kauno Žalgiris yra 6 vietoje.

SPORTAS VISUR

Kinija pasitraukė iš pasaulinių stalo teniso pirmenybių, kurios įvyks balandžio mėn. Švedijoje. Priežastis — daugelis pirmaeilių žaidikų buvo su-

Nukelta į 7-tą psl.

Pirmą kartą Kanadoje
— FILM POLSKI rodo —
BEATA
Ji reiškia "BETTY" (modernios mergaitės drama iš "išdykusios jaunimo kartos") su angliškais įrašais.
Priedas: Walt Disney's splv. filmas
"ALASKAN ESKIMO"

RODOMAS BRIGHTON KINO TEATRE
tel. 532-2710
127 Roncesvalles Ave.
kaskien nuo 7 v.v. — 8.30 v.v. Šeštad. nuo 5 v.p.p. - 7.15 v.v. ir 9.30 v.v. Sekmad. nuo 4 v.p.p. - 6.15 v.p.p. ir 8.30 v.v. Bilietai: $1.25, mokin. $1.00, vaik. 50 ct.

Ateitininkų žinios

Sekmadienį, vasario 26 d. įvyks šie susirinkimai: Vaidilučių — 2 v. L. V. Namuose; užtruks 2 val.; Gintarių — 4 v. L. V. Namuose; studentų 7 v. v. at-kų kambaryje. Kviečiami visi studentai at-kai ir 13-to skyriaus gimnazistai.

Ateitininkų vasaros stovykla įvyks Tėvų pranciškonų stovyklavietėje liepos 23 — rugpjūčio 6 d. Bus atskiros programos ir vadovybės jaunesniesiem ir vyresniesiem. Stovyklos ūkiniais reikalais rūpinasi tėvų komitetas, o programos ir vadovybės sudarymu — Hamiltono ir Toronto globėjai.

Skautų veikla

• Kovo 1 d., trečiadienį, 7.30 val. vak. skautų būkle renkasi "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų vadijos bendro posėdžio. Bus aptariami Kaziuko mugės ir skautoramos reikalai.

• Ateinantį penktadienį, vasario 24 d., skautai, vykstą pas kanadiečius, renkasi 7.30 val. vak. prie Prisikėlimo bažnyčios tvarkingomis uniformomis. Smulkesnes informacijas teikia ps. P. Regina, 274-2265. Č. S.

Iš Lietuvos žydų kilęs dr. Jacob Jocz yra anglikonų kunigas, gimęs Lietuvoje, įšventintas 1935 m. Studijavo Vokietijoj, Anglijoj ir Škotijoj. Dabar profesoriauja Wycliffe College Toronte.

Naujiems verslininkams J. Šarūnui ir J. Dambrauskui, neseniai atidariusiems sporto reikmenų krautuvę, bičiuliai surengė šaunias įkurtuves. Gausūs dalyviai linkėjo geros sėkmės.

Inž. Jonas Kšivickas pradėjo dirbti Toronto miesto savivaldybėje prie vandens tyrimų kaip chemikas; neužilgo planuoja persikelti gyventi į Torontą.

Adolfas Kuliešius, "TŽ" skaitytojas ir rėmėjas šiais metais atsiuntė "T. Žiburiams" $30. Tuo būdu jis duosniai parėmė lietuvišką spaudą, kurią jis labai vertina ir stebisi, kad yra tautiečių, visai neskaitančių lietuviškos spaudos.

"Time" žurnalas š.m. vasario 3 d. laidoj tarp kitų skaitytojų laiškų paskelbė ir kun. J. Staškevičiaus iš Romos laišką, kuriame jis rašo: "Man patiko jūsų straipsnis, ypač jo išvada. Žmonės dažnai paskęsta detalėse ir nebepastebi principų. Taip, mes norime taikos, bet teisingos taikos, o ne kompromiso. Šiuo metu vienintelis kelias pasiekti taikai yra karinė pergalė."

"Moters" žurnalo leidėja K.L. K. Moterų Draugijos centro valdyba pertvarkė redakcinį žurnalo kolektyvą. Nuo 1967 m. pradžios žurnalo redagavimas pavestas Z. Daugvainienei ir N. Kulpavičienei. Redakcinę kolegiją sudaro: I. Kairienė, E. Krikščiūnienė, D. Petrutytė, A. Šarūnienė. Buvusiai ilgametei žurnalo redaktorei I. Matusevičiūtei ir buv. redakcinės komisijos pirmininkei L. Imbrasienei c. valdyba pereiškė nuoširdžią padėką. Administratore lieka ir toliau B. Pabedinskienė. Naujas žurnalo adresas: 1011 College St., Toronto 4, Ont. Prenumerata — $5 metams. Išeina kasmet 6 numeriai.

PADĖKA

Už suruoštas mums 15-kos metų vedybinio gyvenimo sukakties proga vaišes ir brangias dovanas tariame nuoširdų ačiū pobūvio rengėjams: p.p. J. S. Černiauskams, O. J. Drąsučiams, M. Yurkštienei, M. B. Jurėnams, I. Kaliukevičienei, B. A. Kavaliūnams, A. Pocevičienei, P. B. Sapliams, O. B. Vilimams, B. Baltrytei, A. S. Podsodeckiams; mūsų mielai mamytei, sesutei ir broliui už įdėtą rūpestį ir darbą; parapijos kunigams už atsilankymą, dovanas ir sveikinimus, klebonui Tėvui Placidui, OFM, Tėvui Pauliui OFM, Tėvui Rafaeliui, OFM; p. O. Indrelienei už visų vardu tartą nuoširdų žodį; mūsų vaikų krikšto tėvams — A. Starkui ir J. Vaškelai už dovaną; krikšto vaikams: I. Zalagėnaitei, A. Jurėnui ir P. Pocevičiui už dovaną; už specialų tortą — ponioms J. Augustinavičienei, A. Jurėnienei ir J. Mikėnienei.

Visiems bičiuliams ir pažįstamiems, kurie savo atsilankymu bei dovanomis pagerbė mus ir tiem, kurie kuo nors prisidėjo, bet negalėjo dalyvaui, tariame lietuvišką ačiū.

Janina ir Vytas Vingeliai

JAU GALIMA GAUTI ATVIRUKŲ, TINKAMŲ ĮVAIRIOM PROGOM:
Velykom, vardadieniui, padėkoms (vestuvinių dovanų, naujagimio ir kt.).
Kainos: nuo 5 iki 15 centų
Užsakymai priimami paštu ir išpildomi gavus pinigus už atvirukus ir persiuntimą.
Rašyti: "Žiburiai", 941 Dundas St. W. Toronto 3, Ont.

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West
prie pat Runnymede Rd.
PR. KERBERIS
RO 7-5454
Namų tel. LE 5-1584

RUNNYMEDE - BLOOR, apie $6.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas, garažas, dvi prausyklos, tuoj galima užimti.

VAKARUOSE, $7.000 įmokėti, gražus 6 kambarių vienaaugštis (bungalow), pilnai užbaigtas rūsys su atviru židiniu, garažas su privačiu įvažiavimu, plaukymo baseinas, Wasaga vietoje.

RUNNYMEDE - ANNETTE, apie $10.000 įmokėti, originalus 11 kambarių dupleksas, lengvos išsimokėjimo sąlygos.

ARMADALE Ave.-BLOOR, 8 kambariai per du augštus, atskiras namas, 2 prausyklos, kvadratinis planas, garažas, arti Bloor.

RONCESVALLES - HIHG PARK, apie $25.000 įmokėti. Tripleksas-tributis, maždaug 6 metų senumo, 3 garažai, puikus pastatas.

BATHURST - LAWRENCE Ave, $30.000 įmokėti, didžiulis moderniškas sikspleksas - šešiabutis, maždaug 8 metų senumo, 6 garažai, apie $11.000 metinių pajamų.

HIGH PARK, $35.000 įmokėti, 15 butų apartamentinis namas, apie $19.000 metinių pajamų, prie gero susisiekimo bei krautuvių.

HIGH PARK - BLOOR $20.000 įmokėti, keturbutis, kiekvienas 3-jų miegamųjų, 4 garažai.

SWANSEA - BLOOR, $8.000 įmokėti, 6 kambariai vienos šeimos atskiras namas, vandens alyvos šildymas, privatus įvažiavimas.

J. RUKŠA
527 Bloor St. West
Namų tel. LE 6-9165
LE 2-4404

$35.000 ĮMOKĖTI, 8 metų senumo 18 butų su balkonais. Tik pusė bloko nuo tramvajaus. Matyti Ontario ežeras. Visi butai išnuomoti ir duoda virš $25.000 metinių pajamų. Prašoma kaina $160.000.

KINGSWAY RAJONE: gražus 22 butų pastatas. visi butai turi balkonus. Didelė auto aikštė; 11 garažų. $31.000 metinių pajamų. Pirmi mortgičiai tik iš 5½%. Reikalingas geras įmokėjimas grynais, bet gali būti dalis grynais, o kiti nekilnojamo turto ar mortgičių formoje. Prašo $210.000.

KINGSWAY RAJONE: $50.000 įmokėti, gražus 21 buto pastatas. $27.400 metinių pajamų. Pirmi mortgičiai iš 4½%. Prašoma kaina $215.000.

RYTŲ TORONTE: $70.000 įmokėti, puiki pinigų investacija, 10 krautuvių plazoje. Nuo plazos pastatymo (9 metai) nuomininkai nepasikeitė ir visi turi nuomos sutartis. Virš 10% už investuotus pinigus, apmokėjus mortgičius ir visas kitas išlaidas. Pilna kaina $200.000.

RETA PROGA. Tik 5 metų 41 buto apartamentinis pastatas. $55.000 metinių pajamų. Dideli vieno ir dviejų miegamųjų butai. Balkonai, keltuvas, kilimai. Pastatas labai gerame stovyje. Didelis kiemas automašinoms. Reikia nemažai įmokėti, bet dalis gali būti grynais pinigais, o kita dalis nekilnojamo turto arba mortgičių formoje (trade-in). Kaina $280.000.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKAME	DUODAME
4¾% už depozitus	mortgičius iš 6½%
5½% numatyta už šėrus	asm. paskolas iš 7%

KAPITALAS SIEKIA DU SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

AL. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — BU. 9-1543.

RONCESVALLES - HOWARD PARK $25.900 prašoma kaina; 7 dideli kambariai per du augštu, dvi prausyklos; tinka dviem šeimom; įmokėti apie $5.000. Vienam automobiliui vieta.

BERESFORD - BLOOR $28.000 prašoma kaina, gražus mūrinis namas, 6 kambariai, naujai išdažyti, moderni virtuvė ir prausykla, vandeniu šildomas. Įmokėti apie $8.000. Garažas — gilus sklypas.

ARTI RONCESVALLES $ 45.000 prašoma kaina, 2 pusiau atskiri namai po 7 kambarius; dabartiniu laiku išnuomuoti; geras planas, tinka giminėm; galima pakeisti į 4 butus.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ IŠVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ
Biudžeto ir patarnavimo planai. Išsimokėjimas penkiems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės: St. Prakapas tel. RO 7-9088 kiekvienu metu.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

$3.500 ĮMOKĖTI, gerų plytų, 6 dideli ir šviesūs kambariai su veranda, 2 virtuvėm ir 2 prausyklom, nauja krosnis. College - Dufferin rajone.
$3.000 ĮMOKĖTI vienaaugštis New Toronte, 6 kambariai, alyva apšildomas, gerų plytų, užpakalinė gatvelė; prašo $18.900.
$7.000 ĮMOKĖTI, Queen - Lansdowne, gerų plytų, atskiras, 9 dideli kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, nauja krosnis, platus privat. įvažiavimas, dvigubas garažas.
$31.900, Bloor - Jane, 6 dideli — šviesūs kambariai, nauja krosnis, užbaigta rūsy svetainė; atskiras garažas.
MOTELIS — labai gerai pastatytas ir moderniai įrengtas, 10 vienetų, su apartamentu, 50 mylių nuo Toronto, prie didelio plento, 3 metų senumo; parduodamas dėl savininko mirties savikaina (apie $62.000). Įmokėti apie $10.000; gražioj vietoj. Nuoširdžiai rekomenduotinas jaunai porai ar pensininkui. Arti visos mokyklos.
GAZOLINO STOTIS, 18 mylių nuo Toronto Shell gazolinas be sutarties, naujas garažas ir "body shop", pelningas "snackbaras", gazolino parduoda virš 300.000 galionų į metus. Labai pelninga vieta. Prašo $65.000 su apie $20.000 įmokėjimu. Be mortgičių. Bendrovės noriai finansuoja.

Turime krautuvių, namų, vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus.
Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų—mortgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius Alv. (Mieldažukė) Wistoski

APDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSČIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ • MOKSLAPINIGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MĖNESINĖS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŪNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251 - 4864; namų tel. 277-0814

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latvją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

ĮVAIRIOS SUDĖTIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRAŠOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1 - 3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALŪZA

A. ČIŽIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSDOWNE AVE., TORONTO

LIETUVIAI STALIAI

maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. STRIAUPIS

Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532 - 7733

1736 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6 - 6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9—11 v. ryto; 6—9 v. vakaro.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.

LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechaniškus automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4 - 1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

International Driving School

WALDI

Centrinė įstaiga 691 Lansdowne St., Tel. RO 2 - 2100

Skyrius: 894 COLLEGE ST. Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas.

430 BATHURST ST., tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

SPORTAS

(Atkelta iš 6 psl.)

imti kaip Mao priešininkai.

Randy Matson pagerino savo paties pasaulio uždarų patalpų rekordą rutulio stūmime 70—7½. Tuo tarpu jis tik vienas yra peržengęs 70 pėdų ribą.

Oslo, Norvegijoje, įvyko pasaulinės greitojo čiuožimo pirmenybės, kurias rekordine pasekme laimėjo olandas C. Verkerk, surinkęs 178,58 taškus. Jis buvo pirmas 10.000 m. čiuožime ir antras 1.500 m. Antrą vietą irgi laimėjo olandas A. Schenk. Trečia vieta atiteko estui Ants Antson, kuris atstovavo Sov. Sąjungai.

Beveik nežinomas norvegų šuolininkas Lars Grini pasiekė fantastišką pasekme šuolyje su slidėmis Obersdorfe (V. Vokietija) įvykusiose tarptautinėse slidinėjimo rungtynėse. Jis pirmas pralaužė 150 m. ribą (492 pėdos). Ir antras jo šuolis buvo nedaug kuo blogesnis už pirmą — 149 m.

Šį penktadienį, vasario 24 d., Toronto Maple Leaf Gardens patalpose įvyks uždarų patalpų lengv. atletikos varžybos, kuriose dalyvaus keletas pasaulinio masto lengvaatlečių (žiūr. skelbimą 2 psl.).

Nauja vadovybė. Š. Amerikos Pabaltiečių Federacijos suvažiavimas š. m. sausio 21 d. Klevelande išrinko naują vadovybę, kuriai, pagal eilės tvarką, per sekančius dvejus metus pirmininkaus estas. Per praėjusią kadenciją pirmininkavo lietuvių atstovas A. Bielskus. Federacijos vadovybę sudaro 12 narių, t.y. po 4 nuo kiekvienos tautybės. Vadovaujanti tautybė skiria pirmininką ir pasirenka prezidiumą iš komiteto narių tarpo. Nauju pirmininku bus estas Toivo Karjus iš Klevelando. Praėjusioje kadencijoje lietuvių atstovais buvo: A. Bielskus, V. Jokūbaitis, K. Lukošius ir P. Petrutis.

VYČIO ŽINIOS

Kanados žiemos žaidynės užpraeitą savaitę įvyko Kvebeko mieste. Buvo pravestos žiemos sporto ir uždarų patalpų varžybose. Jose dalyvavo ir du lietuviai — J. Nešukaitis, kuris vadovavo Ontario stalo teniso vyrų ir moterų rinktinėms, ir V. Nešukaitytė, kuri žaidė Ontario moterų rinktinėje. Nors V. Nešukaitytė laimėjo visus susitikimus, Ontario pralaimėjo Kvebekui ir liko antroje vietoje. Trečia vieta atiteko B. Kolumbijai.

V. Nešukaitytė praeitą savaitgalį buvo išvykus į Montrealį, kur dalyvavo Kvebeko atvirose stalo teniso pirmenybėse.

Neeilinę pergalę pasiekė Vyčio berniukai B (16) Church lygos atrankinėse rungtynėse, įveikę Aušros tos pačios grupės krepšininkus 72:34 pasekme. Vytiečiai yra pralaimėję anksčiau tai pačiai komandai. Žaidė: Ignatavičius 9, Juzėnas 36, Vaičeliūnas 4, Duliūnas 16, Kaknevičius 6, Vanagas, Pevcevičius 1, Gudavičius. Deja, nei vienai komandai neteks žaisti Ontario pirmenybėse, nes abi komandos dėl visiems žinamos priežasties tapo diskvalifikuotos.

Berniukai (14) Church lygos pirmenybėse įveikė U.S.H. krepšininkus 52:48. Žaidė: Nacevičius 14, Bražukas 4, Ramanauskas 14, Stonkus, Ivanauskas 5, Kaknevičius 12, Vanagas 3. Šioje grupėje vytiečiai eina be pralaimėjimų.

Mergaitės (14) užbaigė CYO lygos pirmenybes ir šią savaitę pradeda baigminius peržaidimus. Šios savaitės rungtynės įvyks penktadienį 8 val. King Edward mokykloje prie Bathurst ir College gatvių. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Kovoje dėl Ontario mergaičių A klasės krepšinio čempijonato bei teisės atstovauti Ontario provincijai Kanados šimtmečio pirmenybėse Aušros mergaitės 2 taškų skirtumu pralaimėjo pirmose rungtynėse Windsoro "Club 240" 39:41 (21:17). Lemiamos rungtynės bus šį šeštadienį, 4 v.p.p., Kent mokyklos patalpose (Bloor & Dufferin, įėjimas iš Awde Ave.). Sprendžiant iš pirmųjų rungtynių, kuriose aušrietės pasirodė techniškai geresnės ir iki pat paskutinių minučių užtikrintai vedė žaidimą, vienu metu net 12 taškų skirtumu, šio šeštadienio rungtynėse, žaisdamos įprastoje salėje ir su moraline žiūrovų parama, turėtų nugalėti windsorietes ir užsitikrinti kelionę į Edmontoną. Mergaitėm linkime sėkmės ir būti atsargesnėm žaidime (pirmąsias rungtynes pralaimėjo dėl begalės baudų: Kėkštaitė ir Jurevičiūtė turėjo palikti aikštę su 5 baudom, Starkutytė, Bilkytė ir Simonaitytė, turėdamos po 4 baudas, prarado pasitikėjimą ir susilpnino gynimą).

Kitos šios savaitės rungtynės. Antradienį, 6.30 v.v., St. Chris patalpose berniukų B komanda žais su St. Chris; antradienį, 7.15 v.v., Kent mokykloje mergaičių Sr. komanda žais II pusbaigmių rungtynes su Cicconnem; ketvirtadienį, 8.30 v.v., St. Chris patalpose berniukų M komanda žais su St. Chris M. Mergaitės, žaidžiančios CYO lygoje, jau užbaigė reguliarias rungtynes (visos trys komandos pirmoje vietoje!) ir greit pradės peržaidimus — pusbaigmius.

"EI, PASAULI, MES BE LAISVĖS..."

(Atkelta iš 1 psl.)

Vakarienė L. Centro patalpose

Vaišės su prakalbomis ir pasilinksminimu įvyko tą patį vakarą Dr. J. Basanavičiaus rūmų patalpose. Čia padainavo nesudėtingas daineles V. Rymavičiaus vedamas "Aušros" choras.

Vakarienės metu įspūdingas kalbas pasakė: Bendruomenės vicepirm. St. Barzdukas, VLIKo pirm. dr. K. Valiūnas, BALFo pirm. kun. Vikt. Martinkus ir kt. Po visų prakalbų ir vaišių prasidėjo šokiai, kurie truko iki ryto.

Mišios katedroje

Po šokių išsimiegojęs jaunimas ir senimas skubinosi į Bs. Aires katedrą 11 valandos Mišioms, kurias laikė vysk. V. Brizgys.

Man neteko dalyvauti iškilmėse katedroje, nes apsiėmiau laikyti Mišias Villa Lugano lietuvių kolonijai, bet, pasirodo, galėjau ir aš, nes Lugane dalyvavo tik vienas 89 metų senukas, o visi nusiskubino į katedrą.

Paklausinėjęs sužinojau, kad katedroje tikrai buvo daug lietuvių. Gal niekad nebuvo mačiusi toji šventovė tiek mūsų tautos sūnų ir dukrų. T. marijonų provincijolas Vikt. Rimšelis pasakė tikrai gražų ir rimtą pamokslą. Po pamaldų buvo padėti du vainikai: vienas prie Gen. San Martin, Argentinos išlaisvintojo, paminklo, o antras — prie Laisvės paminklo.

Vaišės bei pramogos

Sekmadienį svečiai viešėjo kur kas galėjo. Jonas ir Katalina Čekanauskai susikvietė virš 50 svečių ir juos skaniai vaišino. Šeimai tokios vaišės nevieną tūkstantuką kainavo, bet kai žmogus užsidega patrijotizmu, niekas nesigaili, kadangi lietuviai nuo amžių buvo garsūs svečių priėmimu.

Sekmadienį, vasario 5, įvyko jaunimo programa parapijos salėje. Vysk. V. Brizgys parodė įdomų filmą apie 1965 m. pasaulinę parodą Niujorke. Po to PLB vicepirmininkas St. Barzdukas susišaukė norinčius išgirsti apie Bendruomenę. Vėl kilus smarkiems ginčams, referentas labai sumaniai juos nuramino ir patarė žiūrėti, kas mus jungia, o ne į tai, kas mus skiria.

Jaunimas tęsė savo šokius iki gilios nakties.

Užbaigos aktas

Štai artėja ir kongreso užbaigimo aktas su įvairia programa pirmadienį, 15.30 val., talpiame Bs. Aires "Avenida" teatre. Čia sulaužė netikusį "lietuviško" punktualumo paprotį, nes visi jau skubėjo į teatrą dar prieš 15 val. Mat, aišku, gali negauti navoje vietų, o iš toli ar nuo galerijų negali visko matyti ir girdėti. Be to, teatrą reikėjo atiduoti 20 val. kitiems. Dėlto tik 10 minučių pavėluota. Bet tai jau mažmožis. Kaip būtų gera panašus punktualumas įvesti visuose susirinkimuose ir suvažiavimuose.

Pilasi prakaitas

Visos kongreso dienos buvo vėsios. o ši paskutinė, lyg tyčia, sušildė kalbėtojus, choristus, o ypač tautinių šokių šokėjus. Pylėsi prakaitas ir net viršutiniai drabužiai prašėsi gręžiami. Nors viską puikiai atliko artistai ir jungtinis 96 asmenų choras, bet buvo gaila žiūrėti, kaip vasaros tropikinis karštis alsina žmogų.

Prakaite maudėsi ispaniškai kalbėdamas Kongreso Vykdomojo Komiteto vicepirmininkas L. J. Mičiūdas, taip pat PLB vicepirm. St. Barzdukas, VLIKo pirm. dr. K. Valiūnas. Jaunimo pirmininkas Algis Zapareckas padarė didelį įspūdį, kai pasikvietė į sceną Argentinos jaunimo sekcijos atstovą ir jam perdavė Jaunimo Metų trispalvę saugoti iki ateis laikas, kai Lietuva bus laisva ir toji pati vėliava suplevėsuos Gedimino kalne Vilniuje. Visi ilgai plojo išreikšdami savo jausmus ir nenugalimą norą, kad iš tikrųjų taip įvyktų. Labai gražiai kalbėjo auksaburnė Milda Lenkauskienė. Po to buvo perskaitytos kongreso rezoliucijos, kurios triukšmingu rankų plojimu be pataisų buvo priimtos.

Meninė dalis

Išėjo didysis jungtinis choras — apie 100 žmonių. Žinoma, nesulyginti su Jaunimo Metų choru Čikagoje, kur pasirodė 1000 choristų ir 600 vaikučių. Bet P. Amerikos kraštams ir šimtinis choras daro neišdildomo įspūdžio. Gaila, programos lapelyje nebuvo atspausta, kokias dainas dainuos ir kokius tautinius šokius jaunimas šoks. Dainavo, su mažomis išimtimis, dalyviams ir skaitytojams girdėtas dainas. Tik paskutinei dainai "Ei pasauli, mes be laisvės nenurimsim, ne!" žodžius pasirinko pats choro vedėjas ir kompoz. V. Rymavičius. Įspūdį toji daina paliko didelį. Dainoms akompanavo pasidalindamos Srta. M. Čikštas ir Sra. L. de Mikučionis.

Šokių ansamblis "Gintaras"

Tai Urugvajaus jaunimas, kuris pašoko įvairių tautinių šokių, vadovaujamas labai gabios ir energingos jaunos ponios Nijolės Stanevičienės. Plojimų nesigailėjo publika ir norėjo šaukti "bis", bet prie tokios tvankos būtų žiaurus reikalavimas. Du šokiai kartojosi ir Urugvajaus "Gintaro", ir Argentinos "Rambyno". Kartojimai "Kepurinės" ir "Malūno" buvo įdomūs, kadangi šoko įvairiomis kombinacijomis. Pvz. "Rambynas" išėjo kepurinės šokti tik berniukai. Netrukus pasirodė mergaitės ir iš berniukų atėmė kepures. Buvo gražaus juoko. "Malūne" irgi buvo įvairumų. Argentinos ansambliui vadovavo I. Simanavičienė ir L. Lemberis. Pašokus tautinius šokius, padainavus įspūdingas dainas ir priėmus rezoliucijas, jau po 6 v. v. visi išvažinėjo kas sau, o didžiulis būrys žmonių liko prie teatro durų belaukdami autobusų, kurie, pavažinėję po gražųjį Buenos Aires miestą, nuvežė į Lietuvių Centrą Villa Lugano iškilmingai atsisveikinimo vakarienei su garsia tik Urugvajuje ir Argentinoj "asada" (jaučio, o šiuo atveju keleto jaučių kepimas ugnies atokaitoje ant įkaitusių virbalų).

Asada ir visi priedai

Vėl suūžė į Lietuvių Centrą minios žmonių. Mėginau stalais skaičiuoti ir priėjau prie tūkstančio. Kur tiek gaus jaučių pavalgydinti tokią minią. Bet nereikėjo Evangelijos stebuklo, nes kongreso rengėjai tokią minią pramatė. Prasidėjo atsisveikinimo kalbos, pilnos linkėjimų sulaukti sekančio, t.y. penktojo P. Amerikos lietuvių kongreso po 3 metų, o gal ir anksčiau, jei Uragvajus ras tai tinkama.

Asadą visą suvalgė, bet niekam netrūko. Tuo atžvilgiu kongreso rengėjai susilaukė tinkamo įvertinimo ir padėkos žodžių. Šiuo atžvilgiu Argentina gali būti pavyzdys sekantiems kongresams Urugvajuj ir Brazilijoj. Minios dalis pradėjo skirstytis į namus, o dalis, ypač jaunimas, susikibę rankomis smaigė tarp stalų, duodami suprasti, kad jau laikas nereikalingiems palikti kiemą.

Tai taip ir baigėsi visų lauktas Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas. Daug liko svečių. Vieni norėjo pasivažinėti po kraštą, kiti išsirengė į Villa Dique pasinaudoti atostogomis, bet apie šeštadienį visi nori jau grįžti į tuos kraštus, iš kurių atvažiavo. Argentinoj prasidėjo karščiai, tai ir man pasidarė nepatogu vesti misijas, nors jau Gavėnia. Palauksiu iki sumažės karščiai, juoba, kad netyčia suradau savo pusbrolį Pov. Bružiką, gyvenantį netoli miesto Rosario ant Isla de Paloma ir auginantį apie 200 galvų galvijų ir turintį apie 200 avilių bičių. Jis ir dar vienas draugas Kaz. V. įsikūrę toje neapgyventoje saloje. Prašiau Entre Rios vyskupo leidimo, kad galėčiau toje saloje laikyti Mišias.

ŠYPSENOS

Dailininko išvada

Dail. A. Degas paveikslą "Baletą" pardavė už 400 frankų, bet savininkai parodose už jį gavo 50.000 frankų. Kai dailininkas apie tai išgirdo, pasakė:

— Gera suma. Lenktynių arklys susilaukia to paties: arklidės gauna pinigus, o arklys — šieno kuokštą...

Pasakų skirtumas

— Koks skirtumas tarp rusiškų ir bolševikiškų pasakų?

— Rusų pasakos prasidėdavo žodžiais: "Už kalnų, už girių, už septynių upių..." O dabartinės, bolševikų pasakos prasideda žodžiais: "TASS agentūra praneša..."

Neaiškumą išsiaiškinus

— Kas atsitiko, Danut, tavo katytei? — klausia teta. — Ar kas nunuodijo? Tu nieko apie ją nebešneki...

— O, ne...

— Gal kas pavogė?

— Taip pat ne.

— Tai kas gi atsitiko?

— Labai paprastai. Na, ji užaugo ir jau dabar nebe katytė, o katė...

Kelionė Romon

Žmona vyrui:

— Labai norėčiau nuvykti Romon. Tai mano didžiausia svajonė. Kaip manai, kiek tai galėtų kainuoti?

— Nieko.

— Kaip tai nieko?

— Juk svajonės nieko nekainuoja. **Parinko Pr. Al.**

SIUSKITE PINIGUS Į LIETUVĄ

PINIGAI, SIŲSTI PER **GRAMERCY** įteikiami gavėjui kaip PINIGAI per Bank For Foreign Trade Maskvoje

JŪS ESATE SAUGŪS TIK SU FIRMA, TURINČIA LEIDIMĄ. JOKIŲ TARPININKŲ, JOKIŲ PASLĖPTŲ RINKLIAVŲ. MŪSŲ 20 METŲ VEIKLA VERSLE GARANTUOJA JUMS TINKAMĄ PATARNAVIMĄ.

Visos perlaidos pilnai garantuotos ir apdraustos.

Turi Bankų Dept. leidimą ir apdraudą.

Apsidraudę $20.000.00.

Oficialūs SSSR kvitai pasirašyti gavėjo.

Pristatoma per 2 savaites.

Jokių atskaitymų.

Kursas:

9 rubliai už $10.00

Iki $30.00 — $2.75

Virš $30.00 — 10%

GRAMERCY SHIPPING, INC.

744 Broad St., Newark, N. J.

Augščiausios kokybės rusų gamybos daiktai.

SPECIALIOS naujos sumažintos Velykų švenčių proga automobilių kainos galioja iki 1967 m. kovo 20 d.

Pasinaudokite šia proga.

SIŲSKITE MUMS DOLERIŲ DOVANOMS PAŽYMĖJIMĄ pasirinkimui NAUJOSE SPECIALIOSE KRAUTUVĖSE.

Jokio mokesčio už šį patarnavimą.

Rašykite, prašydami mūsų katalogų apie sensacingus pasiūlymus, ypatingai Vakarų kraštų gaminių ir audinių.

GRAMERCY

(Įsteigta 1945)

118 E. 28 St. New York, N.Y.

ATLIEKAME VISŲ RŪŠIŲ NAMŲ REMONTUS, STATOME ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ VIENAAUGŠČIUS NAMUS (bungalows)

A. DOMAŠIUS ir K. CIBAS

47 Radford Ave., tel. RO 9-5309

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems kelionės
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kt. reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261: vakarais 536-4681

DRAUDIMAI

231-2661 arba 233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.

(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D.

Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.

408 Roncesvalles Avenue - Toronto.

Margio vaistinės namų II augštas.

(Įėjimas iš Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. v.p.p. išskyrus trečiadien. ir sekmadienius.

Įstaigos tel. LE 7-1708;

Namų — CR 9-6166

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2 - 5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Telefonas WA 1-3924

SAFEWAY PLUMBING AND HEATING

DARBAS ATLIEKAMAS SĄŽININGAI IR NEBRANGIAI.

TEL. 535-4579 MIKE BUCHAK

129 MARION ST., TORONTO 3, ONT.

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektra varymas. Sutaisau iširusius gaius ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS

Skambinkite LE. 3-4912.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2—9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave.

(prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD

(2-ras namas nuo Roncesvalles)

Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9 - 12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto

(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. P. VYTĖ

DANTŲ GYDYTOJAS

24 Calvington Dr., Downsview.

(prie Keele į šiaurę nuo Wilson Ave.)

Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 633 - 1167

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga

AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V-BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769 - 4612

769 - 4131

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Iškilmingumo ir susikaupimo ženkle atšvęsta 49-ji Vasario 16 sukaktis. 11 val. pamaldose organizuotai bažnyčioje su vėliavomis dalyvavo kūrėjai-savanoriai, kat. moterų draugija ir Toronto Pūtvio šaulių kuopa.

— Šį penktadienį pamaldos 7.30 v. vakare. Jų metu prisimenama a.a. Karolina Narbutienė, 83 m. amžiaus, neseniai mirusi Lietuvoje. Toronte gyvena jos vyras ir dalis šeimos.

— Šią savaitę lankomos gatvės: Pearson, Sunnyside, Garden ir Algonquin.

— Šį sekmadienį 3 val. parapijos salėje gimnazistinio amžiaus mergaitėms rengiamas pašnekesys, kurį praves socialogė R. Matukaitė.

— Parapija, talkinama K. L. K. Moterų Dr-jos skyriaus, organizuoja dėvėtų drabužių vajų Suvalkų trikampio lietuvių šeimoms. Drabužiai parapijos salėje bus priimami rekolekcijų savaitėje: kovo 12-18 dienomis. Graži proga parodyti gavėnios dvasioje duosnumą artimui. Pernai prieš Velykas buvo išsiųsta apie 60 siuntinių.

— Gavėnios rekolekcijas kovo 12-19 d. ves kun. J. Kuzmickis iš Britanijos.

— Šį šeštadienį 10 val. gedulingos pamaldos už a.a. Stasę Bardzilauskienę, sekmadienį 11 val. — Marijos ir Jono Senkų intencija, 40 metų vedybų sukakties proga.

— Šią savaitę ruošiami aukotojams pakvitavimai pajamų mokesčių atskaitomybei.

K.L.K. Moterų Draugijos Šv. Jono Kr. parapijos skyrius atnaujino 4 "TŽ" prenumeratas lietuviams studentams Vokietijoje. Tai gražus mostas ir kartu kultūrinė pašalpa mūsų besimokančiam jaunimui.

Prisikėlimo par. žinios

— Nuoširdžiai užjaučiame I. Beržinskienę ir V. Tasecką, Lietuvoje mirus jų tėveliams a.a. J. Žičkui ir a.a. J. Taseckui.

— Praėj. sekmad, iškilmingai atšvęsta Vasario 16. Po Mišių vėliavų procesija prie paminklinės lentos kritusiems už Lietuvos laisvę padėjo rožių.

— Katechetinės pamokos — antrad. ir ketvirtad., 4.30 v.p.p. ir sekmad. po 10 v. Mišių L. V. Namuose. Pirmosios Komunijos pamokos — sekmad. po 10 v. Mišių L.V. Namuose. Religijos pamoka gimnazistams — šį sekmad. po 10 v. Mišių muzikos studijoje; kalbės p. V. Kolyčius. Pamokas gali lankyti ir katalikiškų gimnazijų mokiniai.

— Pirmosios pagalbos kursai — šį trečiad., 7.30 v.v. par. naujojoje salėje. Įėjimas pro bankelio karidorių. Juos gali lankyti vyrai ir moterys, baigę 16 metų.

— Par. choro repeticijos: artėjant relig. koncertui, suaugusių choro repeticijos sudažninamos. Be pirmadienio, choras repetuoja dar ir ketvirtad., 7.30 v.v. Labai svarbi studentų choro bendra repeticija — antrad., 7 v.v. Po šios repeticijos, ryšium su egzaminais, repeticijos iki atsikro pranešimo nutraukiamos. Vaikų choro repeticija — šį penktad., 6.30 v.v.

— Parapijos rekolekcijos prasidės kovo 5 d. Pirmoji savaitė skiriama moterims, antroji — vyrams. Ves vysk. V. Brizgys.

— Speciali rinkliava Toronto vyskupijos kunigų seminarijai — kovo 5 d. Seminarijai išlaikyti kasmet reikia $400,000. Vietos vyskupas labai ragina kiekvieną tikintįjį duosniai prisidėti, nes seminarijos finansai yra dideliuose sunkumuose.

— Kt. savaitę lankoma: Alpine Ave., Aziel St., College St., Coolmine Rd., Edwin Ave., Franklin Ave., High Park Ave., Hillsview Ave., Mavety St., Medland St. ir Cres., Mountview Ave., Oakmount Rd., Pacific Ave., Perth Ave., Symington Ave.

— Pakrikštytas Zigfrido ir Genės Rauth sūnus Mykolas Juozas; Jurgio ir Patricijos Sergalių sūnus Juozas Paulius. Tėvus sveikiname, o sūnums linkime Dievo palaimos.

KLB krašto valdybos nariai aktyviai dalyvavo Vasario 16 minėjimuose. Sekretorė E. Jurkevičienė dalyvavo minėjime St. Catharines apylinkėje ir pasakė pagrindinę kalbą. Vicepirm. Stp. Kairys buvo nuvykęs į minėjimą Sudburyje, kur taip pat pasakė pagrindinę kalbą. Pirm. A. Rinkūnas tą dieną buvo priimtas federacinės komisijos imigracijos reikalams, kur turėjo porą valandų trukusį pasikalbėjimą. Jis taip pat dalyvavo Vasario 16 minėjime Toronte ir kalbėjo angliškoje programos dalyje.

Prisikėlimo naujojoj salėj vasario 12 d. įvyko gausus šios parapijos katalikių moterų susirinkimas. Dalyvavo apie 70 narių bei viešnių. Pirm. A. Kuolienė ir išd. B. Biretienė pateikė pranešimus apie sėkmingą Užgavėnių balių. Aptarti ir kiti reikalai: talka Vasario 16 banketui, dail. H. Žmuidzinienės darbų paroda, pirmosios pagalbos kursai ir kt. Dalyvės, pasivaišinusios kava ir pyragaičiais, išklausė įdomios Vl. Bačėno paskaitos apie gėlių priežiūrą. Jis aiškino, kaip jas meniškai sudėstyti, pasirinkti, prižiūrėti. Gėlių srityje esą pasireiškia žmogaus menas bei kūrybingumas. Susirinkimas užtruko ilgokai, nes dalyvės tais klausimais domėjosi ir pateikė daug klausimų paskaitininkui.

Romualdo Juknevičiaus tapybos ir skulptūros paroda atidaroma šį ketvirtadienį, vasario 23 d., nuo 7.30 v.v. iki 11 v.v. studentų būstinėje Prisikėlimo par. pastate. Taipgi ji bus atidaryta šį sekmadienį, vasario 26 d., po 11 val. pamaldų iki 6 v.v. Tai naujai kylančio jauno dailininko pirmieji žingsniai, laukią visuomenės dėmesio.

Dėmesio, mergaitės! Regina Matukaitė, baigusi socialinius mokslus Kanadoje, kalbės mergaitėms tema: "Profesijų pasirinkimas" vasario 26 d., 3 v.p.p., Šv. Jono Kr. parapijos salėj. Visos mergaitės nuo 13 metų amžiaus esate laukiamos ir būsite šiltai sutiktos. Tėvus prašome dukreles išleisti.

KLK Moterų Dr-jos Šv. Jono Kr. par. skyrius

Šalpos grupės "Dainos" narių susirinkimas — šį sekmadienį, vasario 26 d., 3.30 v.p.p., 118 Indian Rd. Tel. LE 2-4793.

"Paramos" metinis narių susirinkimas — vasario 26 d., 3 v.p.p., Ukrainian Culture Centre salėje, 85 Christie St., arti Bloor St. West ties Willowvale parku (kur praeitais metais). Dalyvaujančių registracija prasidės 2 v. p.p. Nariai, kurie esate pakeitę adresus, prašomi artimiausiu laiku pranešti "Paramos" raštinei.

"Paramos" vedėjas

Medžiotojų ir žūklautojų klubo "Tauras" metinis susirinkimas šaukiamas Trinity Recreation Centre salėje sekmadienį, vasario 26 d., 1.30 v. p.p. Salės pastatas yra Trinity parke, Queen St. W. ir Crawford gt. kampe. Įvažiavimas iš Crawford St. Dalyvavimas būtinas.

JAV konsulas Toronte Mr. Diggins dalyvavo KLB Toronto apylinkės valdybos surengtame priėmime Vasario 16 proga ir pasakė sveikinimo kalbą

Naujai sudaryta Toronto apyl. Tautos Fondo atstovybė pasiskirstė pareigomis: P. Morkūnas — pirm., A. Firavičius — vicepirm., J. Barsevičius — sekr., Eug. Vitartas — ižd., O. Rinkevičienė ir Vyt. Montvila — Fondo vajaus reikalams ir T. Staniulis spaudai-informacijai. Buv. uoliems atstovybės nariams — Eug. Abromaičiui ir B. Jackui už nuoširdų darbą telkiant lėšas pavergtos Tėvynės laisvinimo reikalams nuoširdžiai dėkoja Tautos Fondo atstovybė Kanadoje.

Valstybinis Kanados muzėjus Otavoje renka medžiagą, liečiančią ateivių — tautinių grupių gyvenimą. Tuo reikalu į Torontą buvo atvykęs muzėjaus atstovas Peacok ir lankėsi pas p. Rautinš, kuri rūpinasi lietuvių eksponatais ir dainomis. Jos rūpesčiu sudarytas senoviškų lietuvių dainų rinkimo planas ir gauti arba numatyti gauti kaikurie eksponatai. Jeigu bus surinkta pakankamai medžiagos, bus išleista knyga apie tautinių grupių, jų tarpe ir lietuvių, liaudies meną. Tikimasi visų talkos ypač, veikiančių chorų, nes be jų neįmanoma paruošti senoviškas sutartines įrekordavimui.

Advokatas Gerardas Balčiūnas perėjo dirbti į naują firmą Burki a. Black, 200 University Ave, tel. 363-1323. Ši firma tvarko įvairias bylas, nors ji daugiau reikalu turi su tarptautinėmis firmomis.

Staigiai mirė Jonas Tinginys, 55 m. amžiaus, vasario 19 d. rytą. Velionis paliko didžiai liūdinčius: žmoną Marę, dukrą Eriką, sūnus — Artūrą ir Joną. Pašarvotas Turner ir Porter laidotuvių namuose (Roncesvalles gt.). Budėtuvių pamaldos — šį trečiadienį, vasario 22, 9 v. vak., laidotuvių namų koplyčioje. Bus išlydėtas į lietuvių Šv. Jono kapines iš "Vilties" parapijos bažnyčios (Bloor ir Alhambra gt.) šį ketvirtadienį, vasario 23 d., 1 v. p.p. Visas apeigas atliks kun. A. Žilinskas.

Ontario provincijos sekretorius ir pilietybės ministeris Welch tarp lietuvaičių — V. Staškevičiūtės ir D. Girčytės Vasario 16 priėmime Toronte

Nuotr. M. Pranevičiaus

PLAČIAI PAMINĖTA LIETUVOS ŠVENTĖ

Vasario 16 Toronte ir šiemet buvo atšvęsta plačiu mastu. Ketvirtadienio vakarą (vasario 16 d.) Prisikėlimo parapijos auditorijoje įvyko KLB Toronto apyl. valdybos surengtas priėmimas, kuriame, be gausaus būrio lietuvių, dalyvavo gana daug svečių: Ontario vyriausybės, parlamento, savivaldybės, imigracijos, tautinių grupių atstovai ir šiaip lietuvių bičiulių. Jų tarpe ypač minėtinas JAV konsulas p. Diggins, kuris ta proga tarė ir pasveikinimo žodį. Ontario prov. vyriausybės socialinės gerovės ministeris J. Yaremko pristatė naująjį pilietybės min. Welch, kuris nuoširdžia kalba pasveikino lietuvius. Visus svečius pristatė dalyviams pobūvio pranešėjas J. R. Simanavičius. Salė buvo pilnutėlė besivaišinančių dalyvių, kurie gėrėjosi lietuvių ponių paruoštu maistu ir geru aptarnavimu.

Iškilmės prie rotušės

Šeštadienį, vasario 18, Lietuvos trispalvė plevėsavo ties naująja rotuše. Gana gausus būrys tautiečių ir šeštad. mokyklos vyresniųjų skyrių mokiniai susirinko ties senąja miesto rotuše prie paminklo žuvusiems kanadiečiams ir padėjo vainiką, pagerbdami žuvusius už Lietuvos laisvę. Visi susirinkusieji sugiedojo Lietuvos himną, o gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas ir dvi tautiniais drabužiais apsirengusios lietuvaitės padėjo puošnų vainiką su atitinkamu užrašu.

Pagrindinis minėjimas

Centrinės iškilmės įvyko vasario 19 d. Visose lietuvių šventovėse atidarytos specialios pamaldos, kuriose organizuotai dalyvavo savanoriai, šauliai, skautai ir katalikės moterys su vėliavomis. Taip pat gausiai dalyvavo ir visuomenė. Lietuviškoji radijo programa, vedama J. R. Simanavičiaus, buvo transliuojama šeštadienį ir sekmadienį iš trijų radijo stočių. Ji buvo pritaikyta Vasario 16 šventei.

Nepriklausomybės šventės akademija įvyko Central Tech mokyklos erdvioje auditorijoje, kuri vos sutalpino dalyvius. Šį kartą dalyvavo ypač daug jaunimo. Minėjimą pradėjo apyl. pirm. Aug. Kuolas, invokaciją skaitė T. Placidas Barius, OFM. Tradicinį sveikinimo žodį tarė gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, o pagrindinę kalbą pasakė Arvydas Barzdukas iš Vašingtono. Kaip jaunosios kartos atstovas, jis aktualiai ir turiningai kalbėjo ypač apie jaunimo pastangas atlaikyti pavojus lietuvybei išeivijoje; skatino neprarasti vilties Lietuvos laisvės besiekiant. Torontas su savo lietuviškomis institucijomis ir gausia bei gyva kolonija esąs lietuvybės tvirtovė ir galįs lygintis su Čikaga. Po paskaitos gen. kons. dr. J. Žmuidzinas įteikė šaulių žvaigždę St. Jokūbaičiui, kaip nusipelniusiam šaulių veikloje. Žvaigždė buvo paskirta šaulių centro valdybos.

Kanada ir Lietuva

Antroje minėjimo dalyje įžanginį žodį anglų kalba tarė KLB krašto valdybos pirm. A. Rinkūnas. Pagrindinį šios dalies kalbėtoją Kanados prekybos ministerį R. W. Winters pristatė advokatas C. Neimanas, Toronto liberalų sąjungos pirmininkas. Jis nustebino klausytojus lietuvių kalbos mokėjimu. Pasirodo, jis yra gimęs Lietuvoje ir Kanadon su tėvais atvykęs 2 metų amžiaus. Min. Winters paminėjo, kad Kanada, palyginti su Lietuva, yra jaunas kraštas, pabrėžė Lietuvos pastangas atkovoti laisvę, sustojo ilgėliau ties Kanados problemomis ir perteikė prem. Pearsono sveikinimą. Sveikino: miesto kontrolierė M. Campbell, min. J. Yaremko (perskaitė Ontario premjero sveikinimą, į kurį atsakė pranešėja D. Augaitytė, prašydama perduoti sergančiam ministeriui lietuvių linkėjimus greitai pasveikti), burmistras W. Dennison, naujasis Ontario liberalų vadas R. Niksonas. Raštu sveikino: krašto apsaugos min. P. Hellyer, opozicijos vadas J. Diefenbakeris, Latvijos ir Estijos konsulai, min. W. Gordon, metropolinio Toronto tarybos pirm. Allen, tautinių grupių laikraščio sąjungos pirm. dr. J. Kirschbaum, "Latvijos" red. A. Vinčels ir kt. Dėl laiko stokos visa eilė svečių negalėjo tarti žodžio, bet buvo pristatyti: dr. S. Haidasz, adv. P. Staniszewskis, adv. G. Ben, latvių atstovai — J. Niedra ir Kronbergs, gudų — p. Ziniak ir kt.

Meninė programa

Gražiai parinktą meninę dalį šį kartą atliko išskirtinai jaunimas — nuo mažiausių iki vyriausių. Pirmiausia pasirodė jauniausia mokytojos V. Balsienės paruošta šeštad. mokyklos mokinių taut. šokių grupė, po jos — jaunesniųjų gintariečių grupė, vad. R. Narušytės. Bene pirmą kartą plačioji publika išgirdo skudučių orkestrėlį, rūpestingai paruoštą ir diriguojamą Stp. Kairio. Tai skautų "Mindaugo" draugovės grupė, kuri paskudučiavo dvi lietuviškas dainas ir susilaukė entuziastingo publikos plojimo. Šiai grupei linkėtina sėkmės ir ištvermės. Naujoj formoj pasirodė taut. šokių grupė "Gintaras", vadovaujama J. Karasiejaus. Ji pašoko Sadutę ir Aštuonytį. Reikia pasigėrėti vispusiškai paaugusia ir žymiai patobulėjusia "Gintaro" grupe. Ji dvelkia jaunatve, dinamika, judrumu, nauju spalvingumu ir šokio ritmo pajautimu. Puikūs buvo ir jaunieji akordeonistai — V. Turčinskas, A. Dimskis ir K. Strimaitis.

Taip pat visi gėrėjosi V. Verikaičio diriguojamu šeštad. mokyklos choru, kurį sudarė bene šimtinė mokinių. Maloniai sklido jo dainos, tinkmai parinktos ir gyvai atliktos. Užbaigai ir choras, ir akordeonistai, ir akompaniatorius J. Govėdas, ir šokėjai įspūdingai sutrenkė Kalvelį ir Subatėlę, kurioje atsispindėjo jaunatviška dinamika. Pagaliau, po apyl. pirmininko padėkos žodžio, viską vainikavo Lietuvos himnas. Dalyviai, tris valandas sekę programą, skirstėsi namo, tačiau niekas nesiskundė, kad programa buvo perilga. Viskas ėjo sklandžiai, be užtęsimų. Tautiniais drabužiais pasipuošusi pranešėja mokytoja D. Augaitytė lietuviškai ir angliškai gražia, aiškia tarena informavo dalyvius apie programos eigą ir kiekvienam kalbėtojui rado šiltą padėkos žodį.

Spauda, radijas televizija

Vasario 16 proga prabilo apie Lietuvą ir didžioji spauda. "The Globe a. Mail" įtakingasis dienraštis vasario 18 d. laidoje davė vedamąjį, primindamas ne tik dabartinę Lietuvos būklę, bet ir jos lietuviškąją sostinę Vilnių, sujungdamas tuos klausimus su ekonominiais reikalais. Kitoje laidoje tas pats dienraštis gana plačiai rašė apie britų investacijas Baltijos kraštuose straipsnyje "Kosygin to repay capitalists". Kitas didelio tiražo dienraštis "Toronto Daily Star" įdėjo vieną nuotrauką (D. Augaitytės su min. R. Welch), trupmą pranešimą apie lietuvių rezoliuciją min. pirm. L. B. Pearsonui ir informaciją miesto žiniose.

Radijo stotims informaciją apie lietuvius paruošė St. Vaštokas. Ji buvo panaudota. Iš CFRB stoties kalbėjo Gordon Sinclair, paminėjo Lietuvą kaip "small, but very proud and colorful country" ir palinkėjo Lietuvai laisvės. CHIN stotis paskelbė įteiktą tekstą net 2 ar 3 kartus, paminėjo, kad Toronte yra apie 12.000 lietuvių. Televizijos (9 kanalo) atstovai nufilmavo minėjimo iškilmes, bet televizijoj žinių metu parodė tiktai min. R. Winters, kalbantį lietuviams. Aplamai, šiais metais apyl. valdyba gražiai pasidarbavo sukviesdama svečius, informuodama kanadiškąją visuomenę ir paruošdama gerą šventės programą. Bv

ĮSNUOMOJAMI 2 kambariai be baldų ir virtuvė su baldais, privati prausykla; galima naudotis garažu (prieinama kaina). Tel. 537-3909.

ĮVAIRIUS DOVANŲ SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUR GALITE LENGVIAUSIU BŪDU UŽSAKYTI PER "TAURO" ATSTOVĄ

St. Prakapą

tel. 767-9088,

18 Brookside Ave,
Toronto 9, Ont.

Didelis pasirinkimas iš pavyzdžių ir katalogų: medžiagų, batelių, maisto gaminių, akordeonų ir kt.
Lietuviškos plokštelės, odiniai liet. albumai ir kt.
Priimu užsakymus iš visur. Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Viskas apdrausta.

Naujai atidaryta lietuviška sporto reikmenų krautuvė
RONCESVALLES SPORT STORE
Sav. J. Šarūnas ir J. Dambrauskas
295 Roncesvalles Ave., tel. 536-1373
Mažo kalibro ir medžiokliniai šautuvai, šoviniai, žvejojimo reikmenys, teniso raketės, įvairūs sviediniai ir kiti sporto reikmenys.

MONTREAL QUE

Šv. Kazimiero par. žinios

3426 Parthenais St. Montreal 24, Que.

— Klebonas prašo tėvus, kurių vaikučiai šį pavasarį eis pirmosios Komunijos ir Sutvirtinimo sakramentų, nedelsiant užsiregistruoti.

— Jau pradedami išduoti pakvitavimai (rasytės) pajamų mokesčiams tokiai sumai, kokią parapijietis paaukojo per metus. Nors ir nedidelė suma, bet patariama pakvitavimus turėti, kad nebūtų įtarimo mokesčių inspekcijoje.

— Artėja 60-ji kazimierinių vakarienė kovo 4 d., 7.30 v.v. Prašome parapijiečius nepamiršti to tradicinio vakaro.

— Royal Victoria ligoninėje gydoma Ona Lukauskienė, kuriai padaryta operacija. Linkėjimai greitai pasveikti!

— 1966 m. parapiją rėmusių parapijiečių alfabetinis sąrašas: Petras Abraitis $9, Tomas Abraitis $3, Petras Adomonis $38, John Adams $6.50, Julija Adams $13, St. Akron $33.95, Alf. Alekniewicz $18, St. Aleksandravičius $6, William Alens $46, Gasper Alinauskas $16, Jonas Alionis $20, Vikt. Alseika $6, Kazys Ambrasas $62, Charles Ambrasas $95, Juozas Ambrasas $ 18, Alf. Ambrozaitis $16, S. Andraitytė $6, Sl. Andrewsky $112, El. Andrijauskaitė $31.25, Marija Andriukaitienė $46, Juzė Arkauskas $94, Marija Arlauskaitė $86.25; Jz. Asipavičius $ 31, Jonas Astrauskas $75, P. Avižienė $11, Z. Bagatavičius $37, K. Baltuškevičius $24, Patricija Bandžius $106, Aleksas Bandžius $18, St. Barauskas $77, V. Barauskas $10, Z. Barysas $29, J. Baršauskas $92, St. Bartašius $27, Veronika Belskis $17, Andrius Belskis $16, Ch. Belsky $17, Helena Belsky $6, Marija Bendžiūnienė $46, Juozas Benius $118, Jz. Bernotas $30, Pr. Bernotas $34, Leokadija Bernotienė $96.01, Jz. Bernotavičius $6, Ona Bilevičius $3, Vincas Bilevičius $81.25, V. Bilotas $10, J. Bilsky $21, W. Binkas $16, Th. Blackie $22, G. Blanchette $46, J. Blauzdžiūnas $51, Edv. Bobinas $6, Magdalena Bobinas $6, L. Bohemier $73, Robert Bohemier $11, P. Botyrius $91, D. Brazauskienė $6. Kitą savaitę bus daugiau. K.J.G.

Aušros Vartų par. žinios

1465 rue de Sève, Montreal 20, P. Q.

— Sekmadienį, vasario 26 d., šaukiamas lituanistinių kursų tėvų susirinkimas po 10 val. Mišių salėje.

— Parapijos rekolekcijos kovo 13—19 d.d. Ves jėzuitas misijonierius iš Indijos kun. S. Slapšys.

— Kovo 4 d. Šv. Onos Dr-jos parengimas kazimierinių proga.

Vasario 16 minėjimas įvyko pr. savaitgalį. Šeštadienį per radiją kalbėjęs Tautos Fondo įgaliotinis L. Girinis ragino materialiai remti mūsų laisvės kovą. Sekmadienį iškilmingose pamaldose AV bažnyčioje šalia Lietuvos vėliavos išsirikiavo 6 įvairių organizacijų vėliavos. Savo pamoksle Tėv. K. Pečkys, SJ, pabrėžė, kad įvairių kartų išeivių išsivežtas Lietuvos prisiminimas yra skirtingas, tačiau visų yra vienas tikslas: laisvė savam kraštui, ypatingai šiais laikais, kai nepriklausomybė dalinama Afrikos tautoms, negali būti Europoj pavergtų tautų.

Plateau salėje įvyko minėjimas, rengtas seimelio prezidiumo. Paskaitininkas dr. H. Nagys, prisiminęs, kad prieš keletą metų ta pačia proga kalbėjęs kaip poetas, šį kartą prabilo tvirtu visuomenininko žodžiu. Gerai paruoštoj ir neištęstoj paskaitoj dr. Nagys prisiminė mūsų tautos istoriją ir pabarė kritikus, bandančius ją numenkinti, iškėlė nevieną išeivijos ydą. Sveikino Latvijos konsulas ir ukrainiečių atstovas. Lenkų Kongresas, visada atsiųsdavęs savo atstovą, šį kartą sveikino raštu, kurį perskaitė programą vedęs L. Stankevičius. Raštu sveikinimus atsiuntė Kanados min. pirm. L. B. Pearsonas ir Kvebeko min. pirm. D. Johnson, kurie taip pat buvo perskaityti. Kiek prisimenam, tai šių augštų pareigūnų dėmesį lietuviams Kvebeke pirmą kartą atkreipėm. Po sveikinimų perskaityta rezoliucija, kuri buvo pasiųsta visiems vietos laikraščiams. Gaila, kad rezoliucijoj buvo iškeltas tik mūsų 49 metų nepriklausomybės paskelbimo faktas, nieko neprisimenant apie mūsų tautos viduramžių valstybingumo palikimą. Ši rezoliucija, jei ji išvys spaudos puslapius, mus pastatys tik tarpkario Europos nepriklausomų tautų tarpan, kai turim, rodos, daug svaresnių argumentų, kuriuos šiemet ypatingai iškėlė ir L. Girinis, ir Tėv. Pečkys, ir dr. Nagys.

Meninėje programos dalyje išgirdom sol. A. Keblį ir AV parapijos chorą, kurie pasirodė labai gerai. Tautinius šokius atliko jaunieji tautiečiai — lituanistinio seminaro ir lituanistinių kursų mokiniai. Tai buvo jų įnašas šiems lituanistinių mokyklų metams. Šokius paruošė B. Nagienė ir L. Gedvilaitė su A. Ptašinsku. Minėjimą pradėjo seimelio prez. vicepirm. mokyt. S. Baršauskas, užbaigė pirm. R. Verbyla, dėkodamas visiems programos dalyviams ir atsilankiusiems. v.

Verduno AV lietuvių šeštad. mokykla vasario 18 d. seselių namuose labai įspūdingai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę. Minėjimą pradėjo giesme "Marija, Marija". Mokyklos vedėja St. Ališauskienė trumpu žodžiu priminė šventės reikšmę. Turiningą paskaitą skaitė Ina Kličienė, kuri pati yra baigusi AV šeštad. mokyklą. Pritaikytą žodį jaunimui pasakė mokyklos globėjas — AV par. klebonas Tėvas K. Pečkys, seimelio prez. pirm. R. Verbyla ir mokinių tėvų k-to pirmininkė J. Tanner. Meninę programą atliko mokiniai. Lėlių šokį atliko V. Morkūnaitė, I. Lukoševičiūtė, K. Kličiūtė, L. Povilaitytė, K. Niedvaraitė, B. Bytautaitė ir R. Jurkutė. "Du gaidelių" inscenizaciją: J. Jonelis, L. Staškevičius, R. Juodis, D. Bernotas, A. Tanner, G. Lapinas, B. Žemaitaitis, T. Leipus ir G. Bytautas. Vieną šokį atliko A. Vasiliauskaitė. Sviediniu šokį išpildė: R. Rudinskaitė, S. Akstinaitė, V. Burbaitė, V. Povilaitytė, D. Styraitė, R. Bytautaitė, K. Tanner ir V. Bytautaitė. Sportininkių maršą atliko: A. Valiutaitė, G. Urbonaičiūtė, L. Jonelytė, M. Bendžiūtė, O. Bendžiūtė, D. Beniušytė ir A. Vasiliauskaitė. Mokinių choras padainavo net 6 dainas. Eilėraščius deklamavo: R. Pocauskaitė, K. Vasiliauskas, R. Lukoševičiūtė, R. Ališauskas. Gražiai ir sklandžiai programą pranešinėjo R. Zabieliauskas. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Dalyvavo nemažai tėvų ir svečių.

"Litas" nebenumato užsakyti naujų Expo 67 pasų, kai dabar turimieji bus išparduoti. Kviečiame visus nedelsiant Expo 67 pasais apsirūpinti, kadangi iki kainų pakėlimo beliko tik kelios dienos (iki 28. 2. 1967).

Nepaprastas ir metinis "Lito" narių susirinkimas — šį šeštadienį, vasario 25 d., 4 v.p.p., Aušros Vartų par. salėje. Narių registracija prasidės 3.30 v.p.p. Norintieji prieš susirinkimą galės įsirašyti "Lito" nariais. Kviečiame visus dalyvauti. Pr. R.

Metinis skautų-čių parengimas — Kaziuko mugė įvyks kovo 11-12 d.d. AV par. salėje. Jau dabar skautai ir skautės renka aukas loterijai ir prašo neatsisakyti paaukoti bei paremti skautiškąją veiklą. Kviečiame visus atsilankyti į mugę: čia jūsų lauks atskirų vienetų stalai su rankdarbiais, jaunųjų menininkų paveikslų paroda, įvairūs žaidimai seniems ir mažiems, loterija ir t.t. Mugė prasidės šeštadienį, kovo 11 d., 4 v. p.p. iškilminga tuntų sueiga ir tęsis sekmadienį kol tik lankytojų bus. Dar kartą kviečiame nepamiršti jaunųjų. D.

JEI PLANUOJATE PIRKTI
rašomąją mašinėlę visom kalbom ar skaičiavimo mašinėles, įvairius transitorinius ar stereo radijo priimtuvus, televizijos aparatus ir t.t., tai pirma pareikalaukite katalogų iš:
J. L. GIEDRAITIS,
10 Barry Dr. E., Northport, N.Y., 11731, USA

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAŽINTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinius leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartinėm ar automatinėm mašinom.
1076 BATHURST ST.
Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

LIETUVIŠKOS "TĖVYNĖS PRISIMINIMŲ"
radijo programos 2 KARTUS SAVAITĖJE!
Šeštadieniais 3.30 — 4.30 v.p.p. Oakville stotis CHWO, banga 1250
Sekmadieniais 9—9.30 val. ryte Hamilterno stotis CHJQ, banga 1280.
Sekmadieniais 2 — 2.30 v.p.p Niagara Falls, N.Y., stotis WHLD, banga 1270.
Žinias, sveikinimus, skelbimus įteikti "Dainos" dovanų-plokštelių krautuvėj, 111 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont. Tel. LE 4-1274.
Programų vedėjas J. R. SIMANAVIČIUS

"LITAS" Adresas: 1465 De Seve Street Montreal 20, Que., tel. 766-5827
EXPO 67 PASŲ AGENTŪRA.

MOKA už:	IMA už:
Depozitus 4.4%	Nekiln. turto paskolas 7%
Numatyta už šėrus 5¼%	Asmenines paskolas 7.6%
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 bendros santaupų sumos.	Investacines paskolas 8.4%
	Pigus paskolų draudimas $10.000.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 v., išskiriant pirmadienius ir šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3007 Rosemount Blvd., tel. 722-3545 dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS
6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. RAymond 7-3120